

Bundel van de Commissie Samenleving van 1 juli 2021

Agenda bijlagen

BV21.0108 Agenda Samenl 01-07-2021

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Inspreker(s)
- 3 Vaststelling verslag vorige vergadering
BV21.0091 Verslag commissie Samenleving van 20 mei 2021
- 4 Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
- 5 Bespreekpunten
- 5.a Jongerenevenement (Selgei Gabin, GL)
Griffie
T21.05067 Bespreekpunt jongerenevenement voor cie samenleving d.d. 1 juli 2021
- 5.b Voorstel budgetinzet naar aanleiding van taakstelling beleidsaccenten
Griffie
U21.03433 Voorstel budgetinzet naar aanleiding van taakstelling beleidsaccenten
T21.04817 Bijlage: toelichting beleidsaccenten
- 6 Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a Vaststellen Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025
<P class=Huisstijlkleinekop>Gevraagde beslissing:</P>
<OL>
<LI>Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (T21.03888) vast te stellen en daarmee te concluderen dat er ruimte is voor twee basisscholen met denominatie Algemeen Bijzonder Onderwijs.</LI>
<LI>Het Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 ter definitieve beoordeling voor te leggen aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Minister van OCW) over het stichten van twee nieuwe basisscholen met denominatie Algemeen Bijzonder Onderwijs in Lansingerland.</LI></OL>
Ankie van Tatenhove
SA
T21.05558 Praatplaat
Voorstel Raad 16792
T21.03888 Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025
U21.03053 Lopende processen
T17.01857 Definitieve Visienota Onderwijs 2017-2025 "Met het oog op de toekomst"
T21.05550 Beantwoording technische vragen CDA
T21.05516 Beantwoording technische vragen L3B
- 7.a Actualiteiten uit het college
- 7.b Actualiteiten uit de commissie
- 7.c Verbonden partijen
- 8 Rondvraag en sluiting

Agenda

Aan de leden van de Commissie Samenleving
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	ons kenmerk/afdeling	Bijlage(n)	Lansingerland
	-- Griffie		17 juni 2021

Onderwerp	Doorkiesnummer
Agenda	010-8004391/4392
Commissie Samenleving	
d.d. 1 juli 2021	

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de digitale vergadering van de Commissie Samenleving, te houden op donderdag 1 juli 2021 om 19.30 uur. U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling verslag vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Besprekpunten
  - 5.a. Jongerenevenement (Selgei Gabin, GL)
  - 5.b. Voorstel budgetinzet naar aanleiding van taakstelling beleidsaccenten
6. Stukken ter advisering aan de raad
  - 6.a. Vaststellen Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025
7. Actualiteiten uit het college
  - 7.a. Actualiteiten uit de commissie
  - 7.b. Verbonden partijen
8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Alexander Kuipers

VERSLAG

Commissie Samenleving

Datum vergadering : 20 mei 2021

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Marloes Draak, Juval Pat El, Eric Kampinga
CDA : Nelleke Bouman, Frank Buijs
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Marije van Hagen
CU : Kees-Willem Markus, Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker, Eva Heijblom
GroenLinks : Selgei Gabin
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Ankie van Tatenhove

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Alexander Kuipers
Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

CDA : Dave Bergwerff

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.05 uur: Goedenavond, wij hadden even problemen om op de webcast te komen en dat is voor de openbaarheid van deze vergadering natuurlijk wel van belang. Ik ga kijken of u met een quorum aanwezig bent. Ik roep uw naam af, als u even wilt laten weten dat u er bent. De heer Bergwerff wordt vanavond vervangen door de heer Buijs.

De heer Buijs, mevrouw Bouman, de heer Crielaard, mevrouw Draak, de heer Erwich, mevrouw Gabin, mevrouw Van Hagen, mevrouw Heijblom, de heer Hoek, de heer Jonker, de heer Kampinga, de heer Lieverse, de heer Pat El, mevrouw Verhoef, de heer Xhemaili: aanwezig.

De heer Hoppenbrouwer zou mogelijk wat later zijn, ik zie hem ook niet bij de lijst. Dames en heren, ik open de vergadering. Welkom bij de commissie samenleving. We hebben een volle agenda vanavond, daar kom ik zo nog op terug trouwens.

2. Insprekers

De voorzitter: We hebben één inspreker, dat is meneer Wezenberg, de voorzitter van CVV Berkel.

Inspreker 1:

De heer Wezenberg: Goedenavond, dank u wel, mijn naam is Boris Wezenberg, voorzitter van CVV Berkel. Allereerst ontzettend bedankt, dat ik bij jullie een praatje mag houden, dat ik jullie mijn zorgen mag vertellen. Ik heb een email gestuurd, die jullie allemaal hebben ontvangen. Die heb ik naar de raadsleden gestuurd. Ik zal hem voorlezen, dan is de inleiding goed. Beste raadsleden, graag geef ik u voor de volgende vergadering, die u deze week heeft, het volgende mee in uw overwegingen. Als voorzitter van de mooiste vereniging van Lansingerland maak ik me echt zorgen over de toekomst. Het afgelopen jaar zijn we met zijn allen geconfronteerd met Covid-19 en alle gevolgen van dien. Op dit moment is er een grote groep van 17- tot 30-jarigen die zijn heil gevonden heeft in een andere manier van sporten. De opzeggingstermijnen van veel verenigingen is half juni. Eveneens is er voor ons nog geen duidelijk beeld van hoe wij als vereniging deze crisis gaan overleven. Ik weet inmiddels van andere verenigingen dat we niet alleen staan. Mijn verzoek aan u is om het besluit rondom het accommodatieplan minimaal anderhalf jaar uit te stellen, omdat we dan met zijn allen een veel beter beeld hebben van hoe we de coronacrisis hebben overleefd. Tevens geeft het ons allen de mogelijkheid om met zijn allen het proces van de totstandkoming met elkaar goed te evalueren. Ik wil er wel op

wijzen, dat dit slechts een mooie bijvangst is. Mijn primaire zorg zit hem in de ontwikkeling van het verenigingsleven na corona. Graag ben ik bereid mijn mail toe te lichten. Hier zit ik dan.

De voorzitter: Bij deze vergadering vind ik het prettig als u uw elektronische handje gebruikt en niet Whatsapp. Ik geef leden van de commissie de gelegenheid om verhelderende vragen te stellen.

Mevrouw Draak, VVD: Ik zou graag aan meneer Wezenberg willen vragen welke aanwijzingen hij heeft, dat de leden die nu hebben opgezegd niet meer terug komen. Want je zou toch ook kunnen denken misschien, als straks alles achter de rug is, dan komen de jongeren allemaal weer gewoon voetballen. Waarom denkt u dat dat niet gaat gebeuren? De heer Wezenberg: Dat is een goede vraag. Wat je veel ziet, met name bij jongeren, de groep 16 tot en met 19, dat is sowieso al een moeilijke groep qua leeftijd om ze te binden aan een sport. Zij komen in aanraking met bijbaantjes, met vriendjes en vriendinnetjes, ze gaan studeren. Er zijn allerlei redenen waarom er bij die groep een grotere hoeveelheid uitval is. Je ziet dat dit juist de groep is, die het afgelopen half jaar zeer weinig heeft kunnen sporten en op de vereniging is geweest, zij hebben allemaal andere dingen gevonden. Ze zijn gaan tennissen, ze zijn padel gaan spelen, sommigen zijn gaan hardlopen. Wij hebben helaas, en dat is nog een grotere zorg, een grote groep, die helemaal gestopt is, terwijl juist voor jongeren sporten ontzettend belangrijk is al is het maar voor de sociale ontwikkeling, maar bewegen is altijd gezond. We hebben nu aanwijzingen, althans, we hebben team waar normaal 16 kinderen in zitten, maar waarvan er 9 aangeven ermee te stoppen.

De heer Hoek, WIJ: Dank u wel, meneer Wezenberg, voor uw inspraak. Ik was redelijk tevreden over de coronaparagraaf, die in het stuk is opgenomen, juist omdat er gezegd wordt: als straks het nieuwe normaal zich aandient hebben we nog een keer een uitdaging om te kijken of er mogelijk veranderingen hebben plaats gevonden en of we daar op moeten inspelen. Voorheen was u een voorstander, meen ik, om een wetraveld te vervangen, maar dat zou betekenen dat dat op de lange baan wordt geschoven. Misschien is het helemaal niet meer nodig, omdat er minder leden zijn. Klopt dat? De heer Wezenberg: U vliegt het heel snel aan, dat is prima. Zeker ben ik van mening, dat op het moment dat wij weer terug gaan naar het nieuwe normaal en we kunnen terug gaan naar de situatie zoals die was, dan hebben we allemaal wel redelijke problemen. Alleen, niemand had op het moment dat deze nota werd voorzien een beeld van wat de ontwikkeling van sport zou zijn. Om op uw vraag terug te komen: ja, inderdaad. Misschien hebben we in het allerergste geval allemaal wel een veld minder nodig. Dat zou ik verschrikkelijk vinden. Maar daarnaast, dat is wat ik van het begin af aan heb gezegd over het accommodatieplan: dit plan is onomkeerbaar. Het is nog zo mooi, dat je een paragraaf opneemt, waarin je zegt: mochten er ontwikkelingen daar zijn, dan doen we ontwikkelingen anders. Maar als je dit plan uitvoert, krijg je het nooit meer terug, want er is geen alternatief.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Dank u wel voor uw inspraak. U zegt: het is misschien wijs om het accommodatieplan, het besluit daaromheen, met anderhalf jaar uit te stellen. U zegt ook, dat u signalen heeft gekregen van andere sportverenigingen, dat het aantal leden in die jonge leeftijdscategorie terug loopt. Heeft u ook met andere sportverenigingen overlegd of zij het ook een wijs besluit vinden om dat vaststellen van het accommodatieplan uit te stellen? Sommige sportverenigingen zien dat misschien niet zitten. Heeft u dat met anderen besproken? De heer Wezenberg: Ik heb dat besproken met onze directe burens, zowel met de hockey als TGB, die zijn op de hoogte van het feit, dat ik hier zit en dat ik hier dit vertel. Die stonden daar niet negatief tegenover. Maar aan de andere kant is het aan u om dat te toetsen en dan zult u mij op mijn blauwe ogen moeten geloven. Maar ik heb er weldegelijk contact over gehad.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Wezenberg, voor uw inspraak. Ik kom er bij de vaststelling van de agenda nog wel even op terug.

De heer Wezenberg: Ik had alleen mijn email voorgelezen, maar ik had nog drie punten, die ik aan jullie mee wil geven. Een vereniging heeft 3 vormen van inkomsten. Dat is contributie, dat is de sportkantine en dat zijn de sponsors. Het afgelopen jaar was de contributie afgedekt, de sponsors was afgedekt en de kantine-inkomsten zijn gereduceerd naar nagenoeg nul. Voor het komende jaar krijgen we dus een slag in de contributie, we krijgen waarschijnlijk een tik in onze kantine-omzet en de sponsors is een langer probleem. Volgend jaar en het jaar erop is te zien hoe onze inkomsten op dat vlak zullen zijn. Dat is wat ik bedoelde: hoe hebben wij dit met zijn allen overleefd? Hoe staan wij ervoor? We kunnen ook met elkaar nadenken over: kunnen we het ons überhaupt als vereniging permitteren om voor 6, 7 of 8 velden de huur op te hoesten? Want we weten gewoon niet hoe we ervoor staan. Dat was het einde van mijn betoog. Alles bij elkaar opgeteld nog steeds binnen de 5 minuten. De voorzitter: Dat is ook een maximum.

De heer Hoek, WIJ: Wat ik begrepen heb, in ieder geval voor de binnensportverenigingen, is dat de huur on hold is gezet tijdens de coronaperiode. Nu weet ik niet uit mijn hoofd hoe dat met de voetbal is, maar ik kan het me voorstellen dat als u geen huur heeft moeten betalen en niet alle leden hebben opgezegd, dat dat ook wat geld op de bankrekening genereert. Wellicht dat dat het gat een stuk kleiner maakt. Klopt dat of zeg ik rare dingen? De heer Wezenberg: Ik vind dat mensen nooit rare dingen zeggen, behalve ikzelf. Ook hiervan kun je zeggen: als je naar de uitgaven gaat kijken van sportverenigingen, dan zijn er 3 stromen. Dat is de accommodatie, dat zijn de betaalde krachten die verenigingen hebben en dat zijn de materialen. En dan nog eventueel afdrachten aan bonden. Dus een aantal uitgaven loopt ook gewoon door. Natuurlijk heeft het de meeste verenigingen geholpen dat ze gecompenseerd zijn door de gemeente, dat is een financiële compensatie. Dat is prima. Voor diezelfde binnensportvereniging geldt, dat mensen al een jaar niets hebben mogen kunnen doen, ga ze maar weer motiveren om het op te pakken. De heer Hoek: Wat mijn berichten zijn: er zijn een hele hoop mensen, die vanuit een soort loyaliteit richting de vereniging hun contributie gewoon hebben betaald en daar staat natuurlijk niets tegenover en u hoeft geen huur voor velden te betalen, dus ik kan me voorstellen dat dat voor een gedeelte het tekort aan kantine inkomsten compenseert. De heer Wezenberg: Voor uw beeldvorming, dan praat ik alleen voor mijn eigen vereniging. Wij werken in de begroting met om en nabij de € 400.000 op jaarbasis, waarbij € 80.000 beheer is en voor de rest zijn het allemaal andere kosten die wij maken. Uiteraard zit daar ook een verdienste aan. Als wij een goed jaar hebben gedraaid, dan hebben we € 15.000 aan het eind van het jaar over, die we over kunnen hevelen naar de algemene reserves. Een gemiddelde ondernemer was allang gestopt als hij van onze vereniging moest draaien.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 8 april 2021

De voorzitter: Is er iemand die daar iets over wil melden? Zo niet, dan stellen we dat verslag vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Ik wil u voorstellen om het stuk ter advisering aan de raad, het accommodatieplan sport, naar voren te halen, dan gaan we dat zo meteen als eerste bespreken. Zijn er mensen, die daar bezwaar tegen hebben? Of zijn er mensen die nog andere punten willen aandragen voor de agenda. Zo niet, dan stel ik u voor dat we het zo gaan doen. De heer Erwich: Ik wilde opmerken dat de heer Hoppenbrouwer nog niet aanwezig is en hij behandelt dit stuk. De voorzitter: Weet u hoe laat meneer Hoppenbrouwer binnen komt? Ik vraag even aan de griffie wat wij weten. Dat geeft me even de gelegenheid om terug te komen op de vergadering van vorige maand, die na twaalf uur eindigde. Ik weet niet hoe het met u is, maar ik vind het einde op zo'n tijdstip niet erg effectief meer werken. Ik had u voorgesteld, zeker omdat we vanavond weer een lange vergadering verwachten: ik stel voor dat ik toch nog meer mijn best ga doen om u aan uw eigen spreektijd te houden. Het is tenslotte spreektijd, die door u is vast gesteld. Dus ik ga echt na 5 minuten of 3 minuten zeggen: uw spreektijd is voorbij. Er is altijd een aantal mensen, die dat heel verstandig vindt, totdat ze zelf aan het woord zijn, maar ik ga toch ingrijpen. Dat is één. Ten tweede wil als we nog een volledig agendapunt te gaan hebben rond de klok van half twaalf aan u voorleggen of wij een poging gaan doen om het voor twaalf uur te beëindigen dan wel dat we een volgende vergadering uitschrijven, waarin we dat agendapunt nog gaan doen. Ik denk dat veel mensen het met mij eens zijn, dat van acht tot na twaalf uur vergaderen geen fijne avond is. Dat duurt te lang. Ik neem dat niemand kwalijk uiteraard, want soms is de agenda vol, maar ik denk dat we onszelf een beetje moeten sparen, wat dat betreft, dus dat stel ik u voor. U hebt gelijk, een aantal mensen heeft mij erop geattendeerd, dat de inspraak de vorige keer wel erg lang heeft geduurd. Dat kwam ook omdat het veel reactie opriep en veel vragen. Maar het streven blijft wel om de totale inspraak, ongeacht hoeveel onderwerpen en sprekers er zijn, niet langer dan een half uur te laten duren. Het is tenslotte onze vergadering. Het is altijd geweldig als er mensen zijn, die komen inspreken, die die moeite doen, dat waarderen we enorm, maar ik denk dat een totaal van 30 minuten wel genoeg moet zijn.

De heer Buijs: Ik heb een voorstel voor het gegeven als meneer Hoppenbrouwer nog niet arriveert en als hij het woord voert voor het accommodatieplan sport. De heer Erwich: Hij is al aan het inloggen. De heer Buijs: Nog een ander voorstel voor de orde is misschien om interrupties in de eerste termijn niet toe te staan. Dat scheelt ook een hele hoop tijd. De voorzitter: Ik kan u verzekeren, dat die ook niet zijn toegestaan. De heer Kampinga: Dat is nooit toegestaan. De voorzitter: Ik negeer u ijskoud, als u uw hand op steek in de eerste termijn. Ik moet als uw voorzitter hier ook een evenwicht in vinden. Ik kan niet de vergadering zo leiden, dat ik de vergadering stuk maak, omdat niemand meer iets kan zeggen als er een goede discussie aan de gang is. Aan de andere kant: ik weet van u bijna allemaal uit de reacties achteraf, dat ik ook wel een beetje op de tijd moet letten. Dus dat gaan we gewoon doen. Meneer Hoppenbrouwer, bent u daar? De heer Hoppenbrouwer: Ja, ik ben er. De voorzitter: Dan hebben we de agenda vast gesteld, met dien verstande dat we zo meteen beginnen met het accommodatieplan sport. Mevrouw Bouman: Ik hoor dat de heer Hoppenbrouwer binnen is, maar ik had nog een ander voorstel. U zou ook bij de kleinste partij kunnen beginnen, maar dat hoeft waarschijnlijk nu niet meer. De

voorzitter: Ik vind het prettig als ook meneer Hoppenbrouwer de discussie van iedereen kan volgen, maar u heeft gelijk.

Inventarisatie rondvragen:

De voorzitter: Als mijn inventarisatie klopt zijn er drie binnen gekomen. Meneer Hoek over de voorziening voor jongeren met psychiatrische problemen, meneer Erwich over de sportbox en de heer Kampinga over de overschrijding in de WMO in 2020. Klopt allemaal? Ik ben niemand vergeten? Nee.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Accommodatieplan Sport 2021-2030

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Excuses, maar ik heb nou eenmaal een baan naast dit mooie raadswerk, dus dat gaat toch even voor. Gelukkig ben ik net op tijd voor het verschuiven van de agenda, dus dank daarvoor. Excuses voor de heer Wezenberg, dat ik zijn inspraak heb gemist, maar dat zal niet veel anders zijn dan hij al aan ons heeft gestuurd, neem ik aan. Maar dat ga ik vanzelf wel merken aan de reacties van mijn collega's. Laat ik beginnen met te danken voor het monnikenwerk en de energie, dat door de ambtenaren is verricht, hetgeen geleid heeft tot een sportaccommodatie landschap. Nogmaals dank voor het vele werk en de energie. (...). De voorzitter: U valt weg. De heer Hoppenbrouwer: Ik ga even van het wifi-kanaal af. Ja, beter. Wat ik al zei: toch zijn wij van mening, ondanks de complimenten aan het ambtelijk apparaat, dat de nota nog niet klaar is voor besluitvorming. Er zijn nog vele vraagstukken, die om aandacht en verdieping vragen, maar vanwege de slechts 5 minuten spreektijd beperk ik mij tot 4 onderwerpen en hoop, dat mijn collega's onderwerpen oppakken als prestatiesport, de betekenis van sportiefste gemeente van de regio. Waarom niet rijp voor besluitvorming? Het plan geeft geen enkele richting aan hoe de gemeente de groei van de 63.000 inwoners naar 75.000 gaat opvangen. Het signaal van het Hoge Land dat de sportvereniging alreeds uit het jasje barst, wordt op basis van (...) normen en rekenmodellen genegeerd door het college, terwijl de verenigingen andere ontwikkelingen ervaren. Uit de beantwoording van de technische vragen, nummer 5, bevestigt het college ook, dat ze geen enkel idee heeft over de krimp en de groei per sportbeoefening binnen Lansingerland. De tweede reden is de noodoproep van TOGB en CVV Berkel om de wetervelden per direct te vervangen door kunstgrasvelden en dat vraagt ons inziens een concretere uitwerking. Het college geeft in de beantwoording van de technische vraag van WIJ aan, dat de velden recent in 2018/19 zijn vervangen. TOGB geeft echter in de brief, die wij ontvangen hebben, wij allemaal, aan dat die velden in een zeer slechte conditie zijn. Los daarvan, hoe dat dan kan, de omzetting leidt in elk geval tot capaciteit en dat is nodig om de groei naar 75.000 inwoners op te vangen. Het derde punt, waarom het nog niet rijp is voor besluitvorming, gaat over de effecten van corona. Gemakshalve verwijs ik naar CVV Berkel, de brief die wij ontvangen hebben, ik meen dit weekend. Ik neem aan, dat ook de woordvoerder daarover heeft gesproken. Ter ondersteuning van zijn visie verwijs ik graag naar een rapport van de provincie Friesland, waarin wordt gezegd, dat 41% van de sportverenigingen zich zorgen maakt over de toekomst van hun vereniging. En 23% maakt zich heel veel zorgen. Dan hebben we het over de sportverenigingen in de provincie Friesland. Vraag me niet hoeveel verenigingen dat zijn, maar dat zullen er niet weinig zijn. Even los van de problemen, die er nog zijn m.b.t. verouderd bestuur en afname interesse vrijwilligerswerk. Een tweede onderbouwing van de brief van CVV Berkel is een rapport uit 2020, september meen ik, van de stichting Sport en Strategie, waarbij die zorg normaal wordt bevestigd. Voldoende reden om het besluit nog even uit te stellen. Ik wil graag van de wethouder een reflectie ontvangen van deze drie ontwikkelingen. Er komt nog een vierde bij. De reden is dat er wat ons betreft onvoldoende uitwerking is geweest op de oproep van de binnensportverenigingen om wedstrijden en trainingen zoveel mogelijk te centraliseren. Ik heb begrepen, dat er wel een verbeterslag is gemaakt, ere wie ere toekomt. Dus dat zijn de vier redenen. Graag van de wethouder een reflectie op de eerste drie. En ik wil heel graag van de wethouder vernemen hoe erg het nou zou zijn als deze nota wordt uitgesteld voor 1 of 1,5 jaar. Het tweede onderwerp. Ik wil heel graag stilstaan bij de dienstverlening aan de sportverenigingen. Tijdens de beeldvorming werden de twee ambtenaren gewaardeerd voor hun inzet en meedenken. L3B onderschrijft dat, maar los van de vele waardering waren er ook twee verenigingen die erg kritisch waren en het gevoel hebben van tegenwerking. Ook bij onze werkbezoeken ontvangen wij deze signalen. Vraag aan de wethouder: gaat de wethouder nog verkennende gesprekken aan met de verenigingen om deze kritiek verder te verdiepen en indien nodig op te lossen? Een derde deel, waar ik stil bij wil staan, is bij de technische vraag, die ik heb gesteld, die door de griffie is ervaren als een politieke vraag. Die politieke vraag gaat over de padelbanen. Op blz.48/66 staat een hele passage over dat padel geen onderdeel is van de basis infrastructuur. Ik meen mij te herinneren bij de behandeling van de beachvolleybalvelden dat we er juist uit waren en dat padel er wel toe behoorde, omdat we daar geld beschikbaar voor wilden stellen. Met andere woorden: wethouder, kunt u daar nu voor eens en voor altijd duidelijkheid over scheppen? Dan de padel en het verlengde daarvan. De voorzitter: Uw laatste punt? De heer Hoppenbrouwer: Zeker niet mijn laatste punt. Ik hoop, dat u mij de gelegenheid geeft, want het is te belangrijk om dit nu af te knippen, dus ik hoop echt dat u coulance heeft en dan zal ik mij in de tweede

termijn inhouden, maar u moet mij echt even de ruimte geven om dit belangrijke onderwerp niet af te kappen. De voorzitter: Ga uw gang. De heer Hoppenbrouwer: Dank u wel. Het tweede gaat over de bijdrage aan het paviljoen en de kleedkamers van de beachvolleybal. Los van het feit, dat ik de beachvolleybal een warm hart toedraag, ben ik wel een beetje puzzeld: waarom zouden wij daar nu een bijdrage in verstrekken? Immers, onze beleidslijn is dat kantines, kleedkamers en dergelijke investeringen zijn, die door de verenigingen zelf bekostigd moeten worden. Misschien heb ik het verkeerd onthouden, maar ik hoor graag van de wethouder wat nu de beleidslijn is. Dan nog een één na laatste opmerking, die gaat over de bijdrage HVB. HVB benadert in zijn bijdrage over de verschillen in aandacht en investeringsplannen tussen Berkel en Bleiswijk en dat houdt ons bezig. Is het niet verstandig, en dat is ook een vraag aan de commissie, om separate plannen te maken in de toekomst, waarbij rekening wordt gehouden met twee kernen: de kern Bleiswijk en de kern Bergschenhoek/Berkel. Door de omvang, aard en karakter van Bleiswijk en daarom de grootte van de vereniging is het onlogisch om de velden te laten bekostigen. Als de hockey, is een voorbeeld, voor € 2 ton een veld moet aanleggen, dan is dat door 400 leden niet op te hoesten en bij 1.100 gaat dat kennelijk een stuk makkelijker. Graag een reflectie van de wethouder op dit idee. Mijn laatste vraag aan de wethouder, met dank aan de voorzitter, is een minor kwestie, maar het zit wel een beetje hoog. Waarom mijn eerste technische vragen van 16 april pas een maand later, ik heb er 4 weken op moeten wachten, zijn beantwoord. Dat heeft mijn voorbereiding ernstig verhinderd. Dank u wel voor uw flexibiliteit.

Mevrouw Draak, VVD: Ik moet zeggen, dat ik met veel plezier het besprekstuk heb voorbereid. Veel contact gehad met de verenigingen in de afgelopen weken. Over het geheel gezien vond ik het een goed samengesteld plan. Het gaf een behoorlijk volledig overzicht van de sportaccommodaties, vrijwel alle verenigingen en sporten zijn meegenomen en benaderd. Ik was vooral ook erg te spreken over het afwegingskader, dat is opgesteld. De adviezen die worden gegeven in het rapport zijn ook consequent getoetst op basis van dat afwegingskader. Dat kan onze instemming hebben. Het heeft helaas wel geleid tot een aantal afwijzingen voor uitbreidingen en investeringen, die passen in het afwegingskader. Maar de VVD voelt wel mee met de verenigingen die nu hun droom niet verwezenlijkt zien worden als we dit plan zouden aannemen. Meneer Hoppenbrouwer noemde het al, ik heb in contacten met verenigingen veel complimenten gehoord over de bereikbaarheid en toegankelijkheid van onze gemeente. De ambtenaren voor sport worden hierbij vaak met naam en toenaam genoemd. Ook de buitendienst krijgt veel complimenten over flexibiliteit en meedenken, proactiviteit. Dus wat dat betreft, wil ik onze gemeente een compliment geven over de servicegerichtheid, ook al zal er altijd wel eens iets mis gaan, maar gemiddeld genomen is dit een compliment waard. 80% van het plan kan onze instemming weg dragen. Helaas is het wel zo, dat de resterende 20% eigenlijk 80% van onze zorgen bevat. Ik heb er twee, die ik wil noemen. Het gaat vooral ten eerste over de verschuivingen in de sport door corona. De heer Wezenberg noemde het al in zijn inspraak, maar ook van binnensporten en een aantal andere buitensporten is gewoon duidelijk dat er erg veel opzeggingen zijn binnen gekomen. Niet alle ouderen of jongeren zijn lid gebleven, maar hebben opgezegd omdat er toch niet gesport kon worden. Dit gaat voor veel verenigingen grote gevolgen hebben. Sommige buitensporten hebben juist geprofiteerd, zoals tennis en padel. En het individueel of in kleine groepjes sporten in de buitenruimte, dat kunnen we allemaal zien, dat is zichtbaar toegenomen. De vraag is nu wat dit op de langere termijn voor gevolgen heeft voor de wijze waarop er in onze gemeente wordt gesport en vooral ook voor de verenigingen. Moeten we nu verwachten dat verenigingen veldhuur gaan opzeggen en dat binnensportlocaties met meer leegstand te maken krijgen op langere termijn? Op dit moment stelt het accommodatieplan, dat zich vooral richt op sporten in verenigingsverband, dat gaat met respect voor alle belangrijke werk dat verenigingen doen over 23% van onze sporters en dus over 77% niet. Daarom vragen wij ons af of het wel verstandig is om nu deze accommodatienota vast te stellen en net te doen alsof er niets is veranderd. Wij hebben daar grote zorgen over en willen de wethouder vragen hoe ze aankijkt tegen het uitstellen van dit plan met 1 à 2 jaar om af te wachten wat Covid op de langere termijn voor effecten gaat hebben op onze verenigingen. Ons tweede zorgpunt gaat over de vraag of er nu gemeentebreed wel goed wordt geoptimaliseerd. De ambitie uit onze sportvisie 'sportiefste gemeente van Nederland' spreekt helemaal niet uit dit accommodatieplan, volgens de VVD. We kiezen voor breedtesport, maar de voorgestelde investeringen gaan alleen naar het Hoge Land, waar op hoog niveau sport wordt bedreven. Het Hoge Land zit nu al vol en over 5 jaar bomvol, terwijl op de sportparken Bergschenhoek en Bleiswijk ruimte over is. Weliswaar beperkt, maar er is daar wel capaciteit beschikbaar. Ik heb van verschillende verenigingen gehoord, dat het lastig is om bestuurlijke samenwerking onderling te creëren omdat toch iedereen zo zijn eigen belangen nastreeft. Wat de VVD mist, is een proactieve houding van de gemeente om de verenigingen in Bergschenhoek en Bleiswijk te koppelen aan de verenigingen van het Hoge Land. Immers, daar piept en kraakt het en in Bleiswijk en Bergschenhoek is wat ruimte over. Nu het accommodatieplan ook negatief adviseert over een vierde sportpark is optimalisatie van onze sportcapaciteit gemeentebreed een hoge vereiste geworden. We groeien immers nog door naar 73.000 inwoners en krijgen er 15% sporters bij. De VVD begrijpt heel goed, dat clubliefde heel gevoelig ligt. Dat Bleiswijk geen Berkel is en dat fysieke afstanden voor een bepaalde leeftijdsgroep mogelijk een belemmering vormen om in een andere kern te

gaan sporten. Maar er liggen ook heel veel kansen. In Bergschenhoek trof ik op het Sporthoekpad een aantal verenigingsbestuurders van Triomf en BVCB, die bijvoorbeeld aan Volley2Be hun clubhuis hebben aangeboden om gebruik van te maken, zolang ze die zelf nog niet hebben. Ze gaven ook aan open te staan voor hoge nood vanuit Berkel en Rodenrijs. Kritiek heb ik uit de hele gemeente gehoord over de onzichtbaarheid van de wethouder. De voorzitter: Uw tijd is voorbij. Mevrouw Draak: Mag ik nog iets afronden? De voorzitter: Ja, maak uw zin af. Mevrouw Draak: Het is nog ietsjepietsje meer dan een zin, maar ik bewaar het voor de tweede termijn, zeker. Ik wil eigenlijk graag van de wethouder weten hoe zij een actieve rol kan spelen in het optimaliseren van deze capaciteit, omdat ik me er zorgen over maak, dat dat niet voldoende gebeurt en dit ook een reden voor ons zou kunnen zijn om het accommodatieplan nu niet vast te stellen. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Allereerst dank voor dit lijvige rapport met bijlagen. Het is al gezegd: waardering daarvoor. Ook naar mevrouw Verhoef, die geregeld heeft dat we recent de nodige sprekers hebben mogen aanhoren. Lansingerland de sportiefste gemeente binnenkort, zeker over een aantal jaren. Dat is nog maar even de vraagstelling, gelet op het feit dat ik nu net ook van mijn collega's heb gehoord. In de nota wordt gesproken over de breedtesport. Nou, dat is mooi. Maar er wordt ook nog gesproken over de prestatieprojecten en prestatiesport. Met name het laatste, daar kunnen we het eens zijn met wat de gemeente aangeeft. Want als je je richt op de prestatiesport, dan moeten er toch de nodige centen bij. Als ik kijk naar HBR, die toch € 270.000 daarvoor uittrekt. Met andere woorden: breedtesport. Maar is het allemaal wel te behappen? Dan zijn er toch de nodige aandachtspunten en de zorgpunten. Dat betreft een aantal zaken, dat gaat over de communicatie gemeente / sportverenigingen en de verenigingen onderling. Als ik kijk naar de gemeente en sportverenigingen, dan haal ik een voorbeeld aan van HVB, welke aangeeft dat zij toch al ettelijke malen aangegeven heeft dat zij een eigen veld hebben en dat zouden zij heel graag willen overdragen aan de gemeente. Dat schijnt niet bekend te zijn bij de gemeente. De vraagstelling is, er wordt in het rapport verwezen dat ze wel tennisaccommodaties in eigendom hebben, maar niets over HVB. Met andere woorden, de vraagstelling is aan de wethouder: zou zij met HVB in gesprek willen gaan? Het is op langere termijn, want het is pas in 2028 dat er een veld, hoofdveld 1, vervangen moet worden, maar dat is een forse kostenpost en het is een kleine vereniging in Bleiswijk. Als we het hebben over Lansingerland totaal als gemeente waar sport beoefend mag worden, dan denk ik dat we ook op onze kleine verenigingen, zowel in Bleiswijk als in Bergschenhoek, moeten bedenken en dat niet alle aandacht dan gaat naar het Hoge Land in Berkel. Het tweede, de verenigingen onderling. Hoe zit het daar met de communicatie? Dat hebben we ook beluisterd, dan hoor ik toch dat het helaas nog niet altijd optimaal is. Waar gaat het dan om? Dat men niet optimaal gebruik maakt van accommodaties onderling. Kijk ook even naar het gebruik van de sporthal van TOGB. Dat wordt niet aangemeld als zijnde dat er andere verenigingen gebruik van zouden kunnen maken. Gelukkig heb ik gelezen, dat tussen TOGB en Berkelrode er overleg plaats vindt, maar het zou zo mooi zijn dat zowel de binnensport als de buitensport meer met elkaar overlegt om toch van elkaars accommodaties gebruik te maken. Dus dan is de vraagstelling aan de wethouder: wethouder, ligt er voor u hier misschien ook niet een mooie taak om toch te kijken of er wat meer optimalisatie van accommodaties kan plaats vinden en dat de communicatie toch weer wat optimaler gemaakt kan worden, zeker gelet op het feit, dat wij dat in het verleden gehad hebben. Ik heb al aangegeven: aandachtspunt grote vereniging / kleine vereniging, Bleiswijk / Bergschenhoek ten opzichte van Berkel. Het zou toch goed zijn, dat met name de kleinere units in Bergschenhoek en Bleiswijk toch niet als ondergeschoven kindje, sorry dat ik het zeg, gezien moet gaan worden. Dan de ontwikkelingen van het groeiend ledenaantal. Wat mij toch ook wel opgevallen is, is het feit dat er sprake is van opzeggingen door leden. Ja, die geluiden hebben wij ook gehoord. De media staat er toch ook wel bol van, ware het niet dat gisteren er op tv zelfs landelijk ook de nodige problemen zijn. En ik beluister hier toch ook wel het nodige. Ja, en wat zijn dan de consequenties op die termijn. Ik heb de collega's ook al gehoord. Als dat zo is, wat gaat er dan gebeuren? Wat zijn dan de consequenties? Moeten wij dan nu wel het accommodatieplan in deze vorm gaan vast stellen? Kan het niet beter of 1 of 2 jaar? Dan wil ik nog wel verwijzen naar iets anders. Waarom zeg ik dat? Er zijn, zoals ik gelezen heb in het plan, 15 wensen ingebracht, die zijn gehonoreerd. En e.e.a. toch nog in afwachting van de behandeling van de kadernota. Maar er staat t.a.v. de verenigingen ook nog het e.e.a. gesteld in het plan. Er wordt dan verwezen naar de begroting 2020/23. Daarin staat een investering opgenomen. Nu lezen we: de komende jaren is er geen ruimte voor extra investeringen in het MIP. Pas na 2024. Er wordt uitgebreid op blz.53 aangegeven wat dan de redenen zijn, waarom wij daar niet toe over kunnen gaan. Met andere woorden: waarom nu een accommodatieplan vaststellen 2021-2030 met zoveel onzekerheden ook t.a.v. de groei, maar ook t.a.v. de capaciteit. Dan nog als laatste een uitsmijter: het vierde sportpark. Daar hebben we als raad wel om gevraagd, daar wordt zijdelings iets over gemeld. Er wordt iets verteld over de financiën: € 11mln, je schrikt toch wel even. Maar stel, stel, dat je op termijn X zou aanwenden een vierde sportpark, zijn we dan niet al zover dat wij vanwege het feit dat wij een groeigemeente zijn, dat de nodige woningen er gebouwd gaan worden en dat we dan t.z.t. achter onze oren krabben en denken: wacht eens even, hebben wij nog wel grond? Ik beluister in het verhaal, dat het buiten de scope van dit

accommodatieplan ligt, dus dat doen we even niet. Maar zitten we dan niet op een verkeerde weg? Met andere woorden: moet er, gelet op de toekomst, ook nog niet even rekening mee gehouden worden? Laat onverlet, er zijn op het ogenblik ook sportaccommodaties in Bleiswijk voor handen, waar gebruik van gemaakt zou kunnen worden. Met andere woorden: moet je niet ook wat breder kijken? Dan heb ik het sec over de korte termijn, waar nog ruimte en mogelijkheden zijn. Maar t.a.v. het vierde sportpark: ja jongens, laten we even uitkijken of dat op termijn, gelet op de woningbouwprogramma's, of dat toch niet meegenomen kan worden en of er niet op gelet moet worden. Daar ook graag een reactie van de wethouder op. Ik geloof dat ik net in de 5 minuten ben. Dank u wel. De voorzitter: U zou het terug moeten zien.

De heer Hoek, WIJ: Ik wil allereerst complimenten maken voor de nota, die hier ligt. Het is wat mij betreft een heel duidelijke nota. Complimenten ook, dat er aanvullend onderzoek is gedaan n.a.v. de bijeenkomst, die wij vorig jaar rond de zomer hadden. Er is wat meer trendonderzoek, er is wat meer demografisch onderzoek gedaan, dus ik vind het een heel duidelijk verhaal en ik sluit me helemaal aan bij de woorden van mevrouw Draak, dat het afwegingskader bijzonder duidelijk is en helpend is daar waar het gaat om het nemen van beslissingen, want anders wordt het toekennen van wel of geen extra veld echt een stuk elastiek. Dus complimenten. Eén van de belangrijkste zaken, die WIJ al heeft gerealiseerd, of gerealiseerd, voordat dit plan aan de orde was, dat zijn de beachvolleybalvelden en ik ben er zeer blij mee en ik zal dit voorbeeld nog verschillende malen aanhalen: daar waar je daadkracht toont, is er heel veel mogelijk binnen een heel kort tijdsbestek. Dat blijkt maar weer uit het feit, dat Volley2B sinds 1 mei daar speelt. Wat beslissen we vanavond? We beslissen vanavond een aantal zaken. Vier aanvullende investeringen zijn nodig. De aanleg van een extra hockeyveld het Hoge Land en ik sluit me aan bij vorige sprekers: je kan ook praten over kannibalisme. Dat heeft de voorzitter van de hockeyvereniging in Bleiswijk ook al aangekaart. Op het moment, dat je in Berkel een extra veld aanlegt, dan zal je zien, dan gaat dat ten koste van de hockey in Bleiswijk. Het goede voorbeeld is, en dat meen ik echt in alle oprechtheid: Volley2B zijn op een gegeven moment samen gegaan. In alle drie de kernen werd er gevolleybald, nu is dat geconcentreerd in de Zijde en de Akkers. Geloof me, als kinderen een jaar of acht, negen zijn, moet je toch rijden als ouders. Of je dan naar Bleiswijk moet rijden om je kind af te zetten bij een hockeyveld of naar Berkel, dat maakt niet uit. Ik zou inderdaad de samenwerking, die door voorgaande sprekers ook al gememoreerd is, die zou ik toch nog eens een keer onder de loep nemen. Dan wordt er gevraagd om het ombouwen van 1 natuurvoetbalveld naar een kunstgrasveld. Eénmalige realisatie van beachvolleybal. De heer Hoppenbrouwer memoreerde net over de eigendomsverhouding m.b.t. de clubhuizen. Ik kan u zeggen, meneer Hoppenbrouwer: met de uitplaatsing van het Hoge Land een X-aantal jaar geleden, zijn alle verenigingen op een gigantische manier gecompenseerd om daar een bijzonder mooi clubhuis terug te zetten. Dat wordt nu in eigendom van de verenigingen beheerd. Dus er is weldegelijk gemeentegeld in gestoken om er uiteindelijk voor te zorgen, dat de verenigingen het nu zelf exploiteren. En er wordt voor de rest twee keer medewerking gevraagd voor de realisatie van padelbanen en een blaashal. Raar woord, blaashal. Ik ben blij met punt 4 in de notitie, daar waar het gaat om dat het hele plan niet in beton gegoten zit en dat er regelmatig ijkpunten komen om zaken die anders lopen dan wij bedacht hadden alsnog aan te passen. Ik vind dat een goede insteek. Ik heb me ook verbaasd over de technische vraag, die ik heb gesteld. Het meningsverschil dat er zit tussen het vervangen van een wetruveld in een kunstgrasveld. Door de voetbalverenigingen werd gesteld dat het hard nodig was en de gemeente stelt dat ze in 2019 nog zijn opgeknapt. Mijn voorstel was, en die vraag heb ik ook gesteld, om die vervanging een jaar te vervroegen en de afschrijftermijn een jaar te verlengen, dus dan moet je een jaar langer doen met je kunstgrasveld, maar daarmee krijg je wel voor elkaar, dat je sneller op je nieuwe veld kan spelen en dus de druk op het speelveld sneller afneemt. Ik was wel blij met de zaken die gesteld werden over de coronacrisis, want ik vind namelijk wel dat de hele notitie daar rekening mee houdt en dat er voorgesteld wordt om wanneer het nieuwe normaal zich aandient, een heel vreselijk woord, ik realiseer me dat, dat we dan toch nog eens het net moeten trekken of dat niet nog gevolgen heeft voor de gemiddelde vereniging. Ik ben er ook blij mee, dat we richting 2022 ons gaan richten op de sportbeoefening in de vrije ruimte. Ik denk dat dat ook een heel belangrijk onderwerp is. Wat ik ook een ingewikkelde vond, best wel, als er een verzoek komt voor de uitbreiding van de basisstructuur, want dan moet er een maatschappelijke meerwaarde zijn. Hoe toets je nou een maatschappelijke meerwaarde? Dat vind ik een heel lastige. Ik snap de beweegredenen van: als er al een dergelijke vereniging is in een buurgemeente, dan wordt dat meegenomen in het afwegingskader. Maar volgens mij gaat het ook om het aantal leden, dat een vereniging heeft en hoe druk het in die buurgemeente is. De voorzitter: Uw tijd is voorbij. De heer Hoek: Dan neem ik de rest mee in mijn tweede termijn. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Ik ben onaangenaam verrast door de eerste sprekers van vanavond. Nu we net de coronamaatregelen aan het versoepelen zijn en sportaccommodaties eindelijk weer open kunnen, terwijl de terrassen en de friettent al eerder open waren, om dan nu te aarzelen om investeringen te gaan doen zoals die nu voorgesteld worden in het plan, dat vind ik echt een compleet verkeerd signaal afgeven.

Juist nu moeten we sporten op alle manieren helpen in plaats van te gaan aarzelen en uit te gaan stellen en terug te gaan schrikken. Wij hebben grote waardering, onze fractie, voor het grondige werk, dat de beleidsambtenaren gedaan hebben. Dat hebben anderen ook al gezegd. We hebben ook waardering voor de vele overleggen, die er geweest zijn tussen gemeente en de verenigingen. We hebben daar veel over terug gehoord bij het ronde tafel gesprek, dat mevrouw Verhoef georganiseerd heeft. Nogmaals, complimenten ervoor. Ik was erg bezorgd over hoe het zou gaan verlopen, maar het was een zeer helpende bijeenkomst, die we samen hadden. Natuurlijk, er is een probleem. We gaan een plan vast stellen, dat tot 2030 geldt. En dat heeft een aantal dilemma's. Een aantal verenigingen heeft dit ook als een aanleiding gezien om nu met wensen te gaan komen, die ze de afgelopen tijd niet geuit hebben. Maar er zijn ook verenigingen, die heel duidelijk wel hun eigen punten, die ze al eerder hebben aangegeven, naar voren gebracht hebben. Ik noem er enkele van. Ik ga niet de investeringen, die in het plan genoemd worden, die wij uitstekend vinden, zoals de extra baan hier en het omzetten van een andere baan enzovoorts. We vinden het ook belangrijk, dat deze investeringen door gaan, omdat sport een grote meerwaarde heeft, meer dan waar alleen maar aan gedacht wordt van het spelletje en het winnen van een team. Sociale cohesie is de sociale meerwaarde en lichamelijk fit zijn, de kilo's eraf, de coronakilo's met name ook. Dat er geen beletsel is voor leeftijd of inkomen, dat is een belangrijke voorwaarde om sport gemeentebreed kansen te geven. Naast de investeringen zijn een paar punten onderbelicht. Een enkele spreker heeft het al aangestipt. HVB heeft zorgen over de trek naar Berkel. Maar tegelijkertijd is HVB in Bleiswijk een heel levendige vereniging, met name de jeugdvereniging. En voor jeugd is het uitermate moeilijk om de fiets te pakken of gebracht te worden naar een sportpark buiten Bleiswijk. Dus er is alle reden voor om hen ter wille te zijn. De wens, die zij al heel lang geleden geuit hebben om de ene baan, die hun eigendom is, door de gemeente te laten overnemen, zodat bepaalde kosten weg genomen worden, willen wij graag ondersteunen. Niet pas in 2028 als die meerkosten eraan komen, maar op korte termijn. Kieviten heeft ook al heel veel jaren lang laten merken, dat zij faciliteiten tekort komen voor omkleedruimten, voor alles wat voor atletiek belangrijk is. Ook met Kieviten het overleg nadrukkelijk aangaan en te kijken hoe hun uit de brand te helpen wil onze fractie graag ondersteunen. Er wordt iets gezegd over padelbanen door sommige sprekers en beachvolleybal. Ik wil het niet weg zetten als heel tijdelijk, maar ik denk toch wel dat het typische coronasporten zijn, waarvan ik nog maar moet zien of het over 5 jaar nog even populair is. Ik zie sommige mensen 'nee' schudden, maar ik wil er wel een wedje over aangaan of het over 5 jaar nog even populair is als nu als de coronadruk er niet is om maar met 2 of 4 mensen te kunnen spelen tegelijkertijd. Ik wil me heel graag aan de tijd houden en daarom zal ik u de laatste minuut besparen. De voorzitter: U krijgt een bonus.

Mevrouw Heijblom, D66: Ik ga het echt kort houden. Ik dank de wethouder en de ambtenaren voor het accommodatieplan. Ook wij vinden het een vrij gedegen plan. D66 heeft ook de uitstekend georganiseerde beeldvormingsavond over het accommodatieplan bijgewoond. Daar waren veel verschillende sportverenigingen bij aanwezig. Ik wil de PvdA, net zoals de anderen, er nogmaals voor bedanken, want het heeft erg geholpen. Wat ons eigenlijk opviel tijdens die avond, is dat heel veel sportverenigingen juist heel tevreden zijn over het accommodatieplan. Wat mij ook opviel, en dat hoor ik hier van een aantal coalitiepartijen terug, is dat tijdens de beeldvormingsavond het eigenlijk helemaal niet ging over de zorgen in relatie tot corona. Of ik heb niet op zitten letten, maar volgens mij is dat nauwelijks of niet genoemd. Ik werd ook wel een beetje verrast door het mailtje van de meneer van de voetbalvereniging CVV. Ik heb nog wel een aantal vragen. Tijdens de beeldvormingsavond, een aantal mensen heeft het al genoemd, kwam TOGB, die aangaf dat er één veld vervangen wordt door een kunstgrasveld. Zij zeggen: gezien onze groei en de toekomst hebben we er eigenlijk nog eentje nodig. Ik vroeg me af: is dit nou bekend bij de wethouder? Hoe kijkt ze hier tegenaan? Wat verder opvalt, meneer Hoppenbrouwer had het er al even over, is dat in het accommodatieplan die prestatiesport wordt uitgesloten. Ik vraag me toch wel een beetje af waarom eigenlijk. Prestatiesport kan heel goed zijn voor de gemeente op verschillende gebieden. Misschien kan de wethouder daar straks iets over zeggen. Als laatste werd ons tijdens die beeldvormingsavond ook duidelijk, dat vooral de roostering van de capaciteit van de sporthallen aandacht vraagt. Ook over de gemeenten heen. Wij denken dat het belangrijk is, dat de wethouder hier voor zorgt, dat daar extra aandacht voor komt, dus misschien kan ze daar ook nog iets over zeggen straks.

Mevrouw Gabin, GL: Het accommodatieplan ziet er bij de eerste indruk goed uit. Het college legt een visie vast, waarbij de bevolkingsgroei en de trends als uitgangspunt worden genomen. Een trend is een patroon van geleidelijke verandering, waarin iets zich ontwikkelt naar een bepaalde richting. Het is dus belangrijk, dat zo'n plan niet rigide wordt vast gesteld, maar dat er ruimte is om te anticiperen. Jammer dat de Eneco-gelden niet zijn meegenomen in het plan. Dit had namelijk voor sportverenigingen in een crisistijd als deze een steuntje in de rug kunnen betekenen. Dat had misschien ook een uitweg kunnen zijn voor CVV Berkel. Wat zijn de consequenties wanneer het accommodatieplan wordt uitgesteld voor 1,5 jaar, vragen wij ons af. Ik vind het nogal apart dat de heer Wezenberg zo last minute zonder mandaat

van andere sportverenigingen een vrij stevig verzoek indient. Is de wethouder op enige wijze op de hoogte gesteld over de zorgen van de sportverenigingen? De bedoeling is dat de gemeente intensief samenwerkt met sportverenigingen, scholen, ondernemers en andere betrokken partijen in Lansingerland. Tijdens een bijeenkomst op 11 juli 2020 hebben de sportverenigingen hun teleurstelling geuit over het feit dat hun inbreng niet of onvoldoende is meegenomen in het plan. Tijdens de beeldvorming in april kwam opnieuw kritiek van een aantal sportverenigingen, dat input te weinig meegenomen zou zijn in het plan. Dit, terwijl het college aangeeft, dat het alles uit de kast heeft getrokken qua burgerparticipatie. Er zit dus hier een verschil in beleving. Wij vragen ons af hoe dat komt. In hoeverre heeft het college echt gehoor gegeven aan de input van sportverenigingen? Ik ben het niet eens met de heer Lieverse over padeltennis, dat het een hype is wat over een paar jaar zou overwaaien. Padel staat wel echt bovenaan het lijstje van trends en het groeit alsmaar, dus ik zou zeggen dat daar echt wel wat extra aandacht aan gegeven mag worden. Tot zover onze bijdrage.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil graag eerst nog even terugblikken op de avond van 14 april. De PvdA-fractie maakte zich inderdaad zorgen over de vraag of de wensen van sportverenigingen wel voldoende duidelijk waren. Het was fijn, dat in het proces van beeldvorming we ook echt nog de kans hebben gekregen om in gesprek te gaan met de sportverenigingen. Ook fijn, dat er veel verenigingen waren en ook de moeite namen om uitgebreid ons te woord te staan. In grote lijnen konden de verenigingen zich vinden in het accommodatieplan, maar er viel ons toch nog het e.e.a. op in de inbreng van de verschillende verenigingen. Allereerst bleek, dat er bij sommige verenigingen teleurstelling was dat een aantal wensen niet genoteerd was in het plan. Let wel, er was begrip voor, dat niet alles gehonoreerd kon worden, maar noteren is natuurlijk wat anders. Goed om naar de toekomst toe te weten waar de wensen liggen. Ten tweede bleken niet alle cijfers te kloppen, bijvoorbeeld de ledenaantallen. Ook maakte een aantal verenigingen zich zorgen over het feit dat niet verder dan 2030 wordt gekeken. Ook bleek dat er veel zelf oplossend vermogen nodig is bij de verschillende verenigingen, bijvoorbeeld om het tekort aan zalen op piekmomenten op te lossen. De rek lijkt er daarbij wel een beetje uit en de mogelijkheid van een revival van de sportkoepel werd genoemd en ik denk dat we daar serieus naar moeten kijken. Vanuit mijn fractie wil ik graag 3 aandachtspunten mee geven voor dit plan. Een algemeen punt wil ik noemen, als eerste, en daarna een punt voor de Kieviten, de atletiekvereniging en een punt voor de hockeyvereniging Bleiswijk. Dan ga ik tot slot nog iets zeggen over de vraag of we de besluitvorming rondom dit plan moeten uitstellen of niet. Allereerst: mijn fractie vindt dat we verder moeten kijken dan 2030. We begrijpen dat het heel lastig is om specifiek op basis van trendstudies iets te zeggen over aanwas en dalen van leden per sport, maar waar we voor willen pleiten is om nu al vast te leggen dat het college bij planologische studies voor na 2030 rekening houdt met de reservering in ruimte voor een vierde sportpark. Mevrouw Bouman hintte daar ook al naar. Lansingerland zal groeien richting 85.000 tot 90.000 inwoners als we alle locaties, die nu in beeld zijn, gaan volbouwen. Zeker 20.000 extra inwoners, dus het is belangrijk om daar ruimte voor een vierde sportpark in de smiezen te houden. Dus wij zullen een motie indienen om nu al bij die planologische studies rekening te houden met reservering voor zo'n vierde sportpark qua ruimte. Het tweede punt gaat over Kieviten. Mijn fractie zou graag zien, dat in het sportaccommodatieplan expliciet wordt aangegeven, dat de atletiekvereniging de Kieviten en de gemeente samen zullen onderzoeken of en hoe het ruimtelijk en financieel haalbaar is om voor de jeugd een zogenoemde sprintstrip aan te leggen. Dat kan in Bleiswijk zijn, maar ook ergens anders in Lansingerland, als het maar dicht bij het Bersche Bos is, zeggen de Kieviten, want dan kunnen de jongens en meisjes ook in het bos rennen. Zo'n sprintstrip kan een stuk zijn van 200 meter, maar ook 110 meter of 60 meter, het moet een compact stuk zijn om korte baan te oefenen. Die wens voor die 400 meter echte atletiekbaan, die bestaat nog wel, maar die plannen zijn niet uitgekristalliseerd en dus wil de vereniging er in ieder geval voor zorgen, dat de jeugd atletiekbeoefening optimaal kan floreren. Daar kan zo'n sprintstrip echt een optie zijn. Hoe dat er dan precies uit moet zien, dat kan dus samen met de gemeente onderzocht worden. Ik heb al tekstfragmenten klaar om dat in een amendement te gieten als dat nodig is. Dan de hockeyvereniging Bleiswijk, dat hebben anderen ook al genoemd. Een kleine hockeyvereniging, maar die voorziet in de behoefte van o.a. jonge kinderen in Bleiswijk, die nog te klein zijn om naar Berkel te fietsen bijvoorbeeld. Er is een G-team voor mensen met een beperking. Het is heel prettig dat dat er ook is in Lansingerland. Eén van de twee hockeyvelden is in eigen bezit, zo ga de heer Manders, de woordvoerder, aan. En ze zijn al vanaf 2012 bij wethouder en ambtenaren bezig om voor elkaar te krijgen of om in ieder geval te overleggen over het feit, dat ze het eigendom van het veld graag willen overdragen, maar die wens wordt niet gehonoreerd. Het staat ook in dit plan: geen noodzaak tot overdragen. Dat is pertinent onjuist, volgens de vereniging. Over 6 jaar moet daar weer gerenoveerd worden, dus dat kan ook niet te lang wachten. De heer Manders had het over een eerlijk speelveld t.o.v. HBR in Berkel en Rodenrijs als het gaat om de kosten, want HBR huurt alle velden. Twee wijzigingen, die ik dus wil voorstellen, wil amenderen in het plan, zoals het er nu ligt. Het te positieve beeld over de groei van de hockeysport in Lansingerland in algemeenheid moet worden bijgesteld. Die trend is er wel in Berkel en Rodenrijs, maar niet in Bleiswijk, dus die nuance moet er wel in komen. Graag zou HVB gebruik maken van de mogelijkheid om samen met de gemeente een businesscase op te

stellen rond die overdracht van eigendom. Dus eerst kijken: wat levert dat op, hoe pakt dat uit voor beide partijen, de gemeente en de vereniging? Over het overdragen van dat veld, dat is een volgende stap, eerst die businesscase maken. Dan wil ik nu nog even kort ingaan. De voorzitter: Uw spreektijd is voorbij. Mevrouw Verhoef: Mag ik heel even nog iets zeggen over de besluitvorming? De besluitvorming uitstellen vindt mijn fractie geen goed idee. Het is niet in het voordeel van de sportverenigingen. We kunnen bijvoorbeeld na 2 jaar een tussentijdse evaluatie doen om te kijken of de nota nog up to date is. Als we heel goed kijken naar wat er wordt voorgesteld, één extra hockeyveld, één voetbalveld van natuurgras naar kunstgras, zal de coronasituatie dat veranderen? Ik denk dat we het niet moeten uitstellen, maar moeten bijstellen over twee jaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u allemaal voor uw gewaardeerde pogingen om u beknopt uit te drukken. Ik weet zeker, dat ook de wethouder mee gaat werken aan deze trend.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Dat ga ik proberen, maar dat is wel een opgave, want er zijn best wat punten aan de orde gesteld. Ik wil u allemaal bedanken voor de complimenten, die u heeft gegeven voor het document en ook voor de inzet van de ambtenaren. Ééntje zit er hier op anderhalve meter bij mij vandaan en de andere zit, weet ik, thuis ijverig mee te luisteren, dus ik hoop dat ze horen, dat ik de complimenten doorgeef. Verder wil ik eerst even beginnen met het overall beeld: waarom deden we dit en wat hebben we nou precies gedaan? We deden dit omdat we een nota hadden geschreven met een visie voor Lansingerland als sportiefste gemeente. We hebben daarin aangekondigd, dat we een keer goed naar de accommodaties wilden kijken van zowel de binnensport als de buitensport, omdat er steeds losse wensen komen en omdat het goed is om daar een kader voor te hebben, hoe je die dan beoordeelt. En omdat we ook vooruit wilden kijken tot het jaar 2030 om in beeld te krijgen wat op grond van de huidige ontwikkelingen en de huidige trends en de verwachte groei dan de behoefte zal zijn aan de sportaccommodaties. Dus als u het heeft over 'we gaan nog groeien' dan klopt dat, maar dan zeg ik daar gelijk bij: juist met die groei hebben we gerekend om te kijken: wat moeten we doen tot 2030 en wat vraagt dat dan op dit moment voor het sportaccommodatieplan? Dus dan kom ik gelijk bij de opmerking van mevrouw Verhoef over de periode daarna. Dat is inderdaad de periode die hier dan niet in zit, na 2030. Als we inderdaad doorgroeien tot de aantallen die u noemt, dan is het niet zo dat dit zomaar op de huidige drie sportparken opgevangen kan worden en dat we dan bij uitbreiding met zulke aantallen rekening moeten houden met het feit, dat er dan wellicht nieuwe sportaccommodaties moeten worden gerealiseerd c.q. een compleet nieuw vierde sportpark waar dan ook in onze gemeente. Maar dat geldt dus niet voor de groei, waarvan we zeker zijn tot de 75.000 inwoners rond 2030, want die zijn nu verdisconteerd. Dat was wat de aanleiding was voor dit sportaccommodatieplan. Dan ga ik ook maar gelijk naar de vraag: wat vind ik van uitstel van dit accommodatieplan? Het zal u niet verbazen, dat ik daar geen voorstander van ben, juist omdat het vooruit kijkt tot 2030 en omdat de cijfers zijn mee genomen, zoals we ze nu kennen. Corona zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor het aantal sporters, want we zien dat er nu inderdaad meer in de buitenlucht wordt gesport en op dit moment minder in overdekte accommodaties en in sportscholen. Daar zal ongetwijfeld straks ook wel weer iets in veranderen. Maar in denk, dat we in elk geval kunnen zeggen op basis van de cijfers, die we nu hebben, dat we wel een plan nodig hebben, wat erin voorziet, dat kinderen en volwassenen, die nu van die accommodaties gebruik willen maken, er ook zeker van zijn, dat die accommodaties op deze manier verzorgd worden en dat ze er ook zeker van zijn, dat als wij een veld nodig hebben omdat we harder groeien, dat we dan criteria hebben waartegen we het kunnen afwegen of dat veld dan inderdaad ook gerealiseerd kan worden. Dus ik zou u echt op het hart willen drukken om het sportaccommodatieplan vast te stellen en gebruik te maken van de mogelijkheden die u in elk geval ook zelf heeft om het af en toe op de agenda te zetten ter evaluatie, zoals we ook hebben voorgesteld om de vinger aan de pols te houden en het regelmatig met u te bespreken en te bekijken op al dan niet noodzakelijke aanpassingen. We hebben een uitgangspuntennotitie vast gesteld. Daarin hebben we afgesproken, en dan kijk ik even naar mevrouw Heijblom, want zij stelde dat aan de orde volgens mij, daarin hebben we afgesproken dat we Lansingerland als gemeente beschouwen en dat we voor een sport kijken op het niveau van een gemeente. Dus als er een groei is in de ene kern, dan kijken we of er capaciteit is in de andere kern. Als er totaal te weinig capaciteit is, dan spreken we over uitbreiding van het aantal velden of wat er op dat moment dan aan de orde is. Dus ook een vraag voor een extra hockeyveld, die beoordelen we op basis van het aantal hockeyvelden, dat we in de gemeente Lansingerland hebben. Wat hebben we gedaan in de afgelopen periode? Wat hebben onze ambtenaren vooral gedaan? Die zijn heel intensief met de verenigingen in gesprek geweest over: wat hebben jullie aan ledentallen, wat hebben jullie aan wensen, wat verwachten jullie aan groei? We hebben contact gehad met verschillende bonden om datzelfde ook scherp in beeld te krijgen. We hebben bestudeerd welke trends in Lansingerland afwijkend zijn van de landelijke trends. En op basis daarvan is het accommodatieplan voorzien van cijfers, waarmee we gingen rekenen. Ze hebben allemaal hun wensen bekend gemaakt en ik hoor bij u, dat u andere wensen heeft

opgehaald, dan dat er in het begin van het jaar bij ons zijn gedropt. Dat geldt o.a. voor de overname van het veld van HVB. Ik heb daar zelf in het verleden ook gesprekken over gehad met de heer Manders, die door enkelen van u werd genoemd. Dat was toen een wens. Hij is nu bij het ophalen van de wensen bij ons niet naar voren gekomen. Ik begrijp, dat die inmiddels wel weer boven aan de lijst staat en ik denk dat het goed is, dat wij daarover met HVB in gesprek blijven, want ik weet dat het een al eerder bestaande wens was en blijkbaar is die ook even bij hun uit beeld geweest, maar dat kan ik u toezeggen, dat we daarover weer met hen in gesprek gaan. De eventuele samenwerking tussen HVB en HBR, omdat ze allebei hockey aanbieden en er misschien wat uitwisseling is, dat is iets wat vooral de sportverenigingen in de praktijk zelf moeten doen. Wat we wel proberen om dat regelmatig aan de orde te stellen is om te faciliteren waar het kan en wat in de afgelopen periode, denk ik, wat minder aan de orde is geweest en waarin ik zelf als wethouder minder een rol heb gespeeld. Volgens mij duidde mevrouw Draak daar ook op, dat ik zelf het afgelopen jaar minder contact heb gehad met de sportclubs dan in het verleden. En dat klopt. We hebben bijvoorbeeld al drie keer geen avond van de sport gehad, we hebben geen talentenbal gehad, de verenigingen hebben geen avonden gehad waar ik ook weleens kom. Ik ben niet langs de zijlijn gaan staan van de velden, want dat mochten de ouders ook niet, dus dat mochten de bestuurders ook niet. Er waren geen overleggen in kantines, waar ik bij uitgenodigd werd. We hebben geen avonden gehad over rubber korrels op de grasmatten, waarvoor we echt heel veel bij elkaar hebben gezeten. Ik mis zelf het contact met de sportclubs ook wel. En ja, ik ben daar ook gewoon heel eerlijk in. Ik ben minder zichtbaar geweest, ook omdat het op sportief gebied heel anders is geweest het afgelopen jaar dan in de periode daarvoor. Ik wil wel, ik hoop dat sportclubs meeluisteren, hen ook bedanken voor hun inzet, als je bijvoorbeeld kijkt naar hoe zij op corona hebben gereageerd, bijvoorbeeld in de zomervakantie met Expeditie Lansingerland en hoe ze daar actief aan hebben bijgedragen. Daar ben ik wel een paar keer bij geweest. In die zin zijn de sportclubs nog steeds wel aan het zoeken hoe ze in onze samenleving echt die vanzelfsprekende rol blijven pakken. Dat even in het algemeen. Ik zie de voorzitter kijken: let op de tijd. Dan ga ik nu naar de verschillende onderdelen, die aan de orde zijn gesteld. Ik begin even bij de beachvolleybal. Bij de beachvolleybal hebben we aangegeven, dat we daar een eenmalige bijdrage aan wilden betalen, net als we dat eerder hebben gedaan bij de padelbanen voor Triomf en bij de schaatsbaan. Verder hebben ze het zelf gefinancierd. Ik denk dat dat ook de kracht is van onze clubs, dat ze niet alleen gestimuleerd worden door de leden en deels gefinancierd vanuit ons als gemeente met de middelen, die ons allemaal toebehoren, het is tenslotte voor de samenleving, maar dat ze ook veel geld zelf op kunnen halen. Ik denk dat dat hartstikke mooi is en dan is het ook echt van de vereniging. Dus ik denk dat dat een mooi initiatief is geweest, wat misschien wel navolging zou mogen krijgen. Dat gebeurt dan ook bij de padelbanen. De heer Hoppenbrouwer had het daar over en vroeg zich af: hoort het nou wel of niet bij de basisinfrastructuur. Volgens mij probeert u daar echt te zoeken naar een sluitende definitie, want dat heb ik al vaker terug gehoord bij u. Ik denk: wat vooral belangrijk is, is dat het voorziet in een heel grote behoefte. Mevrouw Gabin gaf dat ook al aan: het is een heel populaire sport. Maar het is een sport die kostendekkend georganiseerd kan worden. Alleen al daarom is het natuurlijk niet echt nodig, dat een gemeente daar dan een bijdrage aan levert. Dat blijkt ook nu. Triomf wil graag het aantal padelbanen uitbreiden en ze willen alleen maar toestemming van ons om daarvoor een tennisbaan op te offeren, zodat ze in capaciteit meer leden kunnen faciliteren met een padelbaan. Die financiering daarvan organiseren ze zelf. Dan ga ik naar de voetbal. Dan komen vooral de wetervelden aan de orde. Daar is bij ons wel van bekend dat de voetbalclubs die graag zouden willen vervangen door kunstgras. Dat is blijkbaar beter in het bespelen van het veld. Ik heb begrepen dat het ook zorgt voor meer capaciteit op die velden. Om die reden hoeven die velden nog niet vervangen te worden. Ze zijn in 2019 vervangen en er staat een afschrijvingstermijn voor van 11 of 12 jaar, dus ze staan pas in 2030 op de lijst om vervangen te worden. Dat is de reden, waarom ze in het plan nu nog niet staan genoemd in het rijtje van investeringen, want we houden, zoals u ons steeds op het hart drukt, onszelf wel aan de afschrijvingstermijnen en vervangingstermijnen als dat kan. Zelfs als het 11 of 12 jaar is en het veld ligt er nog goed bij, dan stellen we de vervanging nog een jaartje uit, want we hebben het wel over gemeenschapsgeld. Dus dat is de reden waarom die velden nog niet vervangen worden. Ze zijn nog niet afgeschreven. En voor de capaciteitsuitbreiding is het op dit moment niet nodig. Mocht het wel nodig zijn, dan is TOGB ook het voorbeeld, waar we dat wel een paar jaar geleden hebben gedaan met het grasveld. Ik meen dat het zelfs het hoofdgrasveld was. Dat hebben we toen wel vervangen door een kunstgrasveld. Daarmee heb je direct een stukje meer capaciteit en dat is soms ook goed. Om daar gelijk maar even aan te koppelen: als er velden tekort zijn, ook bij de voetbal, dan kijken we daar dus ook weer gemeentebreed welke mogelijkheden er zijn. Dan is het niet zo, dat we op het Hoge Land meer gaan investeren en dat dat dan ten koste zou gaan van Bleiswijk, want dat was de teneur, die ik bij een aantal van u in het begin proefde, maar zo is het niet. We kijken steeds op het niveau van Lansingerland. Natuurlijk weten ook wij, dat werd ook door een aantal van u genoemd, dat er gezonde rivaliteit is tussen de clubs in de verschillende dorpen en dat vind ik eigenlijk zelf ook wel charmant, want dat geeft mooie wedstrijden. Dan kom ik bij de binnensport. Ik meen dat mevrouw Bouman het zei, dat we geen gehoor zouden hebben gegeven aan de oproep van de binnensport om te gaan werken met thuishavens. Ik

weet niet precies waar dat vandaan komt, want we zijn er inderdaad met een aantal clubs over in gesprek. Naar aanleiding van de meest prangende vraag van Volley2B, dat zei meneer Hoek ook al, die zitten verspreid over 2 sporthallen en voor een club- en verenigingsgevoel is dat niet zo leuk. U kunt zich dat voorstellen, dat je het ene kind naar de ene hal brengt en het andere naar de andere hal. Dan heb je niet zo snel de neiging als vader of als moeder om dan te blijven hangen, wat bij de buitensportverenigingen wel heel makkelijk is, dan loop je snel naar de kantine. Dus vandaar dat er een wens was om te kijken: kunnen clubs worden gekoppeld aan één hal? Die wens is er. We hebben afgesproken met de clubs, dat we daarmee zouden experimenteren. Dat is een beetje in het water gevallen vanwege corona, omdat er natuurlijk weinig gesport mocht worden in binnensportaccommodaties. Daar zou bij het vervolg op het accommodatieplan, dat is de tarievennota, daar zouden we kijken wat er aan mogelijkheden zitten om daaraan tegemoet te komen. Dat is ook een kwestie: hoe is het in te plannen in de sporthallen. Sportfondsen houdt daar al zoveel mogelijk rekening mee, met die wens. Dan deed mevrouw Bouman ook de oproep om te optimaliseren en ook gebruik te maken van elkaars accommodaties. Ook dat is er eentje, die ik eigenlijk elke avond van de sport, als ik die organiseer, weer onder de aandacht breng. Dat is o.a. de bodem geweest voor de samenwerking tussen HBR en Volley2B bij de aanleg van de vorige beachvolleybalvelden, dus het leidt weleens tot succes. Ik denk dat er inderdaad nog wel ruimte zit om elkaar daar meer te vinden. Ik ben dan ook positief over het aanbod, dat in elk geval in Bergschenhoek nu is gedaan richting Volley2B om gebruik te maken van de kleedkamers van de andere clubs, die daar al zitten. Een ander moment waarop dat ook nadrukkelijker aan de orde komt en waar ze elkaar misschien ook meer gaan vinden is dankzij het sportakkoord, dat inmiddels door 14, en ik kijk naar mijn medewerker om te kijken of dat het meest actuele aantal is, ik denk dat het inmiddels al meer dan 14 is, maar het is in elk geval door 14 verenigingen ondertekend. Dat geeft ook een boost aan de samenwerking onderling. Dan was er een vraag waarom de technische vragen zo laat zijn beantwoord. Ik denk dat dat hier te maken heeft met hoeveel werk er ligt en dat we in dit geval voor de deadline de antwoorden hebben gegeven, maar we proberen altijd zo snel mogelijk om technische vragen te beantwoorden, want we weten dat technische vragen voor u helpen bij de voorbereiding van stukken. Soms slipt er weleens iets doorheen en daarvoor dan onze excuses. Dan is er nog een vraag rond de Kieviten. Dan kom ik ook even bij het sporten in de buitenruimte. Van de Kieviten weten we inderdaad al zo lang als Lansingerland bestaat, en ik denk van nog daarvoor, dat ze heel erg graag een plek zouden willen hebben in de buitenruimte. Ik denk dat de buitenruimte in zijn geheel geschikt zou kunnen zijn voor de Kieviten als ze dan specifieke dingen vragen, dus ik denk dat het heel interessant is om te kijken of met hun vraag voor die sprintstrip al tegemoet gekomen zou kunnen worden aan hun wens. Het is overigens geen wens, die al eerder bij ons is gedropt. Ik hoorde hem van de week, toen ik in de fractie van de CU was. We hebben er nog even over gesproken, dat naast het zwembad eigenlijk al zo'n sprintstrip ligt. Maar ik begrijp, dat het zwembad iets te ver weg ligt van het Bergsche Bos, waar het over ging. Maar ik denk dat het een mooi idee is om te kijken hoe we zeker post-corona de buitenruimte daadwerkelijk kunnen zien als grootste sportpark. Dat stond als een beetje ludieke opmerking in onze visienota over sport 'scoren met sport'. Maar ik denk dat het in de praktijk op dit moment ook daadwerkelijk aan het gebeuren is. Er wordt ontzettend veel gewandeld, hard gelopen en gefietst. Het urban sportpark is goed in gebruik en de skateparken worden intensief gebruikt, de speeltuinen en de voetbalkooien ook. Dus ik denk dat er heel veel mogelijkheden zijn om te sporten zonder dat het een officiële sportaccommodatie is en dat we in een volgende stap, ook die stond aangekondigd in de nota, ook vooral moeten kijken hoe we met de budgetten, die we al hebben voor spel- en speelgelegenheden, ook kijken hoe we daar nog wat stappen kunnen zetten om de buitenruimte als grootste sportpark daadwerkelijk vleugels te geven. Dan heb ik, denk ik, de punten op dit moment gehad.

Tweede termijn

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik wil me zeker niet met uw voorzitterschap bemoeien, want u doet het uitstekend, maar ik dacht dat inspreker nog de mogelijkheid kreeg om nog te reageren. Is dat niet bij de commissie? De voorzitter: Nee, dat is bij de raad. De heer Hoppenbrouwer: Dan heb ik weer wat geleerd. Dat is jammer, want je merkt toch uiteindelijk dat er een verschil van inzicht is tussen de sportverenigingen en de wethouder. De wethouder zegt, dat de uitstel niet wenselijk is in belang van de verenigingen. En het zijn juist de verenigingen, die hameren op uitstel. Dus ik vind dat een heel bijzondere constatering. Dat is één. Twee. Ik heb van de wethouder niet de antwoorden gekregen m.b.t. de vragen rondom corona, hoe zij dat nou verder heeft geïnterpreteerd. De heer Lieverse: Ik ben benieuwd of meneer Hoppenbrouwer kan zeggen of er andere verenigingen zijn dan de inspreker van vanavond, die het naar voren hebben gebracht. Ik heb namelijk ook met verenigingen contact gehad en ik beluister de wens om uit te stellen niet. Die hebben het juist over urgente wensen. De heer Hoppenbrouwer: Het zijn in ieder geval 3 sportverenigingen en volgens mij verwees meneer Wezenberg daar ook naar. Het gaat om HVB, die hebben wij zaterdag gesproken. Het gaat om TOGB en CVV Berkel, de grote gebruikers van het Hoge Land. Dat in antwoord op uw vraag. De heer Lieverse: Het spijt me, ik

heb met TOGB gisterenavond nog contact gehad, zij het schriftelijk. Het verbaast me een beetje, het antwoord, om de reden dat ik ook met de verenigingen, die net genoemd werden contact heb gehad. De heer Hoppenbrouwer: Dan zou het mogelijk kunnen zijn, dat wij met verschillende contactpersonen werken. Dat is de enige reden die ik zou kunnen bedenken, maar volgens mij staat het ook op papier, maar dat heb ik even niet paraat in alle eerlijkheid. Dat is één. Verder verbaast mij echt de opmerking van de wethouder als het gaat om: joh, wat maak je je nou druk, we hebben tot 2030 voldoende capaciteit om de problemen op te vangen. Terwijl ik bij de technische beantwoordingen van mijn vragen, dat heb ik ook in mijn eerste termijn gezegd, heeft de wethouder geen enkel idee wat de groei en wat de krimp is per sportbeoefening van Lansingerland. Ik heb nu even niet de tijd om de technische vragen op te zoeken, maar wethouder, kijk dan even naar de beantwoording op mijn vragen daarover. Dus dat is gewoon niet waar, zoals ze dat met mij deelt. Verder maak ik me er ook wel zorgen over, dat een aantal partijen zegt: laten we het nu maar vast stellen, want dan gaan we het over 1 of 2 jaar evalueren. Lieve mensen, volgens mij is het niet de eerste keer dat ik het zeg, maar volgens mij hebben we het ook weleens van de verenigingen gehoord: de beslissingen die je nu neemt zijn onomkeerbaar. Het is dus niet meer mogelijk. Je kan wel evalueren, maar wat evalueer je dan? Om te constateren dat je een tekort hebt. Dus laten we nou verstandig zijn en niet te wachten tot het kalf verdrongen is. Laten we die 1,5 of 2 jaar pakken. Er is helemaal geen man over boord als het uitgesteld wordt, want dat is een vraag die de wethouder ook niet heeft beantwoord: hoe erg is het nu op het moment dat je gaat uitstellen? Mevrouw Verhoef: Ik wil graag aan de heer Hoppenbrouwer vragen: wat gaat u onderzoeken in die 1,5 jaar, wat gaan de verenigingen ondervinden om voorbeeld te besluiten dat er geen kunstgras moet komen of dat de blaasbalg er niet moet komen, die je in de winter goed kunt gebruiken omdat de halcapaciteit beperkt is? Wat verwacht u dat er ineens heel anders zal zijn? De heer Hoppenbrouwer: Ik weet niet wat er anders is, maar ik heb 4 redenen opgegeven waarom er reden is om het plan uit te stellen, omdat het niet voldragen is om het maar zo te zeggen. Ik ga mijn eerste termijn niet uitwerken, maar er zit een verschil tussen de berekeningen van het college op basis van bondsnormen en rekenmodellen en de werkelijkheid ziet er anders uit. Dan kom ik weer terug op de technische beantwoording van vraag 5, ik zie het nu in mijn eigen beantwoording staan, dat er geen idee is over hoe de krimp en groei per sportvereniging er binnen Lansingerland plaats vindt. Ook de brieven, die we hebben gelezen, ik heb al tegen de griffie gezegd: waarom zit dat niet bij de ingekomen stukken van deze bespreking? Zij roepen op om die wettravelden per direct om te zetten in kunstgrasvelden. De corona-effecten. Ik verwijs u naar 2 rapporten. Die heb ik niet zelf verzonden, die kunt u zo van google halen, van de provincie Friesland en de stichting Sport en Strategie. Zij geven aan: jongens, pas op. Dit zou inderdaad kunnen betekenen dat we misschien wel capaciteit over hebben, dat zou kunnen, maar laten we nou voorzichtig zijn met ons kapitaal. De heer Hoek: Ik heb een vraag aan u. Ik hoorde net inspreker zeggen, dat het vanwege corona mogelijk is dat dat veld niet meer nodig is. Dan zou ik zeggen: als je nu naar het besluit kijkt, dan zijn er twee zaken die de grote verenigingen aangaan. Dat is de realisatie van een extra hockeyveld en het ombouwen van een natuurvoetbalveld naar een kunstgrasveld. Als er drie grote verenigingen wensen, dat er uitstel is, dan kan ik me voorstellen dat je zegt: deze twee grote investeringen, het zijn de twee grootste investeringen van de vier, die stellen we een anderhalf jaar uit om de gevolgen van corona in beeld te krijgen en de rest laten we gewoon doorgaan, omdat er bij de rest van de verenigingen niet die behoefte is. Zou u daarmee kunnen leven? De heer Hoppenbrouwer: Of ik ermee kan leven, weet ik niet, maar ik vind het wel een serieus te overwegen punt. Ik heb zoveel onderwerpen, maar ik heb maar 3 minuten. Hetzelfde geldt voor HVB. Daar hebben we het over gehad. De wethouder zegt: eigenlijk wist ik het wel, maar ze kwamen er niet mee, dan bestaat het dus niet meer. Nu poept het ineens op en de wethouder is verrast. Ze noemt zelf de datum 2012. Maar misschien zijn er wel meer zaken, die we gemist hebben. De technische vragen gingen over de beachvolleybalvelden bij de Weidevogels. Daar krijg ik als antwoord: daar wisten we niets van. Ik heb een mailtje in mijn mailbox, ik ga er verder geen misbruik van maken, dat daar al op 15 december 2016 om 18.53 uur overleg is geweest met een gemeenteambtenaar over het realiseren van beachvolleybalvelden bij de Weidevogels. Dat dat bij een ambtenaar verdwijnt, maar zo zijn er misschien nog wel meer dingen. Ik vind het lastig, omdat ik dan ook niet weet of we alles in kaart hebben gebracht. De voorzitter: Uw netto spreektijd is voorbij. De heer Hoppenbrouwer: Het is voor mij zeker geen hamerstuk. Ik heb amendementen en moties in mijn hoofd, maar ik heb 2 weken de tijd om het de revue te laten passeren. Voor mij is er nog steeds geen aanleiding om een amendement in te dienen om het uit te stellen. De heer Lieverse: Alleen maar als het mogelijk is om een correctie aan te brengen. Meneer Hoppenbrouwer bedoelde, toen hij het had over de verenigingen op het Hoge Land, HBR en niet HBV. Dat zei hij abusievelijk verkeerd. Iemand die de webcast nu volgt, die attendeert mij erop. De voorzitter: Hij zei zelfs HVB. De heer Hoppenbrouwer: Ik dank beide heren voor het recht zetten van deze verspreking.

Mevrouw Draak, VVD: Ik heb in mijn eerste termijn geprobeerd uit teveel details te blijven, maar ik voel nu behoefte om twee dingen recht te zetten. Meneer Hoek had het erover, dat ik sprak over kannibalisme bij de hockey. Ik heb dat niet met zoveel woorden gezegd, sterker nog, wat ik niet heb gezegd, maar zoals wij er bij de VVD over denken, specifiek over de hockey, denken wij dat juist

cijfermatig is aangetoond, dat wij met de 40/75 regel een extra hockeyveld nodig zullen hebben in Lansingerland op de langere termijn. Juist HBR heeft ook aan de gemeente heel goede cijfers aangeleverd, die dat ondersteunen. Wat ik wel heb gezegd, is dat er voor de lange termijn meer moet worden geoptimaliseerd over de hele gemeente heen. De heer Hoek noemde iets over kinderen die toch gehaald en gebracht moeten worden, de kleintjes, daar ben ik het sowieso mee eens. Dan wil ik ook iets recht zetten wat meneer Lieveze zei. De VVD heeft gezegd: wij aarzelen, als we dit plan vast stellen, dat we dat wel doen op de juiste gronden. De VVD heeft niet gezegd, dat wij sportinvesteringen niet belangrijk vinden. Dat brengt mij dan op de beantwoording van de wethouder. Wij hebben niet gehoord, dat ben ik het met meneer Hoppenbrouwer eens, hoe erg het nu is om uit te stellen en hoeveel veranderruimte we straks als we het wel hebben vast gesteld daadwerkelijk hebben. Dat is waarom de VVD op twee gedachten hinkt. Als we nu niet vast stellen en ook geen reserveringen doen, dan komen op lange termijn misschien de investeringen in het gedrang. Dat zou ik niet willen, want je wilt wel investeren in sport. Aan de andere kant: als je het hebt vast gesteld, doe je ook een soort van toezegging en als je dan als raad op je schreden wilt terug komen en nieuwe besluiten wilt nemen, dan weten we ook heus wel dat de rapen gaar zijn, laten we het zo maar zeggen. Dus daar zit onze aarzeling in. Dan het tweede punt. Ik ben wel heel blij, dat de wethouder de hand in eigen boezem steekt voor wat betreft het niet erg zichtbaar zijn voor de sportverenigingen. Ik wil haar daar tenslotte toch nog een belangrijke suggestie in mee geven. Ik weet niet of de wethouder onze koningin heeft gezien in het interview maandagavond, maar de koningin zei, ze gaf een inkijkje in de werkwijze: als ik partijen bij elkaar breng, dan bereid ik mijn bezoek lang van tevoren voor, ik geef het bezoek momenten, zodat als ik kom er al veel werk is verricht. Als de koningin komt, willen mensen niet voor aap staan, omdat er nog niets is gedaan. De oplossing ontstaat dus al voordat ik ben geweest. Dat is onze kracht. Ik realiseer me heel goed, dat onze wethouder niet de koningin is, maar zij is toch een vooraanstaand persoon in Lansingerland. Ik zou haar echt op het hart willen drukken om van die rol meer gebruik te maken. Natuurlijk is het zeker in de beginfase van corona voor ons allemaal zoeken geweest hoe je daarmee om gaat, maar tegenwoordig beleggen we net zo makkelijk een koffiemoment of een lunchmeeting via Teams. Wethouder, breng alstublieft verenigingen bij elkaar. Want ze zeggen allemaal tegen mij, dat ze het moeilijk vinden om met elkaar samen te werken, omdat de belangen verschillen. Juist u zou het belang van de hele gemeente moeten dienen. Ik wil u deze suggestie toch echt graag mee geven tenslotte. Als helemaal tenslotte. De voorzitter: Uw spreektijd is voorbij. Mevrouw Draak: Het is geen hamerstuk voor ons. Wij broeden net als meneer Hoppenbrouwer op een motie of een amendement. Dank u.

De voorzitter: Een onrustige avond dreigt.

Mevrouw Bouman, CDA: Dank aan de wethouder voor de beantwoording van een aantal vragen mijnerzijds over HVB. Ik beluister dat dat opgepakt gaat worden. Het moet me echt van het hart, dat dit al jaren bekend is bij ons en mijns inziens ook op het gemeentehuis. Maar goed, de handdoek is opgepakt en we gaan het volgen en we gaan kijken welk resultaat het met zich meebrengt. Het optimaliseren van het gebruik van de accommodaties, daar heb ik ook beluisterd dat Lansingerland als totaalgemeente voorop staat en dat er dus niet alleen gekeken wordt naar of het nou het Hoge Land is, maar ook dat er gekeken wordt naar bijvoorbeeld Bergschenhoek en Bleiswijk en dat het niet ondenkbaar is dat er dan verschuivingen zouden kunnen plaats vinden t.a.v. de hockey of de voetbal. Dat is mooi, we gaan het resultaat daarvan dan ook hopelijk zien. Uitstel corona, dat komt niet zomaar uit de lucht vallen. Ik heb het gisterenavond ook op de tv gehoord, ik heb het net ook gezegd: landelijk hebben daar vele verenigingen last van. Dan heeft het zeker consequenties. Als ik dan ook kijk naar blz.53 van het accommodatieplan, waarin iets staat over de ruimtelijke inpassing en over de uitvoeringsorganisatie, de uitvoeringscapaciteit, waar aangegeven wordt, dat pas na de eerste mogelijkheid van investering voor de MIP ligt in de jaarschijf 2024. Als ik ook kijk naar de huidige begroting tot 2023, waar al rekening gehouden wordt met een aantal velden voor HBR, SVB en de HVB, dan verbaast het mij, dat dit toch niet uitgesteld zou kunnen worden. Rekening houdend met: wat zijn de consequenties, waar lopen we allemaal tegenaan? Met andere woorden: daar zit ik net als mijn twee voorgangers nog wel even op te broeden, of het niet verstandig is om het e.e.a. toch nog 1 à 2 jaar uit te stellen. Dat vierde sportpark, dat zit me toch nog wel even dwars, want daar moet in mijn optiek wel even rekening mee gehouden worden, los van het feit, dat er allerlei ontwikkelingen zijn. Maar als je het niet reserveert op voorhand, dan kan je straks achterom kijken en denken: hé, wat hebben wij allemaal gemist? Met andere woorden: dank. Ik broed ook verder met mijn collega's over een amendement en een motie. Met andere woorden: geen hamerstuk. Nog dank aan de heer Wezenberg van CVV t.a.v. zijn opmerkingen t.a.v. alle ontwikkelingen waar verenigingen zeker de komende tijd nog mee te maken hebben. Dank u.

De heer Hoek, WIJ: Ik wil toch nog een keer herhalen: weet je, ik ben nu toch wel nieuwsgierig wat CVV, TOGB, HBR nu precies willen. Ze willen uitstel van 1,5 jaar, dat betekent dat 2 grote investeringen in ieder geval niet door gaan de eerstkomende 1,5 jaar. Ik vind het nobel van deze verenigingen als ze

zeggen: het zou zomaar kunnen zijn, dat wij door corona die extra velden niet nodig hebben. Dan vind ik het echt verenigingen die mee denken, want het is toch gemeenschapsgeld. Dus ik ben wel nieuwsgierig hoe de verenigingen daar nu in zitten. Ik vind het echt een mooie geste om te zeggen: gezien de coronagevolgen is het helemaal niet zeker of wij een hockeyveld nodig hebben of dat we een voetbalveld om moeten bouwen. De beachvolleybal is al gerealiseerd, daar hebben we al een besluit over genomen. De heer Hoppenbrouwer: U moet het ook breder zien. Corona is nu wat hot i.v.m. de actualiteiten, wat mevrouw Bouman terecht aangeeft. Maar de opmerkingen, we zijn al een tijdje met de sportverenigingen in gesprek, maar het heeft vooral te maken met de lange termijnvisie. Het feit dat nu al de capaciteit in ieder geval bij de voetbal tekort is, op die wetervelden kan vanwege de regen niet gesport worden, dus het gaat ook om de capaciteit, die ze nu nodig hebben om de overcapaciteit, die er nu al is, te veel kids, om die op te kunnen vangen. Dat wil niet zeggen dat ze nu op de korte termijn zeggen: die investering moet niet klaar. Uw eigen suggestie: stel beslissingen uit als het gaat om het zesde veld, want dat hebben we nu nog niet nodig. Maar werk dan wel aan die capaciteit. Dus uw eigen suggestie, kijk eens naar een stukje maatwerk, waarvan ik zei dat ik daar best over wil nadenken, dat is wat u wil. U moet het niet te eng maken. De heer Hoek: Dat was niet mijn bedoeling, om het eng te maken. Maar ik hoor de heer Wezenberg ook zeggen: met name die jonge kids vallen nu af als lid zijnde. Dus we hebben het aan de ene kant over terugval van leden en aan de andere kant over druk op velden, die er kennelijk niet is. Dan vind ik het lastig worden. Mevrouw Bouman: Ik heb het e.e.a. nog even in dat prachtige plan bekeken. Als ik lees t.a.v. de wensen van HBR, u heeft me er net ook al iets over horen zeggen, over het jaar 2024, dan vraagt HBR een extra veld in 2024, het past nu binnen de beschikbare uitvoeringscapaciteit. Voetbal, daarvan wordt gemeld, dat het pas nodig is in 2024 voor veld 1 en veld 2 in 2026. Er wordt dus door de wethouder aangegeven: dat wordt dus pas in 2023 voorgelegd aan de raad. Met andere woorden: een aantal zaken staat al gewoon op termijn. Dan denk ik: waarom moeten we nu al 'ja' tegen een aantal zaken zeggen, los van corona, vandaar dat ik zeg: er is al doorgeschoven en er staat al het nodige voor de begroting ten opzichte van 2021/22/23 tot 2024. Er staat al het e.e.a. Met andere woorden: laten we daar eens naar kijken. De heer Hoek: Ik ben het met u eens, mevrouw Bouman. Dat pleit er alleen maar voor om het plan, zoals het hier ligt, door te laten gaan, omdat die investeringsdata toch al op een andere datum staan. Dus dat is prima. Dus daarom zie ik geen reden tot het weer op de lange baan schuiven van het hele plan. Daarnaast. De heer Hoppenbrouwer: Waar het uiteindelijk om gaat en volgens mij zei mevrouw Draak dat ook: op het moment dat je nu een besluit neemt over 'we gaan dat en dat en dat doen' en je gaat het dan op een X-moment weer terug draaien, dan zijn de rapen gaar. En dat is wat je wilt voorkomen. De heer Hoek: Je gaat niets terugdraaien. Mevrouw Bouman zegt in haar bijdrage dat de uitbreiding van velden over 2 jaar nog een keer aan de orde komt. Als dat aan de orde is, kan het plan gewoon doorgaan, want dan zijn er binnen de range van nu tot 2030 nog een aantal beslismomenten, waar we alsnog ja of nee tegen kunnen zeggen. Dus dat is alleen maar goed, daarvoor zou ik niet het plan voor in de vuilnisbak vegen, want dan doe je verenigingen in mijn optiek tekort. Ik wil nog een aantal dingen zeggen. De breedtesport en de topsport: ik vind dat we daar niet in al te rigide zin mee om moeten gaan. Het gaat niet alleen om geld. Als HBR de gelegenheid heeft om door te groeien en straks op een heel mooi niveau te kunnen spelen, dan zeg je toch als vereniging niet: joh, het loopt allemaal zo goed, maar we trekken onze keutel in, we gaan vrijwillig degraderen, wat overigens ook kan, om hoger spelen te voorkomen, dat doet geen enkele vereniging. Als dat aan de orde is, dan moet je toch met een vereniging rond de tafel gaan zitten, hoe je op onderdelen, en dat is niet met een vrachtwagen vol met geld, maar hoe je een vereniging dan kan faciliteren. Vraag me niet hoe dat eruit moet zien, maar juist om te kijken wat er wel mogelijk is. Dat is toch juist mooi. M.b.t. de sportiefste gemeente van Lansingerland, dat is niet ambitieus, want dat zijn we al. Als ik lees dat we in de doelgroep 20-29-jarigen en 45-64-jarigen 30% vaker lid zijn van een vereniging en dat we ook nog veel meer jongeren hebben, die lid zijn van een vereniging, dan geloof ik echt dat we dat al aangetikt hebben. Mevrouw Bouman: Meneer Hoek had het over prestatiesport. Als u het plan goed gelezen heeft, dan wordt er alleen door HBR verwezen naar de prestatiesport. Maar heeft u ook gekeken hoeveel dat kost? € 270.000. De heer Hoek: Mevrouw Bouman, u heeft niet goed geluisterd. Ik heb niet gezegd, dat dat met een vrachtwagen geld gepaard gaat. Maar ik vind niet dat je een ambitie moet tegenwerken. Op het moment dat je nu zegt: we zijn tegen topsport. Dan is er niets meer mogelijk. Op het moment dat je zegt: dat is prima mogelijk, alleen wordt er van de vereniging zelf een behoorlijke financiële bijdrage verwacht, dan sluit je het niet uit en dan is er altijd nog een moment dat je samen kan kijken wat er wel mogelijk is. Niet uitsluiten. Mevrouw Bouman: Laat onverlet dat het veel geld kost. De heer Hoek: Dat weet ik niet. GL zegt: waarom hebben we de Eneco-gelden niet hiervoor uitgegeven. Dan denk ik: GL kan ieder moment een motie indienen om Eneco-gelden voor sport te bestemmen, maar dat is niet gebeurd. Dus weet je, ik snap de opmerking niet zo. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Ik houd het bij een aantal opmerkingen. Om tijd te sparen is het ook niet nodig om meer te zeggen. We zijn tevreden met de reactie van de wethouder op het idee van uitstellen van dit plan. Wij vinden het namelijk geen goed idee en we zijn blij dat de wethouder het ook geen goed idee vindt. De manier waarop meneer er zojuist over reflecteerde, kunnen wij geheel nazeggen. Natuurlijk

zijn er beslismomenten in de komende tijd. We stoppen niet met nadenken tot 2030. Op een aantal punten heeft de wethouder welwillend gereageerd, maar naar onze smaak te zuinig. Dat betrof o.a. het idee van HVB om de baan over te kunnen doen aan de gemeente. In gesprek blijven vinden we te zuinig. Dat geldt ook voor het plan van de Kieviten om een plek in de buitenruimte te gaan hebben, interessant om te kijken vinden we te zuinig. Ik heb gehoord hoe mevrouw Verhoef erover sprak. Ik kan me heel goed voorstellen, dat we de samenwerking zoeken om een amendement te ontwerpen. Tot slot. Wat de prestatiesport betreft, wat meneer Hoek erover zei, dat heeft onze instemming.

Mevrouw Heijblom, D66: Ik wil de wethouder bedanken voor haar uitgebreide beantwoording. Ik heb haar niet meer gehoord, of ik heb het gemist, over de prestatiesport. Daar ben ik het heel erg eens met meneer Hoek. Volgens mij moeten we dat echt niet uitsluiten, want volgens mij ontwikkelt de gemeente Lansingerland ook steeds meer naar een gemeente die dat soort dingen ook leuk en belangrijk vindt. Zeker voor onze jeugd. Misschien mag het ook best wel wat kosten, dat weet ik niet, maar daar kunnen we nog naar kijken. Ik moet zeggen, dat ik een beetje verbaasd ben over hoe over de periode na corona praten. Het zou best kunnen zijn, dat als we straks allemaal gevaccineerd zijn we razendsnel weer in de situatie zitten als dat we voor corona hadden. Dus ik ben eigenlijk helemaal niet zo bang, dat al die sportverenigingen waanzinnig gaan leeglopen. Misschien nu tijdelijk, maar op de lange duur geloof ik dat niet zo. Ik zie nu alleen maar wachtlijsten en dat merk ik ook bij mijn eigen kinderen. Mevrouw Draak: Ik zou graag via de voorzitter aan mevrouw Heijblom willen vragen over de prestatiesport: als je naar het afwegingskader kijkt in het accommodatieplan, waarvan juist de VVD heeft gezegd: wij vinden dat afwegingskader juist heel goed. Dan wordt prestatiesport toch helemaal niet uitgesloten? Het enige wat het afwegingskader zegt, is dat de vereniging daar zelf de kosten voor moet dragen. Wat vindt u daar dan van? Mevrouw Heijblom: Ik weet niet of ze de totale kosten zelf moeten dragen, maar ik denk dat ze een deel daarvan zeker zelf moeten betalen. Daar kan ik wel in komen, ja. Misschien staat het er op die manier al voldoende. Als laatste is het voor ons wel een hamerstuk, want ik dat het de gemeente helpt als we dit stuk wel goed keuren. De voorzitter: Dat wordt een heel klein hamertje.

Mevrouw Gabin, GL: Ik wil eerst nog even stil staan bij de afgelopen beeldvorming. Daar kwam ter sprake dat heer De Jong van Vechtclub Martial Fit hard op zoek is naar een eigen locatie, waar hij les kan geven. Momenteel huurt hij gymzalen van de gemeente. Vechtsport is een snel groeiende sport, die zeker een eigen plek verdient in de gemeente. Wat kan de wethouder betekenen voor nieuwe, snel groeiende sporten binnen Lansingerland, waar niet op voorhand rekening mee is gehouden? Dan over de beantwoording van de wethouder. Allereerst dank. De wethouder geeft aan, dat de sportverenigingen initiatieven zelf moeten bekostigen. Normaal gesproken is dat vanzelfsprekend. Maar in dit geval is het wel een contradictie met haar ambitie om Lansingerland de meest sportieve gemeente te maken, want sportverenigingen verkeren in financiële moeilijkheden en kunnen vaak niet een initiatief of een uitbreiding bekostigen zelf. Daar is een steuntje in de rug nodig van de gemeente, vinden wij. Dan over de coronagevolgen. We moeten niet te lichtzinnig daarover zijn, over de coronagevolgen. Er is echt een omdenken aan de gang onder sporters. Je ziet dat sporters steeds minder gebruik maken van hun traditionele vaste lidmaatschap, maar dat er gebruik wordt gemaakt van buitenruimten. Daar kan de voorzitter van CVV Berkel over meepraten. Ik heb de wethouder ook in haar beantwoording iets daarover horen zeggen. Of dit een blijvende trend is, kan ik niet overzien. Dit zal onderzocht moeten worden door de gemeente. Ik kan het me goed voorstellen, dat een nieuwe koers moete worden bepaald voor sportverenigingen, dus daar zou uitstel weleens goed van pas kunnen komen. Maar wij zitten ook heel erg te twijfelen. De wethouder zou veel twijfels weg kunnen werken, indien zij wat nauwkeuriger is in het schetsen van de gevolgen van een uitstel van het accommodatieplan en wat zo'n uitstel daadwerkelijk betekent voor overige sportverenigingen, die niet om uitstel vragen. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik dank de wethouder voor haar toelichting en beantwoording van de vragen. De wethouder heeft bevestigd, dat na 2030 een vierde sportpark zeer waarschijnlijk nodig zal zijn, omdat we dan verder groeien als gemeente richting 80.000 tot 90.000 inwoners. Zoals ik al zei zullen wij een motie indienen om nu al bij de planologische studies voor na 2030 daarmee rekening te houden qua reservering van ruimte. Dat wordt dan misschien een motie vreemd aan de orde, omdat het niet specifiek over de sportaccommodatieplannen gaat, maar dat zien we. Dus iedereen die daar aan mee wil denken en doen, die nodigen we van harte uit, zeker het CDA die dat ook nadrukkelijk aangaf. De heer Hoppenbrouwer: Ik vind het een interessante gedachtegang. Volgens mij hebben wij als eerste partij vragen gesteld over het vierde sportpark. Waar zou u die eigenlijk willen hebben? U praat erover dat het naar 80.000 of 90.000 inwoners gaat, maar waar gaat dat dan gebeuren? We kunnen er wel een motie over indienen, maar als alle vierkante meters al bezet zijn, dan wordt het een beetje lastig, denk ik. Hoe realistisch is het? Mevrouw Verhoef: Ik hoorde u een gek woord zeggen. Zei u nou, dat ik erover braakte? Of dat ik erover beraadde? Wat zei u nou? Ik hoorde iets gek. De heer Hoppenbrouwer slaat de spijker op de kop en mevrouw Bouman zei het ook al. Je moet nu al anticiperen op het feit, dat je ooit een gemeente zult zijn van die omvang, dus bij de plannen die je maakt voor je ruimte, of het nou

Wilderszijde is of Bleizo of andere gebieden: kijk waar we die plek zouden willen reserveren voor een eventueel sportpark. De motie roept op om dat te doen, om die mindset te hebben, niet om dat sportpark meteen uit te rollen. Maar ik ben blij, dat u toen die vragen heeft gesteld en dat we er nadrukkelijk aandacht voor hebben gehad ook in de commissie. U bent ook van harte uitgenodigd om mee te denken en te doen. Ik ga even verder anders krijg ik ruzie met de voorzitter. Dat was het eerste punt, een motie vreemd aan de orde of wat het dan ook voor motie wordt. De wethouder hoor ik ook nadrukkelijk zeggen: stel dit plan nu niet uit, het vast stellen daarvan. Dat drukt ze ons op het hart. De heer Hoek zei ook, en daar ben ik het ook mee eens: dit is een bredere visie en een afwegingskader, dat je vast stelt. Tussendoor kun je nog bijstellen, er komen meerdere beslismomenten. Het is niet in het voordeel van alle sportverenigingen om het nu helemaal met 1,5 tot 2 jaar uit te stellen. Waar ik eigenlijk van baal: ik hoor o.a. VVD en L3B ook zeggen dat ze vinden dat er niet de juiste getallen ten grondslag liggen aan het tot stand komen van deze nota. Dat gaat dan, denk ik, over aantallen of in ieder geval onderzoek dat is gedaan, dat dat een reden is waarom het nu nog niet rijp is. De heer Hoppenbrouwer: Laat ik het even over de cijfers hebben. Het zijn allemaal aannames, die gedaan worden. Ik heb technische vragen gesteld op basis van landelijke ontwikkelingen: kunt u zo'n plaatje ook voor de gemeente Lansingerland maken? Dan herhaal ik voor de derde keer: dat inzicht heeft het college niet. Dus hoe kan je dan zeggen, dat je op basis van reële cijfers deze nota kan vast stellen? Ik hoor alleen maar: Hoge Land zit vol en blijft vol. De wethouder zegt: het is niet vol, welnee joh. Dat zijn toch twee werelden die niet kloppen? Mevrouw Verhoef: We hebben inmiddels het voorleggen en vast stellen van het sportaccommodatieplan bij de raad met een jaar uitgesteld. De wethouder en haar ambtenaren hebben uitgebreid onderzoek gedaan. Het verbaast mij dus dat u dit soort dingen niet tijdig heeft aangekaart in uw coalitieoverleg en dat u nu de wethouder en ook een groot gedeelte van de raad overvalt met: het is niet rijp en de getallen kloppen niet. Ik vind dat niet de plek en ook niet het moment om dat nu nog te doen. Ik vind dat eigenlijk heel vervelend. Ik ben blij met de toezegging van de wethouder, dat ze in gesprek wil blijven of gaat met hockeyvereniging Bleiswijk. Maar zoals de heer Lieveerse zegt: ik heb dat liever zwart op wit met een paar regels netjes in het plan, dat er een businesscase gemaakt zal worden. Volgens mij kan dat er zo in gefietst worden. Mevrouw Draak: Ik wilde alleen heel even kort toelichten aan mevrouw Verhoef, dat de VVD het niet heeft over de cijfers op de manier zoals de heer Hoppenbrouwer ze bedoelt. Wij hebben vooral gezegd, dat de trend door corona, de sporttrend door corona, mogelijk op langere termijn zodanig permanent veranderd kan zijn, dat je dan nu op basis van verkeerde cijfers aannames zou doen. Dat is hoe wij het hebben bedoeld. De heer Hoppenbrouwer: Mevrouw Verhoef heeft me nu echt een beetje pissig gemaakt, want nu doet het voorkomen alsof wij ruim van tevoren weten wat het accommodatieplan is. U heeft zelf uw beeldvorming gehad. Ik heb twee keer een extra beeldvorming gevraagd en we hebben regelmatig gezegd en ik hoor meneer Hoek het nog zeggen: hoe kunnen wij nu een oordeel vellen, hoe kunnen wij in gesprek gaan met de sportverenigingen als wij de nota zelf niet hebben. Het feit, dat wij een dualisme hebben, wij hebben dezelfde informatie als u, dus we hebben helemaal niets in coalitieverband gedaan. We hebben nu, in het kader van dualisme, het overleg. Dus uw opmerking was niet gepast. Mevrouw Verhoef: Dat heb ik genoteerd. Blijft het feit, dat we het gewoon een jaar lang hebben uitgesteld omdat de wethouder bezig was om het allemaal nog zorgvuldiger te doen ook op uw verzoek, dus u had de vinger aan de pols kunnen houden, want dat mag wel in een dualistisch systeem. Ik ga toch nog even verder. De voorzitter: Rond u af. Mevrouw Verhoef: Dat ga ik zeker doen. HVB in gesprek, niet genoeg, dat zouden we graag zwart op wit erin schrijven. Ook rondom het verhaal van de Kieviten, die sprintstrip, dat is tijdens de overlegavond op 14 april is dat een 100 meterbaan genoemd, maar er zijn dus allerlei variaties. Ook dat zouden we graag met een paar zinnen expliciet opnemen in de nota met een amendement. Nog heel even mevrouw Gabin. Buitensport wordt het helemaal, nieuwe koers. Ik geloof er helemaal niets van. Ik denk dat kinderen, jonge mensen nog steeds zullen blijven sporten in teamverband, omdat wedstrijden spelen nou eenmaal heel erg leuk is. Dank u wel.

Beantwoording tweede termijn college

Wethouder Van Tatenhove: Ik ga alle leden even langs om in elk geval te voorkomen, dat ik er één vergeet. Nog maar even herhalen: we hebben in dit sportaccommodatieplan gerekend met de groei en de ontwikkeling en de trends, die we op dit moment kennen. Daar hebben we cijfers voor gebruikt, die wij hebben, die de sportclubs hebben aangeleverd, die de bonden hebben laten zien. Die hebben we niet in een figuurtje gezet, waar meneer Hoppenbrouwer in vraag 5.b om heeft gevraagd in zijn technische vraag. We hebben weldegelijk met realistische cijfers gerekend, want we wilden vooruit kijken tot 2030. Beslissingen die we nu nemen in het plan zijn beslissingen die in dit plan staan, dat zijn de voorstellen om ervoor te zorgen dat tot 2030 er voldoende sportcapaciteit is voor de buitensport georganiseerd en voor de binnensport georganiseerd. Die houden geen rekening met alle coronasporters, die op dit moment in de buitenruimte gewoon individueel of in kleine groepjes actief zijn. Wat wij hebben afgesproken is, dat de investeringen die daarmee gepaard gaan en een plekje krijgen in het MIP en dus landen in onze begroting. Wat we tijdens de laatste begroting ook hebben afgesproken met uw raad, is

dat voordat een investering wordt gedaan we u daarover apart in kennis stellen, zodat u daar nog een zienswijze op kunt geven of u het daar wel of niet mee eens bent. Wat we bovendien bij sport gewend zijn om te doen, ook bij vervangingsinvesteringen, is om op het moment dat het aan de orde is af te wegen wat de beste vervanging of de beste investering is en of die perse noodzakelijk is. We gaan niet een extra hockeyveld aanleggen, omdat het nou eenmaal in 2024 gepland stond in dit sportaccommodatieplan. Als we het sportaccommodatieplan vast stellen, dan voorzien we erin dat er een extra hockeyveld moet worden aangelegd en dan voorzien we erin, dat de spelcapaciteit bij de voetbal uitgebreid wordt door de vervanging van een grasveld door een kunstgrasveld. Maar als op het moment, dat het gepland staat het nog niet nodig is omdat het veld nog niet aan vervanging toe is, dat er nog langer op gespeeld kan worden of dat de capaciteitsuitbreiding nog niet nodig is, dan doen we dat op dat moment nog niet. Dus in die zin legt u nu vooral iets in de begroting vast en geeft u zekerheid aan de verenigingen dat ze bij een ontwikkeling, zoals we die nu voorzien, aanspraak kunnen maken op voldoende sportcapaciteit voor de leden, die we nu verwachten. Maar als het niet nodig is, dan doen we natuurlijk die investering op dat moment nog niet. Die afweging kunt u dan nog maken. Dus dat zou echt mijn pleidooi zijn om het accommodatieplan wel vast te stellen, zodat het die vertaling van de trends die we zien vast legt in het plan. De heer Hoppenbrouwer: Wethouder, u zegt dat als we dit gaan vast stellen, dan bieden wij zekerheid aan de vereniging. En daar zit precies mijn punt. Mijn punt is: op het moment dat u zegt dat daar een hockeyveld gaat komen, dan is het onomkeerbaar. Dan kunt u echt niet meer van goeden huize komen en zeggen: nee, we maken er een handbalveld van. Dat is gewoon geen realiteit, dat is niet de werkelijkheid, zoals we er de afgelopen jaren mee omgegaan zijn. Dus ik vind het risico echt veel te groot. Wethouder Van Tatenhove: Meneer Hoppenbrouwer, met alle respect, ik geloof dat u er nu een karikatuur van maakt, want het veld waar het over gaat is de ruimte die er nog is op het sportpark Hoge Land. Daar is voorzien dat daar of voetbal nodig is of hockey. De cijfers laten zien dat er voor voetbal niet tot 2030 een extra ruimte verwacht wordt voor gebruik van het veld en dat de cijfers voor de hockey in Lansingerland totaal, mevrouw Draak refereerde daar nog aan, volgens die 40/75 regel dat er dan voor de hockey wel sprake is van een groei, die een extra veld rechtvaardigt. Dat zetten we in dit plan. Maar als gevolg van corona of als gevolg van populariteit van een andere sport de hockey niet zo snel groeit, dan gaan we natuurlijk niet dat extra veld aanleggen. Dan blijft die hoek voorlopig een lege hoek. De voorzitter: Uw punt is duidelijk. Wethouder Van Tatenhove: Dan ga ik nog even naar HVB. Voor HVB hebben de heer Lieveerse en mevrouw Verhoef nog voor gevraagd: wilt u dat iets stelliger verwoorden? Ik denk dat het inderdaad goed is om met HVB in overleg te gaan en te kijken wat voor businesscase erbij hoort, bij die overdracht. Ook omdat er in het verleden afspraken zijn gemaakt tussen HVB en de voormalige gemeente Bleiswijk, toen ze dat veld in eigendom kregen. Misschien is het nog wel even goed, niet ter zelfrechtvaardiging, maar we hebben wel in december 2020 nog een keer de vraag bij verenigingen gedaan: wat hebben jullie nog nodig en staat alles in het accommodatieplan? Toen is die overdracht echt serieus niet meer aan de orde geweest. Maar ik ga met alle liefde met hen weer daarover in gesprek. Dan nog even over het wetreveld. Het wetreveld wordt nu vooral benaderd vanuit de extra capaciteit in uw bijdrage. De vervanging van het wetreveld zit, voor zover ik heb begrepen van de sportclubs en ik ben toevallig vanmiddag nog bij TOGB geweest, vooral in het feit dat de kwaliteit van het veld anders is dan dat wij en zij hadden verwacht en dat ze daarom graag willen vervangen, eerder, en dat ze dan de voorkeur hebben voor een kunstgrasveld, maar dat zit eigenlijk niet in de capaciteit en daarom staat het bij ons nog niet op de vervanging, omdat het voor de capaciteitsuitbreiding niet nodig is en voor de levensduur nog niet aan de orde. De heer Hoppenbrouwer: Het gaat nog even over de hockey Bleiswijk, voordat ik me ga verspreken in de 3 letters. Wat doet u nou eigenlijk met de mededeling, dat Bleiswijk nog ruimte heeft voor 150 spelers en we gaan toch een veld aanleggen in Berkel. U zegt: één van de uitgangspunten is dat we niet per kern kijken, maar naar Lansingerland. Ik heb u eigenlijk helemaal niet gehoord hoe u tegen dat vraagstuk van Bleiswijk aankijkt. Waarom? Ik zou zeggen: eerst die 150 vullen en als die gevuld is, dan gaan we pas over een veld nadenken. Hoe zit u daarin? Wethouder Van Tatenhove: We bekijken ook de hockeycapaciteit op het niveau van Lansingerland. Met 150 ruimte is HBR niet voldoende geholpen, want die hebben op termijn een grotere groei dan die 150 in Bleiswijk. Dus op termijn is er dus een extra veld nodig voor de hockey. Op een veld wordt gerekend met 300 en niet met 150 spelers. Dus op het moment dat er een grotere groei is, dan is er een extra veld nodig en er is ruimte voor een extra veld in Berkel. De vraag komt ook van de vereniging in Berkel. Dus de totale extra vraag die bij HBR bekend is, die kan niet volledig worden opgevangen door het onbenutte potentieel in Bleiswijk. Dat zegt niet dat we niet willen investeren in Bleiswijk. Het zegt iets over de wachtlijst van de ene club en het overschot bij de andere club. De wachtlijst is groter dan het overschot. De voorzitter: Uw antwoord is helder. Mevrouw Verhoef: Sorry, ik ga misschien iets te snel, ik dacht dat de wethouder ging afronden. Maar ik wilde nog heel even vragen of ze nog op de Kieviten terug komt. Wethouder Van Tatenhove: Ik was nog niet klaar, ik was nog maar bij mevrouw Bouman. Zij had iets over de eerste mogelijkheid om te investeren. Daar heb ik al iets over gezegd. Ik hoop dat dat nu duidelijk is. U zegt: de wethouder geeft aan, dat er een vierde sportpark nodig is. Ik heb aangegeven, dat we geen rekening hebben gehouden met groei na 75.000 en dat er dan inderdaad mogelijk een extra sportcapaciteit nodig is, wie weet, misschien wel in een park. Als we daar

dan planologisch rekening mee moeten houden, dan denk ik dat het heel wijs is om dat te doen bij de uitbreidingsplannen die we na 2030 hebben. Het lijkt mij niet heel logisch, ik weet niet meer wie dat precies zei, ik dacht mevrouw Verhoef, dat het dan in Wilderszijde zou landen, want Wilderszijde is een wijk, die we tot 2030 uitbreiden en voor de uitbreiding tot 2030, tot die 75.000 inwoners, voldoet wat is beschreven in dit plan. Dan kom ik bij meneer Hoek, die had het over de terugval van de leden van CVV. Dat is inderdaad ook wat ik heb gehoord, dat de grotere voetbalclubs op dit moment te maken hebben met een terugloop in leden, die anders is dan voor corona. Ook dan geldt: als we een veld moeten vervangen kijken we wat er nodig is als we de verenigingen zouden knippen, maar ik hoop van ganser harte dat dat zich weer omkeert na corona. En voor de topsport had u nog een vraag en daar kwam mevrouw Heijblom ook op terug en die noemde dat de prestatiesport. Het is niet zo, dat we niet meedenken met verenigingen als zij een stap kunnen zetten. Dat is bijvoorbeeld de aanleiding om bij HBR van een zandveld naar een waterveld mee te gaan, maar dan vragen we wel aan HBR in dit geval om dan zelf te investeren. Dus dan financieren wij het zandveld en de meerkosten zijn door HBR betaald. Eigenlijk net zoiets als wat we hebben gedaan bij de andere, waar we met een eenmalige bijdrage iets mede mogelijk maken. Maar we gaan niet ijveren om topsport of prestatiesport binnen onze gemeente naar binnen te harken. De heer Lieveerse vroeg wat extra duidelijkheid over HVB en over de Kieviten. Over HVB heb ik al wat gezegd. Bij de Kieviten: mevrouw Verhoef gaf aan, dat ze waarschijnlijk met een motie of een amendement komt om daar meer aandacht voor te vragen. Wat mij betreft vraagt u aan mij een toezegging en doe ik de toezegging om daarmee om de tafel te gaan om te kijken wat er in de buitenruimte gerealiseerd kan worden. Wellicht n.a.v. de trends van corona, want dat zien we serieus. Als u het met een amendement wilt bekrachtigen, dan kan ik u daar natuurlijk niet bij tegenhouden, maar wellicht is een toezegging voldoende. Mevrouw Gabin vroeg: wat kunnen we betekenen voor nieuwe snelgroeiende sporten en dan noemde u een vechtsport. De heer Hoek: Over de toezegging richting de Kieviten, prachtig mooi om daarmee in gesprek te gaan en om te kijken wat er uit komt. Ik zou willen mee geven: doe dat dan ook weer in de buurt van een accommodatie. We hebben nu de beachvolleybalvelden, die moeten een accommodatie gaan neerzetten. Het ligt toevallig ook aan de rand van het Bergsche Bos, waar zij graag zitten. Misschien kan je hele mooie combi's maken dan. Dat zou mijn voorkeur hebben. Mevrouw Verhoef: Ik wil even doorgaan op het aanbod, dat de wethouder doet: vraagt u mij dan een toezegging. Ik wil de wethouder graag een toezegging vragen om samen met Kieviten te onderzoeken of en hoe het ruimtelijk en financieel haalbaar is om voor de jeugd een zogenoemde sprintstrip ergens in Lansingerland aan te leggen. De heer Hoek deed daar ook een heel mooie suggestie bij. Wethouder Van Tatenhove: Die toezegging wil ik doen. Ik neem de suggestie van meneer Hoek daarbij mee. En ik denk dat het goed is om nu te zeggen, dat in de gesprekken die ik heb met de jeugd, een aantal van die gesprekken doe ik soms ook samen met de burgemeester, daar komt het buitensporten en het voorzien in extra faciliteiten ook regelmatig naar voren en daar past dit ook heel mooi bij, om dit daarin mee te nemen. Dan ga ik naar mevrouw Gabin over de nieuw snelgroeiende sporten. Wat kunnen wij voor deze nieuwe sporten betekenen? Dat is vooral dat we hen erop attenderen dat we verschillende gymzalen en sportzalen hebben en niet alleen maar sporthallen. Die gymzalen en die sportzalen zijn vaker makkelijker te huren dan een complete sporthal. Zij kunnen daar gebruik van maken gewoon via Sportfondsen. Clubs die een eigen accommodatie willen aanschaffen kunnen gewoon op de markt kijken welke ruimte er beschikbaar is. U had het ook nog over de buitenruimte, daar heb ik het al over gehad. Mevrouw Verhoef vroeg ook naar het vierde sportpark, als dat er zou moeten komen, waar ga je dat dan doen. Daar heb ik net al iets over gezegd. Volgens mij heb ik het dan gehad. Ik hoop dat we een plan kunnen gaan vast stellen, zodat we met de sportclubs in gesprek kunnen blijven over de toekomst na corona.

De voorzitter: Dan sluit ik de beraadslagingen over dit onderwerp. Ik ga niet vragen of het een besprekstuk of een hamerstuk moet worden, want dat is wel duidelijk gezien de aangekondigde wijzigingsvoorstellen. Dus het gaat als besprekstuk naar de agenda van de volgende raad.

5. Besprekpunten:

5.a Rol gemeente bij controleren jeugdzorgaanbieders en bij voorrang urgente zorg

De heer Lieveerse, CU: Dank aan de collega's in de commissie. Het kan overbodig lijken om over jeugdzorg of jeugdhulp te gaan praten, want we praten er al regelmatig over in de commissie. We doen het n.a.v. jaarrapportages, er is kortgeleden nog een rondvraag gesteld rond een knelpunt, we hebben het over overschrijdingen van het budget, we hebben het er ook weleens over, dat het rijk onvoldoende tegemoet komt in de kosten, dat de decentralisatie ook gepaard is gegaan met bezuinigingen. Maar in de tussentijd, terwijl we het heel vaak over die financiële kanten hebben, hebben we als gemeente een wettelijke taak. Er zijn bijvoorbeeld urgente gevallen. Er kan over gedacht worden, dat het in onze omgeving wel wat meevalt, maar urgente gevallen zijn stuk voor stuk heel ernstig. Het gaat dan namelijk niet alleen over de jeugdigen, het gaat over hele gezinnen die in nood zijn. Ouders, broertjes, zusjes. Er is reden om te twijfelen aan deskundigheid bij de gemeente, niet zozeer omdat het over onze gemeente

alleen gaat, maar omdat er in de literatuur over gesproken wordt, dat bij de decentralisatie er heel moeilijke keuzes zijn neergelegd bij de gemeenten, die vaak daar niet voldoende toe in staat zijn, om de aanbesteding te doen, ook al wordt de inkoopprocedure binnenkort vergemakkelijkt, maar ook om toezicht te houden op de zorgaanbieders, die ook heel divers zijn aan deskundigheid, aan omvang en controleerbaarheid. Er zijn allerlei toezichthoudende instanties, er zijn er misschien wel teveel. Maar het vervelende is: die toezichthoudende instanties lijkt een veilig netwerk, maar die treden uiteraard pas op als er een overschrijding is of als er een probleem is ergens. Wat ik graag zou willen is het volgende. Ik zou graag een rondje doen, als het mogelijk is, een soort brainstorm over wat er in de commissie gedacht wordt, wat wij als gemeente kunnen doen op het gebied van de uitvoeringsrichting. Wat kunnen wij doen om ervoor te zorgen, dat de knelpunten die er zijn rond deskundigheid bij de gemeente, maar ook m.b.t. het ervoor zorgen dat de meest ernstige situaties niet buiten beeld raken, dat die aan bod komen voor tijdige en juiste hulp. Ik heb zelf ook wat ideeën, zeker ook n.a.v. de beantwoording van de vragen die in het stuk meegenomen zijn. Maar ik ben eerst benieuwd naar het horen van de collega's. De voorzitter: Vindt u dat het handigst, dat we uw eigen ideeën voor het laatst bewaren? De heer Lieverse: Ja.

De heer Kampinga, VVD: Allereerst waardering dat de CU de controle op jeugdhulp agendeert, want zo staat het er eigenlijk. Die controle heeft betrekking op de gecontracteerde jeugdzorgaanbieders bij de kwaliteit van de zorg. Ik kom er zo op terug. Maar ook bij het voorrang geven aan de meest urgente zorg. Ik heb, om het een beetje begrijpelijk te maken, het ging over meer dan 200 bladzijden, voor mezelf een korte samenvatting gemaakt. Jeugdhulp gaat van eenvoudig opvoedvragen tot en met jeugd GGZ o.a. gesloten zorg. De laatste tijd zijn er vaak berichten over zogenaamde zorgcowboys, is een mooi woord, mensen die het niet zo nauw nemen met de regeltjes. Het gaat dan om fraude bijvoorbeeld in de zin van slechte zorg leveren. Het is ook een beetje een markt, zoals meneer Lieverse schrijft. Er zijn altijd weer slimmeriken die daar op inspelen. Maar ook zorgaanbieders, die bij verschillende zorgwetten shoppen door bijvoorbeeld zorg te leveren via de wet langdurige zorg nadat ze zijn afgewezen voor de jeugdwet. Meneer Lieverse zal veel van zichzelf hierin herkennen. Verontrustend is dat jeugdigen met psychische problemen, die het meest dringend hulp nodig hebben onderaan de lijst komen. Dat is namelijk voor de zorgverleners, dan heb je weer die markt en die mensen hebben contracten gesloten en dan zeggen ze: weet je wat: de moeilijkste gevallen doen we helemaal onderaan. We beginnen gewoon met de makkelijkste gevallen. Dat levert evenveel geld op als de moeilijke gevallen en dat gaat veel makkelijker. Vanwege de landelijke grote tekorten op de jeugdhulp is extra budget voor gemeenten, ik heb gelezen € 613mln in 2021 toegekend door het rijk voor het oplossen van acute problemen in dit jaar, 2021, dus niet structureel. Is dit waar naar verwezen wordt? Extra geld, zoals meneer Lieverse schrijft, is dat de toezegging van meneer Blokhuis, staatssecretaris, die hij op dat moment nog niet hard kon maken, maar het is nu € 613mln geworden landelijk. Diezelfde Paul Blokhuis, niet te verwarren met Leo, die ik ook graag mag trouwens, Leo Blokhuis, dat is zijn oudere broer, Paul Blokhuis stelt dat gemeenten zelf de zorgcowboys moeten aanpakken. Dat vind ik nogal een stelling, maar ik begrijp het wel vanuit zijn standpunt, probeer ze maar zelf aan te pakken. Ik probeer het nu af te ronden. De bijlagen tellen meer dan 200 pagina's, onder andere het uitgebreide rapport van Andersson Elffers Felix. Hierin worden analytisch maatregelen beschreven om tot meer efficiency en effectiviteit in de jeugdzorg te komen. De huidige systematiek is daarbij uitgangspunt. Zo wordt er voor gepleit om de jeugdzorg anders te gaan doen. Moeten die indicering, contractering van zorgverleners en bekostiging eigenlijk niet op de schop? Dat weet ik we, daar kunnen wij niet direct wat aan doen. We zijn een beetje aan het dwelen met de kraan open. Zo wordt er door deskundigen voor gepleit dat de jeugdzorg weer ondergebracht zou moeten worden bij de zorgverzekering en niet bij de WMO. Nu komt het voor, dat hoorde ik toevallig vanmiddag, dat jeugdigen door gebrek aan behandelingsmogelijkheden, gewoon beperkte capaciteit van zorgverleners, op de stapel terecht komen in afwachting van het bereiken van de 18-jarige leeftijd, want dan komen ze weer als volwassene via de zorgverzekering in beeld voor hulp. De vragen zijn al beantwoord door het college. En ja, voor alle zekerheid, het beeld dat geschetst wordt herkent de VVD zeker. Dank u wel.

De heer Buijs, CDA: Kinderen en ouders hebben recht op goede en passende zorg, dat was en is de overtuiging van het CDA. We herkennen en agenderen dus ook al tijden de geschetste problemen, waarvoor de CU nu aandacht vraagt. Dat is een initiatief, waar we als CDA echt oprecht blij mee zijn, dus dank aan de heer Lieverse dat hij dit heeft ingebracht. Dat als antwoord op uw eerste hoofdvraag van vanavond. Dan de controle op de aanbieders en de kwaliteit van dat aanbod. Die laat, wat het CDA betreft, inderdaad nog steeds te wensen over. Dat is dan ook de reden, dat het CDA een stemverklaring heeft afgegeven bij de laatste raadsvergadering over de regiovisie jeugdzorg, waar we het onlangs over hebben gehad. In die steunverklaring hebben wij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het monitoren van de steeds hoger oplopende tekorten, maar ook voor het belang van het sturen van aanbod van jeugdzorgaanbieders. Dan kom ik op die 6 subvragen, die de heer Lieverse heeft gesteld. Wat dat betreft zijn onze bespiegelingen als volgt en heel concreet. In aanvulling op het antwoord van het college, de eerste twee vragen. Ja, het CDA zegt: evalueer nu de inkoop en de bekostiging van de jeugdzorg, stel

strengere kwaliteitseisen aan zorg en aanbieders als gemeente en regio en voorkom dat aanbieders ook diagnoses stellen, waar dat niet strikt noodzakelijk is om hulp te verlenen. Dit werkt tegen het frauderen en/of slecht presterende zorgaanbieders in onze regio blijven binnen komen. Dan in aanvulling op de beantwoording van het college bij vraag 3 en 4. De druk is inderdaad hoog, er zijn veel te weinig medewerkers, teveel hulpbehoevenden en veel te weinig middelen. Werk in gezamenlijkheid die wachtlijsten weg in ruil voor bijvoorbeeld hogere WMO tarieven en langdurige contracten. Haal een stofkam door de vele aanbieders in onze regio door ons voortaan langjarig in te laten met alleen nog aanbieders van zinnige zorg, die kwalitatief goed scoort. Zo wordt het ook eenvoudiger om rust te creëren en strategisch te opereren als gemeente en regio's. Dan de laatste twee vragen. Die extra middelen, het is natuurlijk fijn als die er komen en belangrijk, maar tegelijkertijd geldt dat meer geld niet altijd de oplossing is. De gemeente heeft een zorgplicht. Het aanbod dient ook zo effectief en zo efficiënt mogelijk te zijn. De gemeente moet leveren uiteindelijk, dus je kunt beter ook aan de aanbodzijde sturen. Het blijven dus druppels op de gloeiende plaat als niet ook de gemeente en de regio zelf bepalen welke zorg waar en hoe geleverd wordt. Dat geldt ook voor keuzes in de jeugd psychiatrische zorg. Het CDA wil de wethouder vragen wat zij van plan is te doen met deze en andere geadviseerde verbeteringen, waar dat rapport al een aantal suggesties voor doet. Ik rond. Ik noem twee voorbeelden rond de tijdige doorstroming naar de wet langdurige zorg. Als kinderen daarvoor in aanmerking komen, dat zou een forse besparing opleveren op landelijk niveau. En ook het verplaatsen van jeugd in groepsverband naar kinderopvang en buitenschoolse opvang. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Toevallig was ik vandaag bij een bijeenkomst waar onze bestuurder sprak. Die stelde voor om jeugdzorg af te schaffen en er familie­zorg van te maken. Volgens mij raakt die daar een hele goede kern van het probleem natuurlijk. Ik heb er twee punten uitgelicht, die ik in de praktijk ervaar. Het probleem is natuurlijk te groot om hier in een gemiddelde commissie samenleving op te lossen. Het is heel complex. Op school, ik werk op een cluster 4 school, hebben wij veel GGZ-jongeren in huis. Zij moeten allemaal op naam geïndiceerd worden. Er loopt nu een pilot, dat heet 'de zorg arrangeur' en die stelt dat het veel beter is om een groepsindicatie te hebben, omdat je op een school als waar ik werk heel veel jongeren hebt met GGZ-problematiek en die kan je dan meteen helpen zonder dat je op naam hoeft te indiceren. Dat zou al een heel belangrijke verbetering zijn. Dan moet je wel inzichtelijk maken hoe groot de GGZ-problematiek in het cluster 4 is en daar gewoon de GGZ een X-aantal dagdelen in huis hebben om zo de meest schrijnende gevallen meteen aan te kunnen pakken. Het is een experiment dat loopt. Misschien dat de wethouder ervan weet, maar de hele pilot is nu ook inzichtelijk aan het maken hoeveel tijd en energie men moet besteden om één indicering voor elkaar te krijgen. Je schrikt ervan en het slaat echt nergens op. De zorgcowboys worden natuurlijk een beetje gevoed door ons eigen systeem, want we hebben bedacht dat aanbestedingen het toverwoord zou zijn in de zorg. En wat blijkt? Met name aanbestedingen is de valkuil van onze hele zorg, want het gaat er vandaag de dag niet meer om of je goede adequate zorg richting onze jongeren kan organiseren, het gaat erom dat je een goed stuk kan schrijven en de aanbesteding binnen kan haken. Over het algemeen ga je later dan bedenken hoe je die zorg vorm en inhoud moet geven. Dat zijn, volgens mij, twee cruciale zaken, wanneer je daarmee aan de slag gaat kan je redelijk snel resultaat boeken. Verder vind ik het zeer fideel van de heer Lieve­se, dat hij dit besprek­stuk heeft ingediend. De antwoorden van het college zijn WIJ duidelijk. Ik had hier nog twee aanvullingen op en die heb ik zojuist gedeeld met de commissie. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Allereerst wil ik ook de CU hartelijk danken voor het agenderen van dit onderwerp. Het complex en veelsoortig, maar het is belangrijk, dat we hierover regelmatig van gedachten wisselen met elkaar. Ik denk dat we met elkaar ook allemaal de frustratie delen over het feit dat we de voortdurende knelpunten maar niet oplossen. Er is ook een veelheid aan onderwerpen en aspecten, die je kan bespreken. De CU heeft nu gekozen voor de rol van de gemeente bij het controleren van de gecontracteerde jeugdzorgaanbieders op de kwaliteit van de zorg en bij het vorm geven aan de meest urgente zorg. Die verschillende problemen en aspecten, die worden genoemd, die herkent D66 ook. En we hebben ook kennis genomen van de vragen, die de CU heeft gesteld en die door het college zijn beantwoord. Wat ons daarbij wel van het hart moet, is dat we toch ook daarbij moeten proberen zoveel als mogelijk en wellicht nog meer te kijken naar het burgerperspectief. Wat is nou het perspectief van onze inwoners, de zorgcliënt? En onszelf de vraag stellen, als we de antwoorden van het college lezen: wat kunnen zij hiermee? Wat hebben zij hier nu aan? Zonder bij voorbaat zwarte pietten uit te delen, want ik ben overtuigd van de goede intenties en ook de inzet van iedereen, is er toch heel concreet heel weinig uit te halen voor die inwoner. Waar staat nu hoe lange wachtlijsten opgelost gaan worden? Hoe de wachttijden gaan worden teruggebracht? Een ander aspect, dat ik graag wil inbrengen, is dat in gesprekken het heel vaak gaat over de urgente zorg. We snappen heel goed dat iedereen zijn uiterste best doet om daar vooral verbetering in te bereiken, maar laten we ook niet vergeten, dat er een heel grote categorie niet urgente zorg is. Die hebben dan misschien het label niet-urgent, maar door de betrokken families kan dat toch heel anders ervaren worden. Als we dat niet genoeg in het oog houden, dan wordt het vanzelf ook urgent. Tenslotte is er ook altijd heel veel te doen over de relaties, afspraken,

verantwoordelijkheidsverdeling tussen rijk, gemeente en regio. Heel interessant om daar van gedachten over te wisselen, maar ik zou toch graag de meeste tijd besteden aan het perspectief van onze inwoners en dan met elkaar zoveel mogelijk kwantitatieve doelen te realiseren, waar we zelf invloed op kunnen uitoefenen in enige mate en daarmee aan de slag te gaan. En ook kleine meetbare dingen te doen. Een kleine suggestie: mij is bijvoorbeeld opgevallen, dat het niet goed mogelijk is om op één plek op de website van de gemeente vast te stellen wat de wachtlijsten zijn van verschillende gecontracteerde jeugd GGZ-aanbieders. Je moet dat zelf doen, je moet gaan rondbellen. Vervolgens moet je gaan vast stellen bij wie je eigenlijk het beste in de wachtrij kan gaan staan. Dat zijn kleine verbeteringen, die wij zelf als gemeente kunnen realiseren. Dus ik zou daar de focus op willen hebben, gericht op de inwoner, kleine meetbare verbeteringen, dingen die we zelf kunnen realiseren en iets minder discussies over grote netwerken, ketensamenwerking en dat soort zaken. Dat was de inbreng, die ik wilde brengen vanuit D66. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: Ook GL wil de heer Lieveerse bedanken voor het agenderen van dit onderwerp. Bij het beschouwen van het tekort is het belangrijk om in gedachten te houden, dat het stelsel slechts 6 jaar oud is, terwijl de transitie naar verwachting ongeveer 10 jaar nodig heeft om zich te vormen en te stabiliseren. Echter, de kosten zijn al veel hoger dan de transitiekosten verwacht mag worden. Om het tekort daadwerkelijk te verminderen dienen bepaalde knelpunten, die de beheersbaarheid van de jeugdzorgkosten beperken te worden aangepakt, zoals de heer Lieveerse dat ook aankaart. Onze suggesties zijn het verbeteren of het beter selecteren en contracteren door gemeenten. Bij de inkoop eisen stellen aan aanbieders en de zorg die zij leveren. Hierop controleren en handhaving in te richten. Het beoogde doel hiervan is het beperken van zorgfraude en zorgcowboys. Een andere effectieve maatregel is tariefdifferentiatie. Hiervoor is geen wetswijziging nodig. Wat betreft de wachtlijsten voor psychische hulp voor jongeren is er in 2017 een rapport verschenen over jongeren en suïcide en daaruit is gebleken dat ontoereikende zorg weldegelijk een rol speelt in zelfdoding. Dit vinden wij zeer verontrustend. Jongeren raken verstrikt in het web van de zorg. Uit het rapport blijkt dat jongeren met complexe problemen, die in 2017 zelfmoord pleegden op verschillende plekken in de jeugdzorg geweigerd werden, omdat er geen passende behandeling geboden kon worden. Sinds 2017 is de situatie alleen maar verergerd. Wij pleiten dan ook voor meer landelijke regie en minder marktwerking. Meer specialistische behandelplekken, want mensen met een complexe psychische problematiek vallen vaak tussen wal en schip. Er moet veel meer geïnvesteerd worden in personeel. En de harde leeftijdsgrens bij 18 moet geschrapt worden bij het verlenen van jeugdhulp. Er is een hoop te doen op dit gebied, helaas. Al met al ziet de fractie van GL dus de relevantie en de urgentie van het bespreekpunt.

De heer Xhemaili, PvdA: Allereerst wil ik de heer Lieveerse en de CU namens de PvdA bedanken voor het agenderen van dit belangrijke punt en het opstellen van de lijst met belangrijke vragen. Dank daarvoor. Als ik ergens een hekel aan heb, dan is het wel men over de rug van zorg- dan wel hulpbehoevende geld verdient. Of het nu gaat om zorgcowboys of inbugeringcowboys, beiden maken gebruik van een bepaalde situatie om er zelf beter van te worden zonder de juiste hulp te bieden dan wel af te leveren. Dit betekent, dat iemand die jeugdzorg behoeft niet goed wordt geholpen en onnodig lang in het zorgcircuit blijft. Dus goed dat er aandacht is voor de toestanden in de jeugdhulp. We moeten het blijven agenderen gedurende de komende periode en de komende jaren. Bij de decentralisatie van de jeugdhulp ging men er juist van uit, dat alles beter zou worden. Hulp zou dichterbij de zorgbehoevenden komen. Echter, door de decentralisatie is een veelkoppig monster gecreëerd dat moeilijk te temmen is. Als je er één kop af hakt, dan komen er twee andere voor terug. Zorgcowboys maken gebruik van verschillende mazen in de wet en ze zijn actief onder de wet jeugdzorg en WMO. Het is schrijnend, dat frauderende zorgbedrijven gewoon zorg kunnen blijven aanbieden en gecontracteerd kunnen worden. Het zijn criminelen, die in verschillende lagen de maatschappij echt kapot maken. Eén: door niet juiste zorg te bieden aan zorgbehoevenden. Twee: belastinggeld toe te eigenen, die onrechtmatig is en zelf daarvan te profiteren. Het speelt door verschillende lagen in de maatschappij. In een artikel van omroep West van 17 mei 2021 met als titel 'jeugdzorg moet op de schop, het systeem is finaal vast gelopen' wordt het volgende over jeugdzorg gezegd: iedereen wijst naar elkaar, als het mis gaat dan wijzen de gemeenten, die de zorgplicht hebben en moet betalen, naar het rijk en de zorgaanbieders, terwijl de minister en de zorgaanbieders weer naar de gemeenten wijzen. Mensen zien dus door de bomen het bos niet meer en de integraliteit in de keten is ver te zoeken. Er is tekort aan geld, mensen, middelen, tijd, aandacht en scholing. Eigenlijk aan alles wat er nodig is om goede zorg te kunnen leveren. Er zitten zoveel verschillende lagen in de jeugdzorg op dit moment en dit helpt ook fraude in de hand. Hier zie je nog maar eens weer, dat de markt keihard aan het falen is met het bieden van de juiste hulp. Daarom pleiten wij, of pleit ik, voor een sterkere overheid en minder marktwerking in de zorg om juist grip te krijgen op de uitgaven en de aanbestedingen beter in te richten. Om gelijk in te gaan op de eerste vraag van de CU: herkent de commissie de in het bespreekstuk geschetste problemen? Dat is voor mij een retorische vraag, want daar kan ik volmondig ja op zeggen. De kranten staan er vol mee, met de problemen in de jeugdzorg. Dan mijn eerste algemene vraag aan de wethouder. Hoe is het gesteld met de geleverde

zorgkwaliteit in onze gemeente? Hoeveel kinderen zijn geholpen dan wel niet geholpen door de problemen die nu worden besproken? Het college heeft duidelijke antwoorden gegeven op de vragen van de heer Lieveerse, daarom kies ik ervoor om niet zelf antwoord te geven op die vragen. Ik ga nu in op een aantal antwoorden, die het college heeft gegeven in dit bespreekpunt. De voorzitter: U bent eigenlijk door uw spreektijd heen. De heer Xhemaili: Dan doe ik dat in de tweede termijn.

De heer Crielaard, L3B: Wij zijn ook blij, dat de CU dit bespreekpunt op de agenda heeft gezet. Oplopende wachtlijsten voor specialistische GGZ is vorige maand bij de behandeling van de regiovisie ook al aangestipt door collega Erwich. En een aantal maanden geleden bij de behandeling van de veranderopgave jeugdhulp vroeg ik de wethouder ook al naar de samenwerking met de zorgaanbieders om te voorkomen dat grote en belangrijke organisaties omvallen, zodat zorgcowboys veel winst maken. Dus kortweg: L3B deelt de zorg van de CU en het heeft ook onze aandacht. De problemen in de jeugdhulp zijn groot en complex en structurele oplossingen liggen primair bij het rijk. Het in de stukken bijgevoegde rapport geeft een goede inkijk in de financiële tekorten. Zoals de heer Lieveerse terecht zei: er is al veel over financiën gesproken, maar het gaat ook om goede zorg. Om hoogleraar Elsinga te citeren: ook als de rijksoverheid nog honderden miljoenen erin gaat stoppen, zal het probleem blijven. Dat komt omdat de in 2015 gekozen structuur in de kern ondeugdelijk is. We kunnen de hele jeugdhulp vanavond niet met elkaar oplossen, maar om op korte termijn de jeugdhulp te verbeteren stelt staatssecretaris Blokhuis dat gemeenten wel beter met elkaar kunnen samenwerken. Als het gaat om de samenwerking het volgende. Bij de regiovisie werd een vertrekpunt genoemd: lokaal waar het kan, regionaal waar het moet of meerwaarde heeft. Wat ons betreft is dit een goed vertrekpunt als het gaat om de samenwerking tussen gemeenten. De wethouder heeft vorige maand aangegeven dat als het gaat om de ondersteuningsdienst, dat deze ook bij ons aan tafel zitten, maar dat er nog geen inzichten zijn m.b.t. wat mogelijk beter kan. Hier wil ik nog even op terug komen, want ik ben benieuwd of er een verwachting is of we in de toekomst wel nieuwe inzichten en ondersteuningsteams mogen verwachten. Misschien dat de inzichten en ondersteuningsteams bijdragen aan het oplossen van de knelpunten. In het kader van toekomstige nieuwe inzichten heeft de fractie van L3B ook nog een vraag over de vorige maand gedane toezegging. Wanneer verwacht de wethouder ons te kunnen informeren over het toestemming vragen om informatie te delen met hulporganisaties in het vervolgtraject? Vorige maand benoemde collega Erwich tevens de zorg van L3B als het gaat om de wachtlijsten, waar we als gemeente geen zicht op hebben. De wethouder heeft aangegeven zich dit probleem aan te trekken en strak te sturen zodat zorgaanbieders ons vertellen om welke kinderen het gaat en lokaal geholpen kunnen worden. Hierop voortbordurend ben ik benieuwd wat deze strakkere sturing concreet inhoudt. Graag op dit punt nog extra toelichting van de wethouder. D66 maakte ook een relevante opmerking als het gaat om duidelijkheid op de website m.b.t. de wachtlijsten. Daar zijn we het mee eens. Het moet gericht zijn op de inwoners. Dan heeft de CU ook nog een aantal subvragen gesteld in het bespreekpunt. Die zijn beantwoord door het college. Hierover nog een aantal vragen aan het college. Als derde vraag stelt de CU hoe de gemeente druk uitoefent op de zorgaanbieders om voorrang te geven aan deze problematiek. In het tweede deel van het antwoord geeft het college aan: hier worden afspraken gemaakt om te zoeken naar passende oplossingen. Ja, afspraken maken om te zoeken naar oplossingen. Kan de wethouder toelichten wat het betekent? Heeft het college afspraken gemaakt met zorgaanbieders en contractmanagers? Of is het voor het college ook nog een zoektocht? Graag een concretisering. Tot slot nog een verhelderende vraag over de beantwoording van vraag 4. (...) om psychiatrische zorg te regelen. Het college geeft aan, dat de vraag naar passende zorg momenteel groter is dan het aanbod. Zit het probleem dan alleen in de menskracht? Ik ben namelijk erg benieuwd in hoeverre de complexiteit van de problematiek een rol speelt. Immers, de volwassen psychiatrie behoort tot de medische sector van o.a. huisartsen en specialisten, terwijl kinderpsychiatrie in de wereld van gemeenten is beland. Dank u wel.

De voorzitter: Ik heb een paar vragen gehoord aan de wethouder, dus ik wil haar vragen die te beantwoorden. De heer Lieveerse: Ik had gehoopt om tussendoor iets te mogen zeggen. De voorzitter: U wilt iets toelichten over wat u zelf vindt? De heer Lieveerse: Ja, precies. In de eerste plaats ben ik ontzettend blij met alle inbreng, die gekomen is, want dat is een heel rijke verzameling van suggesties. De VVD noemt zaken van landelijk belang, structureel belang, een zorgverzekering die misschien van hulp zou kunnen zijn naast de jeugdwet. De 18-jaar grens die misschien op de schop moet, wat ook GL genoemd heeft. Het CDA zegt iets over het inkoopbeleid, dat meer op kwaliteit gericht zou moeten zijn en de aanbodkant te temperen. Plus de AEF notitie, die allerlei suggesties doet over bezuinigingen. Allemaal belangrijke dingen. WIJ noemt de administratieve druk, het tijdschrijven waar zorgaanbieders zich weleens achter verschuilen om de kosten op te kunnen drijven. Aanbesteding, die gelukkig op de schop gaat binnenkort, dat is een valkuil zegt meneer Hoek terecht. Binnenkort wordt het waarschijnlijk mogelijk om gewoon in mondeling contact i.p.v. met uitgebreide offertes tot keuzes te komen. Het burgerperspectief zegt D66. Ja, inderdaad, want in de ambtelijke reactie wordt geschreven over ketenbreed leren en dat soort termen. Dat is niet waar de meeste inwoners op zitten te wachten als het gaat om begrijpelijk zijn, over: waar kan ik terecht, hoe zit het met de wachtlijsten enzovoorts. GL.

Heeft het ook over de selectie van aanbieders, dat vind ik een terecht punt, en wijst ook op de ernstigste nood. Suïcides die voort komen waarschijnlijk ook omdat te laat ingegrepen wordt, omdat ook de gesloten inrichtingen niet zo veilig zijn als we zouden wensen. De heer Xhemaili heeft het over de perverse prikkels, die in ons systeem ingebouwd zijn. De marktwerking, hoe kunnen we daar als gemeente mee omgaan? Eén van de dingen, die meneer Crielaard naar voren brengt, is dat we in de regio beter kunnen samenwerken, zeker als het gaat over deskundigheid, die we niet op plaatselijk niveau kunnen hebben. Ik heb eigenlijk maar één aanvulling, als ik dit allemaal gehoord heb. Ik denk dat onze gemeenteambtenaren, onze jeugdhulpverleners, geholpen zouden zijn als we rugdekking zouden geven om hun toe te staan om hulpvragen van minder grote ernst niet voorrang te geven, maar opzij durven te schuiven. Als het bijvoorbeeld gaat over met school niet goed mee kunnen en men vertaalt dit met dyslectie, als het vertaald wordt met: misschien is het wel een beetje autisme. Dan tegelijkertijd weten dat mensen met veel ernstigere problematiek, die echt GGZ zorg nodig hebben, waar de huisartsen ook het juiste kanaal voor zijn, als die daardoor in de knel zouden komen. Maar onze ambtenaren, dat proefde ik ook op de twee avonden, die we in kleine kring hadden over de midterm review, onze ambtenaren zouden geholpen zijn als we op dit punt ruggendeckking zouden geven.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Het is een heel groot onderwerp en de aandachtspunten liepen best wel breed uiteen. Dan begin ik maar even met het pleidooi, dat de heer Lieverse op het eind deed. Om de ambtenaren ruggendeckking te geven voor het gesprek over wat wij hier in huis dan het normaliseren noemen. Sommige dingen horen misschien wel gewoon bij de opvoeding en zijn niet perse een probleem dat aan een kind gekoppeld is. Sommige problemen horen misschien inderdaad bij het onderwijs of zijn nou niet direct de grootste problemen, vergeleken met andere problematiek. Dus dat pleidooi zou ik wel willen ondersteunen, want er is een grote vraag naar zorg. Er is op dit moment een grote wachtlijst en dat geldt niet alleen in onze regio, maar dat geldt eigenlijk in het hele land, naar de specialistische jeugdzorg. Dus die duidt ik ook maar gelijk even. Daarna ga ik even wat misverstanden weg nemen. Want lokaal wordt er hulp geïndiceerd en regionaal wordt er hulp georganiseerd. Regionale hulp is specialistische jeugdhulp. De kinderen, die daar terecht komen, komen niet via onze website terecht bij aanbieders voor psychiatrische hulp. Die komen via ons eigen team jeugd, die komen via de huisartsen of die komen vanuit een gecertificeerde instelling of vanuit een medische invalshoek. Wat wij afgelopen periode in elk geval hebben gedaan om scherp de vinger aan de pols te houden, is op het moment dat iemand, zonder dat hij bij ons is geweest, bij een specialistische zorgaanbieder terecht komt, dan krijgt die nu een brief dat wij hulp betalen die hij krijgt. Dus dat mensen ook weten, dat dat onder de jeugdwet valt en onder de plicht van de gemeente en kondigen wij ook al aan, dat op het moment dat de indicatie vervalt dat wij ook een gesprekje willen met het betreffende gezin. Zo zijn we bijvoorbeeld al bezig met het strakker organiseren. En de hulp die we lokaal verstrekken, dat is natuurlijk niet hulp als je die niet verleent dat dan die hulp beschikbaar is voor een kind met complexe problematiek. Lokaal organiseren we de eenvoudigere hulp en regionaal koop je de specialistische hulp in. Ik hoor ook een pleidooi om bij de inkoop te evalueren wat er op dit moment gebeurt en daaruit lering te trekken. Dat is precies wat er is gebeurd in de regio en wat we ook lokaal hebben gedaan. Met de ervaring van de afgelopen periode doe je iets strakkers of iets anders in de aanbesteding, omdat we de fouten uit het verleden natuurlijk niet nog een keer willen maken. Wat wij in elk geval voor de jeugd niet hebben gedaan, is werken met een open house. Dus dat mensen tussentijds maar in kunnen vliegen en nauwelijks een kwaliteitstoets moeten doen, dat komt bij ons niet in de regio voor en lokaal ook niet. We hebben het gedaan met een aanbesteding, waarbij we een beperkt aantal spelers contracteren voor een zorgsoort. Daardoor is het ook mogelijk om contractgesprekken in het kader van contractmanagement te voeren met die organisaties. Dat is veel moeilijker als je open house hebt, zoals we bij de WMO hebben. Ik zeg niet, dat er bij ons geen zorgcowboys zijn, dat geloof ik niet, dat er zorgcowboys zijn, maar ik denk wel dat er aanbieders zijn die een kind voor een tweede of zelfs een derde traject in hulp krijgen, waarbij je je dan soms afvraagt of het nog effectief is. Dan kom ik eigenlijk bij de opmerking, die meneer Hoek maakte. Soms kijken we misschien wel teveel naar het kind. Als het gezin, waar het kind onderdeel van is, niet mee doet in de hulpverlening.

(..) Op de webcast en de geluidsopname ontbreekt hier een aantal minuten. MJ

De heer Buijs, CDA: ... te winnen valt, maar we kunnen ook iets positiefs zeggen, dat de gemeente regionaal gezien nog altijd relatief beter scoort dan andere gemeenten. Ik heb toch wel ook nog een vraag aan de wethouder. De wethouder geeft aan, de kwaliteitscontrole en contractgesprekken weldegelijk te voeren via een, even in mijn woorden, een gesloten constructie. Niet een open house constructie, maar dat ze niet kan uitsluiten dat zorgcowboys, die meerdere ineffectieve of inefficiënte trajecten inzetten. Verder heb ik gehoord van de wethouder, dat ze hoopt op meer jeugdzorgmedewerkers, maar dat die wachtlijsten dan niet snel zijn weg gewerkt. Is mijn begrip van het

antwoord correct? Heb ik dat goed ik dat goed begrepen? Ik vraag me tot slot af wat er wordt gedaan aan het probleem van die beperkte doorstroming bij de WLZ. Het wordt erkend door de wethouder en het is gevoelig, dat begrijp ik ook, maar wat wordt er daadwerkelijk mee gedaan, ook omdat het AEF rapport daar zoveel besparingen op verwacht? Kortom: door te sturen op het aanbod komt het niet steeds weer in die uitvoeringsfase tot problemen. Dat zou, denk ik, heel erg helpen om problemen te beheersen. Ik ben benieuwd naar het antwoord van de wethouder in de tweede termijn. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Nee. Ik wil de wethouder bedanken voor de beantwoording. Ik heb geen verdere opmerkingen.

De heer Jonker, D66: Ik wil de wethouder bedanken voor haar uitgebreide beantwoording op verschillende aspecten. Ik heb nog een heel kleine suggestie. Ik verwacht er verder geen antwoord op, maar die wil ik gewoon mee geven. Ten aanzien van de specialistische jeugd GGZ ben ik me ervan bewust, dat er een verwijzing is na een indicatie, dat je dan via het team jeugd wordt doorverwezen. Alleen, ik heb in een casus vast gesteld dat er gewoon geen actueel overzicht is van de wachtlijsten bij de verschillende instellingen, zodat de cliënt die zelf moet gaan afbellen. En ook dat de verschillen in wachtlijsten heel groot kunnen zijn. Dat kan wel een verschil zijn van 6 maanden, heb ik geconstateerd. Dus ik zou er toch op willen aandringen om als actiepuntje mee te nemen: de transparantie voor de cliënt geven in hoe de situatie is bij die verschillende aanbieders, zodat ze daar op kunnen anticiperen.

Mevrouw Gabin, GL: Ook ik wil de wethouder bedanken voor de beantwoording en de heer Lieveerse voor het besprekspunt. Ik heb verder geen toevoegingen.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik heb nog een drietal vragen aan de wethouder. Zoals in mijn eerste termijn benoemd, heeft het college duidelijk de vragen beantwoord van de heer Lieveerse in het besprekstuk, maar ik heb ook nog een drietal vragen ter verduidelijking. Het gaat om de beantwoording van vraag 1 in het stuk. Hoe proactief gebeuren de onderzoeken in Lansingerland m.b.t. fraude? Hoeveel fraudegevallen zijn er in Lansingerland bij het aanbieden van zorg. Dat is vraag 1. Bij vraag 2, over de ondermaats presterende zorgaanbieders. De zorgcowboys zijn actief onder verschillende wetten, zowel de jeugdzorg als de WMO bij het aanbieden van zorg. Ik neem aan, dat indien een zorgaanbieder fraudeert onder een bepaalde wet, dat deze aanbieder ook bij andere soorten wetten wordt tegen gehouden met het aanbieden van zorg. Of kan de zorgaanbieder door gaan met het aanbieden van zorg in een andere wet? Ik hoop, dat de wethouder er antwoord op kan geven. Als laatste wil ik heel graag vragen hoe het zit bij de WMO. De vraag die ik aan de wethouder heb: hoe zit het bij de WMO met fraude bij het geven de juiste hulp? Kan fraude daar ook een oorzaak zijn van de overschrijdingen in budgetten? Dat was het.

De heer Crielaard, L3B: Ik had nog één vraag aan de wethouder. De wethouder heeft aangegeven dat de aanbieders samen aan tafel zitten, dat het gestuurd is. Kan vanuit deze tafel ook duidelijkheid verschaft worden over die wachtlijsten. Dat sluit een beetje aan bij de vraag van de heer Jonker over het actuele overzicht van al die wachtlijsten. Dat is voor ons ook een belangrijk punt. Dan wilde ik ook nog even reageren op de opmerking van de heer Lieveerse over de betrekking bij (....). Waar dit mogelijk is, als het kan ja, daar zijn we het mee eens. Maar ik zou wel extreme zorgvuldigheid willen bepleiten. Ik heb niet zo lang geleden een documentaire gezien over de meest vreemde gevallen waar het fout is gegaan in de jeugdhulp. Dan zie je gevallen van ouders, die met hun kind naar een jeugdconsulent gaan en dat de jeugdconsulent zegt: als mijn kind slechte cijfers haalt, dan pak ik zijn playstation af, terwijl het onderliggende probleem depressie is, suïcidale gedachten. Daar moeten we echt waakzaam op zijn, dat we echt goed in beeld hebben: wat is de onderliggende problematiek, wat zit er achter, speelt er niet meer? Tot zover.

Wethouder Van Tatenhove: Ik was fanatiek begonnen, maar mijn microfoon stond nog niet aan. Dat maakt iedereen weleens mee. Een vraag over de zorgcowboys en een vraag over de wachtlijsten. Als het gaat om inzicht in de wachtlijsten, dan kan ik u waarschijnlijk aantallen geven vanuit de regio en misschien ook wel vanuit de lokale situatie, maar ik weet niet of u daarmee geholpen bent. Ik denk ook niet dat dat heel veel zegt, dus ik ga er even over nadenken hoe we dat doen, want dat is best wel een puzzel op dit moment met de regio om te kijken: hoe kun je nou inzicht krijgen in welke kinderen nou bij welke gemeente horen? Een medisch specialist die een kind doorstuurt naar specialistische GGZ, dat kind zien wij dus niet, dus we weten ook niet dat een kind bij onze gemeente hoort of bij Krimpen hoort of bij Barendrecht of bij welke gemeente dan ook uit onze regio. De heer Jonker: Even kort. U hoeft er niet op te antwoorden, maar ik bedoelde vooral het burgerperspectief. Ik snap dat u niet een compleet inzicht heeft, maar het praktische probleem is gewoon: als je een indicatie hebt en je komt bij team jeugd en je moet opzoek naar een instelling, dan wil je een beeld kunnen hebben van wat de wachttijden zijn bij die verschillende instellingen, want daar kan je ook je keuze op afstemmen. Dat is nog niet perfect, laat ik het zo zeggen. Volgens mij zijn daar nog verbeteringen mogelijk. Wethouder Van Tatenhove: Daar wilde

ik naar toe. Uw suggestie was om dat op onze eigen website te doen. Het gevaar is, dat die dan weer niet actueel is. Ik weet dat we dat in GR verband wel hebben gedaan. Dan moesten de aanbieders die gegevens actueel houden. Dat is dan weer een heel gedoe. De huisartsen, die medisch specialisten en ons team jeugd maken daar gebruik van, omdat zij op moeten zoeken welke aanbieders wij hebben gecontracteerd, dus die weten die weg wel te vinden en dat loopt dus inderdaad niet via de gemeentelijke website. Het is misschien wel een punt van aandacht om daar op onze eigen website een melding over te maken, hoe dat dan werkt. Dat is een goed advies. Dan over de zorgcowboys. Ik ga het maar even herhalen: ik heb niet het idee, dat wij met zorgcowboys werken, omdat wij aan de voorkant bij onze aanbesteding dus niet gekozen hebben voor een open house, maar voor het contracteren van aanbieders, die we geselecteerd hebben op basis van vooraf gedefinieerde criteria. Daar hebben wij ook contractgesprekken mee, dus we houden daar ook echt vinger aan de pols. Wat ik in de eerste termijn wel heb gezegd is dat ik wel weet dat trajecten die netjes eindigen, waar helemaal niets mis mee is, soms voor een tweede keer worden geïndiceerd. Dat weet je uit data en dat je daar soms de vraag bij moet stellen of het dan nog doeltreffend is om een kind eenzelfde behandeling voor een tweede of derde keer te geven. Misschien moet je gaan nadenken of iets anders niet beter is. Daarvan merk ik, dat aanbieders daar soms misschien te makkelijk zeggen: een kind heeft nog iets nodig, dus ga even naar een huisarts voor een verwijsbriefje en kom dan terug. Zo zou het niet moeten werken, vind ik. Dan voel ik mij gesterkt door de suggestie die meneer Lieverse deed: laten we er dan ook voor zorgen dat onze medewerkers dan nee zouden moeten kunnen en durven zeggen. Dan wil ik het hierbij laten. De heer Buijs: Dank u wel voor het antwoord op de vraag over die zorgcowboys, maar mijn vraag war merenlei, want ik heb ook een vraag gesteld over het probleem van die beperkte doorstroming naar de wet langdurige zorg. U herkent dat probleem en dat het ook zo gevoelig ligt, maar wat wordt er aan gedaan? Daar was ik ook nog even benieuwd naar. Wethouder Van Tatenhove: Wat wordt daar aan gedaan? Wij hebben inderdaad ook gezegd: er zitten misschien wel kinderen, die nu hulp krijgen vanuit de jeugdwet, die eigenlijk beter op hun plek zitten bij de WLZ. Dus op het moment, dat die ouders met dat kind, of dat kind zelf afhankelijk van de leeftijd, maar meestal met de ouders, voor een gesprek komen voor een herindicatie, dan kijken we daar dus naar, wat de ontwikkelmogelijkheden van een kind zijn en wat het verwachte toekomstperspectief is wat hoort bij het beeld rond de zorgen rond dat kind. Als WLZ dan beter op zijn plek is, dan gaan we het gesprek aan of de WLZ op dat moment dan niet logischer is. De heer Xhemali: Nog 2 vragen, die niet helemaal zijn beantwoord. Of er bij onze gemeente fraudegevallen zijn, waardoor kinderen niet de juiste zorg hebben ontvangen? Hoe zit het met WMO en fraude m.b.t. de overschrijding van budgetten. Wethouder Van Tatenhove: Voor zover ik weet hebben wij geen aanbieders waarbij fraude is vast gesteld. En wij hebben daar natuurlijk wel oog voor. Wij werken ook samen in regio Haaglanden voor de WMO. Lokaal hebben we, ik denk dat dat vorig jaar is, ook extra toezicht aangesteld met een apart raadsbesluit om ook de aanbieders daarop strakker te controleren. Juist om dingen ook samen in regionaal verband te doen voorkom je ook wat u in de tweede termijn aangaf, dat zorgcowboys, mochten ze er al zijn of frauderende organisaties van gemeente naar gemeente hoppen, want een onderzoek, dat regionaal wordt opgepakt, wordt regionaal gecommuniceerd ook al is een aanbieder maar actief bij één gemeente. En ik heb niet het idee, dat de eventuele fraude van zorgaanbieders in de WMO de reden is voor de overschrijding. Dat is vooral het abonnementstarief. Want ook bij de WMO letten we dus op ongewone patronen, die we zien bij zorgaanbieders of rare ontwikkelingen of gekke signalen. Die pakken we op en daar zetten we medewerkers op om daar onderzoek naar te doen.

De heer Lieverse, CU: Ik ben vooral heel erg blij met de zorgvuldigheid waarmee de collega's gereageerd hebben op de diverse opmerkingen en vragen, die aan bod zijn gekomen. Dat het niet teveel een vraag en antwoord spelletje werd met de wethouder, want het is een gedachtewisseling, waarin we elkaar moeten scherpere. Tot slot nog één ding. Meneer Crielgaard gaf terecht een reactie op mijn pleidooi om te kunnen selecteren aan de voorkant door onze eigen jeugdzorgmedewerkers, dat dat triggy is. Dat is terecht. Het is natuurlijk ontzettend zuur als je op oneigenlijke gronden een kind in nood is afgewezen, daarmee een gezin in nood is afgewezen en dat het misschien in een drama verzand is geraakt. Waar het mij om gaat, is dat ik hoor van ambtenaren en ook van mensen in het onderwijs, dat het soms ouders zijn die zo veeleisend zijn, eisend naar hun kind, maar ook eisend naar ambtenaren, dat het ten koste gaat van het kind om door te zagen over: doe wat, zorg ervoor dat mijn kind boven normaal gaat functioneren. Dat ze teveel eisen gaan stellen. Tot zover. Dank voor dit besprekpunt.

De voorzitter: Dank voor het agenderen van het punt, meneer Lieverse. Er is op gereageerd, dus er was behoefte aan. Dank u.

5.b Visie op samenwerking bestaande schoolbesturen Wilderszijde

De voorzitter: U heeft onlangs een brief gehad van het college. Ik wil u graag de gelegenheid geven om erop te reageren als u daar behoefte aan heeft. Ik begin bij het CDA.

Mevrouw Bouman, CDA: In de laatste commissievergadering hebben drie schoolbesturen hun intentie weer gegeven om samen te werken m.b.t. het oprichten van een nieuwe school in Wilderszijde. Vanaf 1 juni kunnen initiatiefnemers hun ideeën kenbaar maken. De gemeente heeft een zeer bescheiden rol gekregen in het voortraject. Het ligt nu ter beslissing bij het ministerie. Wat bij de presentatie, maar ook in de brief gebleken is, en daar triggerde ik even op, is het woord 'campus'. Campus betekent: open veld. Maar daar gaat het hier niet om. Het gaat bij campus in de volksmond over bijvoorbeeld een universiteit met een gebouw met voorzieningen daaromheen. Dat gaan we nu hier hebben in Wilderszijde. Ik denk dat dat toch niet de bedoeling is. Als je het over een campus hebt, dan denk ik al gauw aan duizend leerlingen enzovoorts. Dat moet toch niet de bedoeling zijn. Gelet op de insteek om in Wilderszijde 2 à 3 scholen te bouwen wordt er uit gegaan van zo'n 300 leerlingen per school. Ik hoop dat de wethouder dat nog een keer kan onderschrijven. En met een spreiding van scholen in het gebied. Je moet er toch niet aan denken, als je met 1 school gaat werken, gelet op de verkeersstromen, wat een ellende dat allemaal met zich mee kan brengen. Dan even terug naar die 3 sprekers. Aangegeven werd, dat men denkt aan dislocatie in Wilderszijde, want 3 besturen gaan dan in 1 gebouw. Een dislocatie. Mijns inziens is dat niet het juiste woord. In mijn optiek is dat een oneigenlijk gebruik in deze. Een dislocatie wil zeggen, dat je ergens een hoofdvestiging hebt en vanwege problematiek in de ruimte, dat je ergens anders gaat zitten. Dat kan toch niet de bedoeling zijn, dat je met deze terminologie richting het ministerie gaat. Daar hebben we ook al van gezien in de brief, hoe het ministerie daarop reageert. Ik heb ook begrepen, dat er een goede samenwerking is tussen de schoolbesturen. Dat is allemaal prima. Maar het kan toch niet zo zijn, dat deze 3 schoolbesturen, ik hoop dat het gaat lukken, laat dat even voorop staan, dat die alleen het primaat krijgen om zich te kunnen vestigen als het allemaal zou lukken in Wilderszijde, want er moet toch ook altijd een mogelijkheid zijn voor andere initiatiefnemers om zich te kunnen melden voor het bouwen c.q. het hebben van een school in Wilderszijde, maar dat is niet aan ons c.q. de gemeente, maar het ministerie beslist daarover. Conclusie. Afwachten welke besturen van scholen, of het er 3 zijn of er komen er meer uit de omgeving, dat is even afwachten. Ik heb begrepen, dat er de nodige publiciteit over gegeven is, dat gaan we afwachten wie zich daarvoor melden. Geen grootschalige campus naar voren laten komen, maar zeker 2 à 3 schoolgebouwen met spreiding in het gebied. We wachten even af wat het resultaat is waarmee een aantal schoolbesturen komt, maar dat wordt dan na 1 juni, wie zich gemeld heeft. Ik ben zeer benieuwd hoe dit gaat lopen. Ik wacht ook even de reactie van de collega's en de wethouder af.

Mevrouw Van Hagen, WIJ: Naast dat 3 schoolbesturen samen 1 school gaan stichten heb ik begrepen, dat het college ook de voorkeur uitspreekt voor een nieuw te stichten school. Wij zijn benieuwd hoe het vervolgproces daarvan eruit ziet en wat dan verder de rol van het college of de raad daarin gaat betekenen. Daarnaast is het ons niet duidelijk, mochten er potentiële initiatiefnemers zijn om een school te gaan stichten, hoe weten zij dat dan? Hoe weten zij dat dat mogelijk is om in Wilderszijde een school te gaan beginnen? Wordt dat duidelijk gemaakt middels vakbladen? Of komt dat in dagbladen te staan? Daar stellen wij onze vragen over. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: De CU kan kort zijn. De brief is niet een voorstel waar wij veel op hoeven te reageren in de zin van mee instemmen of niet. Wij delen de insteek van het college. Wij vinden de reactie van OCW heel rigide. Met name vinden wij de insteek van het college te waarderen, omdat de collegiale samenwerking, die we in de vorige vergadering uitvoerig hebben kunnen zien en uitvoerig hebben kunnen doorpraten met hen, heel erg prettig vinden en een succesformule vinden. Wat vanuit onze fractie wel nog naar voren komt om alvast mee te geven, dat speelt helemaal niet in deze brief, maar als er gesproken wordt over de bouw van een school, dan is het heel belangrijk om op bouwkundige aspecten te letten als ventilatie en ruimte voor de kinderen.

De heer Jonker, D66: D66 juicht samenwerking en bundelen van krachten op onderwijs in algemene zin toe. Tegelijkertijd willen wij ook een divers onderwijsaanbod in onze gemeente, waarbij ruimte is voor nieuwe aanbieders en nieuwe scholen in de wijk die wij bouwen. Natuurlijk kunnen huidige, bestaande scholen dislocaties realiseren, zoals ze genoemd worden. Dat mag, wat D66 betreft, niet ten koste gaan van eventueel andere scholen, die vestigingen in de nieuwe wijk willen openen of willen starten. Anders zijn we als gemeente concurrentie aan het tegenhouden, omdat er immers dan geen ruimte is, zoals OCW aangeeft. We sluiten dan ook bij hun zienswijze aan op dit vlak. Daar wil ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: In het staatsblad van de wet meer ruimte voor nieuwe scholen staat dat diverse onderwijswetten gewijzigd worden, door het wijzigen van de systematiek van het in aanmerking brengen voor bekostiging van nieuwe openbare en bijzondere scholen, zodat er meer ruimte is voor een nieuw onderwijsaanbod. Ik wil dat laatste nog eens herhalen: meer ruimte bieden aan een nieuw onderwijsaanbod. Hetgeen de wethouder dus ook voor ogen heeft gehad met de nieuwe wet. En wat ook terug komt in een reactie van het ministerie van OCW op het voorstel van de schoolbesturen. Ze stellen namelijk dat dislocaties gecreëerd zijn om te voldoen aan ruimtegebrek van een school en niet voor het

stichten van nieuwe scholen in nieuwbouwwijken. Daarnaast is het doel van de nieuwe wet om gelijk spel en evenwichtigheid te creëren in de gemeente. Het college staat positief tegenover het voorstel van de schoolbesturen. Wij vragen de wethouder of het college hiermee het doel van de nieuwe wet in acht heeft genomen en zodanig heeft nagestreefd. Er wordt gesteld dat er genoeg publiciteit aan is gegeven. Het is veel in de media geweest, maar mijn fractie heeft het nog niet langs zien komen. Daarnaast heeft de gemeente Lansingerland de informatie op verschillende manieren gecommuniceerd. Zo stond het in diverse vakbladen en vonden vele overleggen plaats met het netwerk. Ik vind dat nogal vaag. Wie zijn er betrokken in dat netwerk, wie doen er mee, wie doen er niet mee, wie zijn wel benaderd, wie zijn niet benaderd? Kunnen wij dat schriftelijk inzien op de één of andere manier? Wat ik de wethouder wil vragen is: is er niet meer daadkracht nodig in het opsporen van andere belangstellenden?

De heer Xhemaili, PvdA: In Wilderszijde wordt er naar onderwijs gezocht dat past in de visie van de wijk en aansluit op de behoefte van kinderen en hun ouders. Voor mijn fractie is juist deze behoefte nog niet helemaal duidelijk. Voor de PvdA fractie is het van belang dat er goede spreiding is van onderwijs om genoeg diversiteit van onderwijs en dat bestaande scholen niet leeg lopen, dat er geen kannibalisme plaats vindt. In de brief een opvatting over schoolcampus en dislocaties in Wilderszijde staat: het specifieke voordeel van werklocaties is dat er geen nieuwe school gesticht wordt. De school is namelijk al actief en heeft leerlingen in Lansingerland. Daarnaast hoeft een dislocatie de stichtingsnorm niet te halen. Daar zijn vragen over. Mocht blijken dat het niet genoeg leerlingen in Wilderszijde aantrekt, blijft de hoofdvestiging bestaan. De leerlingen hebben de keuze om onderwijs te blijven volgen op de campus waar zij les krijgen bij één van de andere scholen of te kiezen voor de huidige school waarvan elders in de gemeente een hoofdlocatie is gevestigd. Daar gaat mijn vraag over. Dit vind ik nog best wel ingewikkeld allemaal. Ik kan het me zomaar voorstellen, dat onze inwoners dat ook vinden. Kan de wethouder in duidelijke spreektaal toelichten wat hier wordt bedoeld? Het ministerie kwam ook al ter sprake bij de collega's. Die zien het niet zitten dat er gebruik wordt gemaakt van een dislocatie. Daarnaast haalde collega Gabin ook aan, dat de nieuwe wet juist een gelijk speelveld wil creëren en het idee van dislocaties gaat hier tegen in, omdat bestaande scholen de vrijgekomen ruimte claimen. Ik heb hier het idee dat het om concurrentievervalsing gaat ondanks alle goede bedoelingen van het schoolbestuur en hun mooie samenwerking. Daar is niets op aan te merken natuurlijk, maar het creëert wel een ongelijk speelveld. Daarom heeft mijn fractie bedenkingen bij het voorstel van de 3 schoolbesturen en hoe het college in de wedstrijd zit om juist om de nieuwe wet heen te werken, met alle bedoelingen an sich. Dus mijn vraag is: kan de wethouder toelichten wat er wordt bedoeld met die dislocaties en hoe het werkt als er niet aan de stichtingsnorm wordt voldaan. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik vind het een lastig vraagstuk. De argumenten voor zijn natuurlijk dat we bekend zijn met de kwaliteit van de scholen en die kwaliteit wordt gegarandeerd of gewaarborgd. Meneer Lieveze zei terecht: we hebben een staaltje onderlinge samenwerking gezien tussen de schoolbesturen, die goed is, die goed blijft. Ze zijn ook samen bereid om problemen, die er mochten zijn, samen op te lossen. Zelfs tot mijn grote verrassing zou het zelfs zover gaan als het om uitwisseling van leerkrachten ging bij verlof of anderszins. Dat is natuurlijk geweldig. Maar de argumenten tegen wegen natuurlijk ook zwaar. Enerzijds, meerderen hebben het gezegd hoewel ik het woord nog niet gehoord heb, maar tijdens de vaststelling van de onderwijsvisie bleek dat er behoefte was aan nieuwe onderwijsconcepten. Met het oog op burgerinitiatief denk ik dat we dat wel een kans moeten geven. Ik kan gewoon niet inschatten wat ook het ministerie gaat doen. Ik denk dat wij als één van de eerste een aanvraag zullen doen. Als zij nu al aangeven dat wij eigenlijk oneigenlijk gebruik maken van de regelgeving middels die dislocatie, die voor een andere opzet was bedoeld, dan ben ik zo bang dat als het ministerie zegt: ik moet straks 1.000 leerlingen op één of andere manier verdelen en wij komen met het voorstel, zoals het er nu ligt, van de schoolbesturen omarmd door het college, dat we dan op één of andere manier niet ontvankelijk worden verklaard. Dat we ineens met lege handen staan. Ik moet eerlijk zeggen, dat wij op dit moment zouden zeggen, het is misschien wel boeiend om uit mijn mond te horen, maar laten we vooral de onderwijsvisie uitvoeren. Met andere woorden: geef iedereen de ruimte om dat te doen. Dus niet voor die dislocatie, omdat ik bang ben dat het ministerie zegt: wacht even, zo zijn we niet met elkaar getrouwd, hier ga ik een stokje voor steken. Dan hebben we misschien straks alleen nog maar 1 vrije school, die dan toevallig een nieuw onderwijsconcept is, omdat de andere scholen naar alle waarschijnlijkheid dan denken: we hebben een dislocatie, dan hoeven we ook geen aanmelding te doen als we een nieuwe school willen stichten, PV, katholiek of openbaar, dus dat ze dan niets doen. Ik durf eigenlijk dat risico niet aan, maar ik hoor heel graag van de wethouder hoe zij dat inschat of dat de angst nu even bij mij regeert, dat zou kunnen. Ik denk dat ik mijn puzzel met u heb gedeeld. Nogmaals: het initiatief van de scholen waarderen wij wel heel erg. Ik heb de voors ervan gezegd. Dank u wel.

De heer Pat El, VVD: Allereerst waarderen wij het initiatief van de schoolbesturen. Altijd goed om te zien als mensen voor hun zaak staan. Maar dan over de inhoud. Laat ik duidelijk zijn: de VVD kan dit initiatief niet steunen. Of, steunt dit initiatief niet. De VVD is er voor iedere serieuze, geïnteresseerde school de

kans te geven om zich te kunnen vestigen. We hebben vertrouwen in de processen, die door het ministerie in het leven zijn geroepen om te waarborgen, dat serieuze scholen met voldoende vraag bij de inwoners van Lansingerland zich zullen vestigen in Lansingerland. Als we kijken naar het proces, ja, dan zijn we toch een klein beetje verbaasd. Los ervan, dat wij in de vorige commissie hebben besproken, dat wij er geen voorstander van zijn om bestaande scholen voor te trekken, zoals ook door één van mijn collega's benoemd is. We zien dat de wethouder aan de slag is gegaan met dislocaties om bestaande scholen voorrang te verlenen, getuige ook het voorstel dat hier op tafel ligt. Sterker, er is al overleg geweest met het ministerie. Onze vraag aan de wethouder is toch: wat heeft de wethouder doen besluiten om met dit voorstel zelfs al langs het ministerie te gaan, zonder dat wij met zijn allen bepaald hebben hier in de raad of daar eigenlijk een meerderheid voor is. Het ministerie geeft aan, dat het doel van de wet is om gelijkspel te creëren en dislocatie hier tegen in gaan, omdat bestaande scholen de ruimte claimen. Met andere woorden: wat hier voorgesteld wordt door de wethouder is niet de bedoeling van de wet en ook niet van de dislocaties. Toch is de wethouder positief over het voorstel van dislocaties ondanks het negatieve advies van het ministerie van OCW. Dat is eigenlijk ook de vraag die mijn collega van L3B heeft gesteld: waarom is de wethouder positief over deze sluiproute, terwijl het OCW daar toch heel duidelijk negatief over is? Dan nog een punt. In de brief staat de volgende zin, ik citeer. In theorie bestaat het risico dat meerdere schoolbesturen een aanvraag doen voor het stichten van een nieuwe school in Wilderszijde. Ik zou zeggen: meerdere aanvragen zouden goed nieuws zijn voor onze gemeente. Kan de wethouder aangeven waarom dit een risico zou zijn? Dan nog een punt. In de brief wordt aangegeven dat er geen signalen zijn dat er meer aanvragen gedaan zullen worden. Nu is 'meer aanvragen' en breed begrip. Maar ik weet zelf van 2 scholen die interesse hebben en dat er dus weldegelijk signalen zijn. Misschien een korte toelichting van de wethouder, want het kan zijn dat ik die zin gewoon verkeerd lees. Dan mijn laatste vraag. Het proces, zoals in het leven geroepen door het ministerie, gaat ervan uit, dat een school die zich wil vestigen in Lansingerland moet kunnen aantonen, dat er een duidelijke vraag is naar die school, dus dat er voldoende leerlingen zullen komen. Dus als het initiatief van de 3 scholen echt het beste idee is, dan zal de uitkomst toch automatisch zijn van het proces dat deze scholen gaan winnen. De vraag aan de wethouder is: heeft de wethouder, gezien het voorstel dat er ligt, dan ook geen vertrouwen in het proces van OCW? Dat waren even mijn vragen.

Wethouder Van Tatenhove: Natuurlijk heb ik vertrouwen in het proces van OCW, want OCW heeft de nieuwe wet geïntroduceerd om meer ruimte te geven voor het initiatief dat genomen wordt door in sommige gevallen een enkel initiatiefnemer om een nieuwe school te starten. Ongeacht of dat dan een initiatief is voor een nieuwbouwwijk in Wilderszijde of voor een nieuw initiatief in een bestaande gemeente. Want een school kan ook niet specifiek aanspraak maken op een nieuwe wijk, maar daar geldt ook een kilometer afstand waar het op beoordeeld wordt. En een initiatiefnemer moet zelf aantonen dat er voldoende belangstelling is voor de school, die hij wil starten middels marktonderzoek of middels handtekeningen. In Wilderszijde hebben wij in het plan voor Wilderszijde voorzien in 3 scholen op 1 of 2 locaties. Daar wordt in het plan voor Wilderszijde rekening mee gehouden. Er wordt in Wilderszijde gerekend met ongeveer 1.000 leerlingen. Omdat wij in de onderwijsvisie hebben aangegeven, dat dat ook in Wilderszijde ook een beetje de Lansingerlandse maat voor een school ideaal is, rekenen we met ongeveer 3 locaties van inderdaad ruim 300 leerlingen per school gemiddeld. Maar dat kunnen wij natuurlijk niet toewijzen en dat is ook op dit moment niet het geval. Dat is ook niet onder de nieuwe wet het geval. Dus als er bij wijze van spreken 5 initiatieven worden gemeld, dan is het aan het ministerie om te beoordelen of die alle 5 met voldoende criteria omschrijven dat zij daar een nieuwe school zouden kunnen starten in Lansingerland. Het is ook aan het ministerie om te beoordelen of. Maar het ministerie gaat niet zeggen: de kinderen moeten nu verdeeld worden over deze scholen, want dat bepalen ouders natuurlijk, waar zij hun kinderen aanmelden. Dus wij kunnen daar niet sturen. Waarom zijn wij positief over het initiatief dat de schoolbesturen hebben gedaan? Wij zijn positief over het initiatief, dat zij hebben voorgesteld, omdat we de ervaring hebben dat de samenwerking tussen deze 3 schoolbesturen goed loopt en wij hebben ook de ervaring, dat ze met zijn drietjes onder één dak goed kunnen leven. Die ervaring hebben we zowel op de Stampioenreed in Bergschenhoek als bij de Groeneweg op die locatie. De Groeneweglocatie is een dislocatie, waar zij ook zitten. Die samenwerking gaat goed en leidt aan de kant van de huisvesting tot het voordeel dat een lokaal kan wijzigen. Ik noem dat weleens: van kleur verschieten. Omdat het het ene jaar bij het ene bestuur hoort en 2 jaar later bij een ander bestuur. Dus het probleem van huisvesten op een andere locatie, zoals ze dat in Bleiswijk op dit moment aan de orde hebben gehad, dat ben je kwijt op het moment dat scholen onder één dak zitten. Het voordeel van het samenwerken met de bestaande besturen, dan kom ik op één van de concrete vragen van: vertaal het eens wat duidelijker. Dat is dat op het moment dat een school wel verwacht dat hij aan de norm komt, maar in de praktijk naar die 5 jaar die norm niet haalt en een locatie moet sluiten, dan is dat een probleem op het moment dat die school een éénpitter is, wat het geval is als een nieuw initiatiefnemer zich meldt en een nieuwe school start, want dan moeten die kinderen naar iets anders, naar een andere school, een ander concept, soms een andere plek. Als één van de dislocaties niet aan de norm zou komen, dan kan die school besluiten om het binnen het bestuur toch in leven te houden als dat kan met

de rekenmethode. Dus ook al zit je onder de norm, dan kun je soms wel blijven bestaan. Meneer Hoppenbrouwer heeft die discussie weleens gevoerd over de locatie De Parel. Dan weet u waarschijnlijk wel waar ik het over heb, over die rekensom. Als een schoolbestuur besluit om dan die dislocatie niet voort te zetten, dan hebben die leerlingen uit Wilderszijde de keuze om te blijven in Wilderszijde bij één van de andere scholen of om mee te gaan naar de hoofdvestiging van die school, bijvoorbeeld op de locatie Startpunt, om maar iets te noemen. Wat verder ook nog wel meespeelt, is dat wij niet bepalen hoeveel nieuwe scholen een aanvraag indienen, maar dat we ook een negatieve ervaring hebben met een kersverse kakelnieuwe school, die een aanvraag heeft ingediend. Dus dat wij het om die reden best wel positief vinden, dat bestaande partners belangstelling hebben voor Wilderszijde en dat er ook ruimte is voor nieuwe scholen om zich in te schrijven. Wij gaan dus niet over die procedure, dat is echt het ministerie van OCW. Wij kunnen alleen een zienswijze geven. Om te voorkomen dat wij daar subjectief in zouden zijn, in die zienswijze, hebben we die uitgangspunten voorgelegd aan de hand waarvan wij de zienswijze kunnen formuleren, zodat we daar echt met een eerlijke blik naar kijken en er een gelijkspel ontstaat. Dan vroeg meneer Pat El: college, u geeft in de brief aan, dat er belangstelling zou zijn van waarschijnlijk 1 school en u kent er 2. Ik ken een initiatief dat belangstelling heeft getoond onder de oude wet en heeft gezegd: idealiter zouden we in Wilderszijde willen starten. Daarvan hebben wij aangegeven: als u onder de oude wet wilt starten, dan kan u niet de voorkeur uitspreken voor Wilderszijde, want als u onder de oude wet start, dan rekenen we gewoon nog met de huisvestingsvierkante meters, die er nu zijn en met de leerlingtallen van dit moment, want dan start u op dit moment met de leerlingen, die nog niet in Wilderszijde wonen. We gaan ervan uit, dat er ook belangstelling is onder de nieuwe wet van een ander nieuw initiatief. Ik denk dat het inmiddels 1,5 jaar geleden is dat ik ook nog een gesprek heb gehad met nog een ander type onderwijs. Daar heb ik verder nooit meer iets over gehoord, dus ik ga er niet van uit, dat die nog belangstelling heeft, maar het zou zomaar kunnen, want het is bekend in onze omgeving, dat wij ruimte hebben voor nieuwe scholen, omdat we met een hele nieuwe wijk aan de slag gaan. Inderdaad heeft er een interview gestaan met o.a. J. en mij in een aantal vakbladen voor het onderwijs, specifiek over Wilderszijde en ook die nieuwe wet. Dus wat dat betreft is het inderdaad bekend in onderwijsland, dat er in Wilderszijde mogelijkheden zijn. Volgens mij hebben we dit onderwerp mooi besproken.

Tweede termijn

Mevrouw Bouman, CDA: Naar de wethouder: dank voor de toelichting. De conclusie mijnerzijds is, dat het afwachten is wie zich gaat melden door het initiatief te nemen om in Wilderszijde zich te willen vestigen met een school. Ik c.q. wij zijn benieuwd, maar we horen graag wie zich t.z.t. melden. Met andere woorden: afwachten.

Mevrouw Van Hagen, WIJ: Bedankt voor uw reactie. Ik heb verder geen op- of aanmerkingen. Ik wil alleen zeggen, dat ik razend benieuwd ben naar welke nieuwe scholen zich aanmelden, dus ik hoor er graag meer van. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Voor mij niet. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Nee hoor, dank u.

Mevrouw Gabin, GL: Ja, nog heel even. Ik had een aantal opmerkingen en vragen. Allereerst heb ik nog geen antwoord gehoord van de wethouder over het volgende. Het college geeft aan, dat ze positief staat tegenover het voorstel van de schoolbesturen. Wij vragen de wethouder of het college hiermee het doel van de nieuwe wet in acht heeft genomen en zodanig nastreeft. Het standpunt van GL is inmiddels bekend. Wij vinden dat Lansingerland een beperkte diversiteit heeft in het aanbod van onderwijsconcepten. Met een nieuwe wijk als Wilderszijde hoort een verbreding van het aanbod. Dat was althans het uitgangspunt van de visienota 2017-2025. Waarom zien wij zo weinig van dit document terug in de huidige plannen? Heel veel dingen die voorgesteld zijn worden niet waar gemaakt. De wethouder geeft aan, dat we nog moeten afwachten op aanmeldingen. Ik wil de wethouder vragen welke acties de wethouder zou willen doen om meer belangstellenden aan te trekken en dit nog breder in de publiciteit neer te zetten.

De heer Xhemaili, PvdA: Nog één verhelderende vraag aan de wethouder n.a.v. mijn eigen vraag. Betekent het, dat indien bij een bepaalde soort school weinig leerlingen zijn in Wilderszijde, dat deze leerlingen verspreid worden over andere scholen met eenzelfde soort onderwijs in Lansingerland? Aanhakend op mevrouw Gabin: ook wij zijn als PvdA voor goede spreiding van onderwijs, meer of genoeg diversiteit in onderwijs, en dat bestaande scholen niet op andere scholen kannibalisme plegen. Dat was mijn bijdrage.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: De wethouder heeft nog niet helemaal gereageerd op mijn vraag of mijn angst nou regeert. Wat ik nog steeds niet begrijp, stel, wij gaan in op de suggestie van die dislocatie. Dat betekent dus, dat er dan gemakshalve 300 leerlingen vergeven zijn. Dan houden we er 600 over. Misschien maak ik een verkeerde berekening. Maar er zijn er dan 600 over en daar kunnen dan nieuwe onderwijsconcepten inschrijven. Gaat het ministerie dat dan accepteren? Of gaan ze zeggen: ik heb twee inschrijvingen en 1.000 leerlingen, dan maak ik er dus 2 scholen van 500 van. Wat ik nog steeds niet helemaal begrepen heb, is: het OCW zegt dat het eigenlijk oneigenlijk gebruik is, eigenlijk willen we het niet, er zijn juridische belemmeringen. Maar lopen we nou straks niet het risico, dat ze zeggen: we hebben zoveel inschrijvingen, die dislocatie gaan we gewoon niet doen. Ondanks dat ik de argumentatie heel sterk vind. U had er nog eentje meer aan toegevoegd, dan ik zelf had bedacht. Ik ben zo bang dat we niet ontvankelijk worden verklaard omdat het ministerie zegt: dat willen we niet. Als de scholen gokken op die dislocatie, doen ze ook geen verzoek om een school te stichten. Als er geen dislocatie oplossing was, dan moesten ze wel een aanvraag doen, toch? Ik heb nog steeds geen goed gevoel, althans, ik heb er wel een goed gevoel bij, maar ik ben zo bang dat we straks de plank mis slaan en dat zou ik niet willen. Dank u wel.

De heer Pat El, VVD: Ik vind het ook een beetje een ethische vraag. Het ministerie zegt: dat is niet de bedoeling van de wet, u gebruikt het als sluiproute. Toch is de wethouder erg positief. Ik deel de zorgen, want wij willen alle scholen een goede kans geven. En inderdaad lopen we het risico dat deze schoolbesturen misschien wel helemaal buiten de boot vallen en dat is natuurlijk niet de bedoeling, want dat is dan het omgekeerde, dat is ook geen eerlijk speelveld. Dan heb ik toch nog een vraag: waarom meerdere aanvragen een risico zouden zijn. Dat staat gewoon zwart op wit. In de brief heeft de wethouder er geen opmerking over gemaakt, of ik moet allerlei gegevens aan elkaar knopen en dan ben ik aan het speculeren. Ik wil toch wel even duidelijkheid krijgen over die opmerking, dat het een risico zou zijn, van de wethouder. Dan heb ik nog één opmerking. Natuurlijk, we hebben één school gehad met alternatief onderwijs en dat is helaas niet geslaagd in Lansingerland. Ik had tegen de commissieleden willen zeggen dat we moeten oppassen dat we niet één slechte ervaring extrapoleren: dan zijn alle andere scholen dan traditionele scholen meteen een risico. We hebben in Pijnacker een Montessori school en dat is daar één van de meest succesvolle scholen. Dus ik vind dat we dit met open vizier moeten bekijken en niet moeten zeggen: we hebben één slechte ervaring gehad, dus jongens, laten we zoveel mogelijk alternatief onderwijsvormen vermijden in Lansingerland. Daar wil ik het bij laten.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik ga nu maar even het rijtje af. Een aantal gaf aan: ik heb geen aanvullende vragen meer, ik wacht af. De schoolbesturen, die interesse hebben in Wilderszijde en die dat onder de nieuwe wet willen organiseren, die kunnen hun aanvraag indienen tussen 1 juni en 1 juli, dus na die tijd weten we hoeveel besturen er inderdaad een aanvraag hebben gedaan omdat ze interesse hebben in het stichten van een nieuwe school. En de schoolbesturen, die op bezoek zijn geweest in de vorige vergadering, die spreek ik natuurlijk ook af en toe vooral met zijn drieën. Zij hebben aangegeven dat zij ook nog steeds overwegen om een aanvraag in te dienen ook om het gelijke speelveld te spelen ook bij het ministerie, dus wij zijn heel benieuwd, want daar gaan wij dus verder niet over als gemeente. Dat is echt een zaak van het ministerie. We weten dus ook niet hoeveel er zijn. We weten alleen dat wij in onze prognoses rekening houden met 1.000 leerlingen. Stel, dat het ministerie aan 4 schoolbesturen aangeeft, dat zij voldoende onderbouwd hebben, dat zij een levensvatbare school kunnen starten met een nieuw concept, dan gaan we met de schoolbesturen in gesprek om te kijken hoe we dat gaan organiseren in Wilderszijde of waar dan ook in onze gemeente. Dus het is niet zo, meneer Hoppenbrouwer, dat we zeggen: de dislocaties souperen een deel op van de 1.000 leerlingen die wij voorzien en de rest blijft over en daar mag het ministerie iets van vinden. Het ministerie beoordeelt de aanvraag op zijn merites en zegt: dit is een levensvatbaar concept, u heeft het voldoende onderbouwd, dus ik geef u toestemming om in Lansingerland te starten met een initiatief. Het bijzondere van de locatie Wilderszijde is, dat het ministerie met een nieuwe wet komt en dat wij toevallig met een hele nieuwe wijk aan de slag gaan waar ruimte is voor onderwijs voor 1.000 leerlingen en dat gebeurt natuurlijk niet zoveel. De meeste aanvragen voor een nieuwe school verwacht het ministerie vanuit mensen die een nieuw concept willen, dat missen in de bestaande omgeving en zeggen: wij zien dat er ruimte is voor dit nieuwe concept. Dat leidt dan bijna per saldo tot wat u dan kannibalisme noemt, want dan zullen leerlingstromen verplaatsen. De heer Hoppenbrouwer: Stel nu, dat 4 scholen zich aanmelden, 4 schoolbesturen, en het ministerie vindt ze alle 4 levensvatbaar, dan is toch alles opgesoupeerd en dan krijgt het hele dislocatie denken geen ruimte om dat op die manier in te vullen. Dat risico lopen we toch? Wethouder Van Tatenhove: Het is allemaal nog theorie, meneer Hoppenbrouwer, dat ben ik het helemaal met u eens, want als 3 schoolbesturen een aanvraag doen en 3 van de 4 zijn de huidige schoolbesturen, dan is het vervolgens nog de vraag of zij als nieuwe school willen starten of toch liever als dislocatie willen starten. Het is voor mij net zozeer koffiedik kijken als voor u.

Waar wij naar hebben gekeken: stel dat de schoolbesturen in Wilderszijde willen starten vanuit het verhaal dat ze nu hebben gezegd, met zijn drieën onder één dak en dan vanuit een dislocatie, dan vinden wij dat eigenlijk wel een heel goed initiatief vanwege de argumenten, die ik in de eerste termijn heb genoemd. Maar als er 3 of 4 kersverse kakelnieuwe schoolbesturen in elk geval voor ons zich melden bij het ministerie en die worden goedgekeurd, dan hebben we een heel ander gesprek, want dan moeten we daar ook iets mee. Alleen, die signalen heb ik nu niet, ondanks de gesprekken, die ik heb gevoerd.

Meneer Pat El, ik heb ook een gesprek gevoerd met de directeur van de Montessori school in Pijnacker, dus ik weet ook hoe succesvol die nu is en hoe die is gestart. Het is terecht dat u dat noemt. Wij hebben een andere ervaring met de school die wij hebben gehad in Westpolder dan Pijnacker heeft gehad met deze school, dus het kan inderdaad ook anders. Gelukkig wel. Want dat betekent dat er ook ruimte is voor nieuwe scholen om wel tot een succes te komen, ook als je van nul af aan begint. De heer Hoppenbrouwer: Ik begrijp, dat het een beetje koffiedik kijken is en een theoretisch model, maar stel nu dat er 4 scholen zijn die levensvatbaar zijn. Dan leef ik in de veronderstelling, dat er dan geen gesprek meer mogelijk is met het ministerie om te zeggen: wij willen toch die samenwerking handen en voeten geven. U gaf mij de indruk, dat er dan nog een mogelijkheid was om in overleg te gaan, maar daar zit juist mijn zorg. Ik denk dat we dan geen gesprekspartner meer zijn, want het ministerie zegt: het is onze verantwoordelijkheid, wij hebben hier 4 levensvatbare scholen. Dus zou echt de schoolbesturen vragen om toch die aanvraag in te dienen, want anders lopen ze het risico theoretisch gezien buiten het potje te pissen. Wethouder Van Tatenhove: Zoals ik al zei: die conclusie trokken ze ook, toen ik een overleg met hen had, dus er is een kans dat zij ook een aanvraag indienen. Maar ik denk dat we het wel even los moeten halen terwijl wij het bij elkaar brengen. Wij brengen een aanvraag voor een nieuwe school in combinatie met Wilderszijde. Het ministerie ziet een aanvraag voor een nieuwe school en die kijkt: is die voldoende onderbouwd en is er ruimte in Lansingerland? Ja, in Lansingerland is ruimte, want er komt een nieuwe wijk bij en er komen ongeveer 1.000 leerlingen bij, dus er is ruimte in Lansingerland voor een nieuwe school, maar dat is niet een toezegging, dat deze nieuwe school op de locatie Wilderszijde moet. Dus stel dat 4 Montessori concepten een aanvraag doen, dan heb ik geen idee wat het ministerie daarmee doet, want die hebben waarschijnlijk alle vier dezelfde onderbouwing, want die halen misschien wel de referentie bij dezelfde gemeente vandaan, omdat het hetzelfde soort onderwijs is. En ik weet ook niet of 4 Montessori scholen, om die maar even als voorbeeld te noemen, naast elkaar in Wilderszijde zouden willen landen. De voorzitter: Ik roep u op om er een eind aan te breien, aan dit onderwerp. Wethouder Van Tatenhove: Volgens mij had meneer Xhemaili nog een vraag, waar ik nog wel even opheldering over wil geven. Een school die onder de opheffingsnorm zakt en zegt: dan sluiten wij de locatie. Dat hebben we bijvoorbeeld gehad bij de Prins Mauritschool aan de Orionstraat, daarvan bepaalt de gemeente niet waar die leerlingen naar toe gaan. Dat doet de school in overleg met de ouders. Wij zullen als gemeente nooit zeggen: dan worden de kinderen verspreid over heel Lansingerland of over heel Bergschenhoek. Meerdere aanvragen, meneer Pat El, dat is in zoverre een risico, dat het dan betekent dat je misschien wel voldoende leerlingen hebt bij de start, maar dat het ook de kunst is om voldoende leerlingen te hebben na die 5 jaar als wordt bekeken of de school definitief levensvatbaar is. Dus hoe meer nieuwe aanvragen en hoe meer er starten, hoe dunner de spoeling wordt en hoe meer kans het heeft dat het ergens knelt op een school. Mevrouw Bouman: Heel kort naar de wethouder. Volgens mij is het toch ook wel zo, dat voordat het ministerie een beslissing neemt, even aanhakend op de 4 scholen met Montessori, dat de gemeente nog altijd een zienswijze in kan dienen. Met andere woorden: voordat helemaal duidelijk wordt welke beslissing er genomen wordt. Dus er is nog in het hele proces iets misschien te sturen. Mevrouw Van Tatenhove: Dat klopt, mevrouw Bouman, dat heb ik inderdaad aangegeven. Wij mogen een zienswijze geven en dat zullen wij ook doen, want daarom hebben we in een vorige vergadering met u gesproken over de criteria aan de hand waarvan wij in onze zienswijze willen reageren naar het ministerie, wat wij ervan vinden. Dus eens. De heer Xhemaili: Ik wil toch reageren op de wethouder. Dank voor haar antwoord. Wat ik problematisch vind in haar antwoord is: stel, er komt daar een openbare basisschool, die niet levensvatbaar is, dan betekent het dat een school mag beslissen, dat de leerlingen, die op Wilderszijde op een openbare basisschool zaten naar de Anne Frank in Bleiswijk worden gestuurd. Dat vind ik toch best wel problematisch voor de leerlingen, die daar niet zomaar naar toe kunnen fietsen op zo'n afstand. Ik wil er toch even aandacht voor vragen om dat goed mee te nemen in de overweging welke scholen daar gaan komen (...) dislocaties. Wethouder Van Tatenhove: Als de openbare basisschool, zoals we hem nu kennen van de Scholengroep Holland, in Bergschenhoek een locatie start en ze besluiten na 5 jaar dat ze vinden dat die te klein is en dat ze die sluiten, dan kunnen de kinderen natuurlijk naar de Anne Frank school, maar dat lijkt mij niet de meest logische, want de Vuurvogel is volgens mij veel dichterbij. De voorzitter: Laten we niet in casuïstiek belanden op dit tijdstip. Wethouder Van Tatenhove: Meneer Xhemaili vroeg het mij. Het is aan de ouders zelf om te kiezen waar de leerlingen naar toe gaan. Dat heb ik gezegd in de eerste termijn. Mevrouw Gabin: De wethouder is niet op de vraag in gegaan, die ik had gesteld. Ik had nog een aantal opmerkingen. In hoeverre is zo'n zienswijze objectief? Als het college heeft aangegeven er positief tegenover te staan, dan vraag ik me echt af of zo'n zienswijze objectief wordt opgesteld. En omdat de wethouder zo enthousiast is over de 3 schoolbesturen, kan het zo zijn dat de wethouder minder daadkrachtig is

opgetreden om andere schoolbesturen te benaderen voor een nieuwe school. Kan de wethouder daarom schriftelijke bewijsstukken overleggen en die met de commissie delen? Wethouder Van Tatenhove: Ik vind eigenlijk dat dat een beetje te ver gaat, om schriftelijke bewijsstukken te overhandigen, want ik heb geen idee of de bestuurders waarmee ik heb gesproken 1,5 jaar geleden daar prijs op stellen, dat hun naam wordt genoemd omdat ik met hen in overleg ben geweest. Ik geef aan, dat ik bewust contact heb gezocht met een aantal schoolbesturen van andere concepten van: weet dat er in Lansingerland straks ruimte komt en weet dat er in onze onderwijsvisie nadrukkelijk is gezegd, dat er behoefte is aan nieuwe schoolverbanden en nieuwe onderwijsconcepten. Het is niet aan ons om schoolbesturen te dwingen om hier een aanvraag te doen, dat moeten schoolbesturen zelf zien zitten. We hebben geschetst hoe Lansingerland in elkaar steekt, hoe de raad de onderwijsvisie heeft vastgesteld, dat het is opgebeurd op basis van een uitvraag onder ouders en inwoners. En die hebben aangegeven, dat ze variëteit in onderwijsconcepten missen. En ik prijs me gelukkig, dat we nu aanvragen hebben ook onder het oude regime voor een nieuw concept. Ik denk dat er nieuwe concepten komen. Ik span me hard in voor de huidige onderwijsbesturen, maar ik heb net zulke enthousiaste gesprekken met belangstellenden vanuit andere gemeenten, die willen weten hoe Wilderszijde in elkaar steekt, want ik denk dat het een verrijking is voor Lansingerland als er inderdaad een onderwijsconcept bij zou komen. De heer Pat El: In aansluiting daarop. Het is toch even belangrijk. Ik ben blij met de antwoorden van de wethouder over de gesprekken die zij heeft en ook een verduidelijking over het risico. Toch merk ik dat er nog steeds een verschil van inzicht is. Een aantal partijen, waaronder de VVD, zegt: eigenlijk moeten we het open laten. Gaat de wethouder toch uit van de 3 huidige scholen, die daar driekwart van de capaciteit nemen en misschien nog ruimte voor 1 andere school. Ik zie u nee schudden. Ik zie haar nee schudden, maar dat is wel wat hier nog steeds in het stuk staat. Aansluitend daarop ben ik bezorgd. Aan de ene kant bent u heel positief als u ons beantwoordt dat u graag een ander type school zou willen. Maar anderzijds is dat niet wat dit stuk uit ademt. Het komt neer op de vraag van mijn collega. Lopen we het risico dat we daardoor scholen demotiveren om zich aan te melden? Dat is mijn vraag. Misschien kunt u verduidelijken wat u daar wel mee bedoelde, want in het stuk lees ik dat er misschien nog ruimte is voor 1 andere school. Dus dit stuk, dat nu voor ligt, gaat er wel vanuit dat die andere scholen samen het merendeel van de 1.000 leerlingen tot zich gaan nemen of gaan bedienen. Wethouder Van Tatenhove: Ik ga alleen zeggen: ook al zouden die 3 scholen samen onder één dak daar neerstrijken en er is maar 1 andere school die een aanvraag in zou dienen, dan is het nog niet gezegd, dat niet die ene nieuwe school 800 leerlingen krijgen en die andere maar 200 met zijn drieën. Zou zomaar kunnen, want wij gaan niet over het aanmelden van leerlingen bij een specifieke school.

De voorzitter: Ik sluit de beraadslaging.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Van Tatenhove: Ik heb er een aantal, maar ik kan het me ook zomaar voorstellen, dat ik ze op een papiertje naar u door stuur, gezien het tijdstip. We zijn al een half uur verder dan u had gezegd. De voorzitter: We hebben nog rondvragen, die aandacht verdienen. Dan doen we dat.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Deze zullen er niet zijn, denk ik.

7c. Verbonden partijen

De voorzitter: Dat geldt ook voor verbonden partijen.

8. Rondvraag en sluiting

Mevrouw Bouman, CDA: Actualiteiten uit het college: vervolgproces midterm review. Ik heb 1 hele korte vraag. Die brief is wel naar voren gebracht, die staat daar nu. Dat is over het vervolgproces, we worden nog betrokken, maar er staat financieel € 255.000, daar moet nog het e.e.a. over besproken gaan worden. Deze taakstelling verwerkten wij financieel in de jaarschijven van de meerjaren begroting 2021-2024 en in de kaderbrief 2022, die in juli ter besluitvorming voor ligt. Begrijp ik nou goed, dat dat al in de knoppen zit? De brief die wij gehad hebben. Of staat dat er los van? Dat is wel even van belang. De voorzitter: Probeert u op dit laatste tijdstip een rondvraag te vermommen als een reactie op een niet uitgesproken actualiteit? Mevrouw Bouman: Nee. Dat staat hier. Vervolgproces midterm review. Wethouder Van Tatenhove: Het was een taakstelling uit een vorige begroting, dus hij zit in de jaarschijven van de lopende begrotingencyclus. In de kaderbrief komt die dus inderdaad terug. En we komen met een voorstel n.a.v. de bespreking, die we hebben gehad, al eerder gememoreerd, met een voorstel aan u ter bespreking om die € 255.000 concreet in te vullen over de verschillende beleidsaccenten. Ik heb de vorige keer beloofd, dat ik met een voorstel kom en dan kunt u dat bespreken. En de 255 zit in onze cijfers. Mevrouw Bouman: Maar nog niet in de knoppen? Wethouder Van Tatenhove: Hij zat al in de begroting van afgelopen november. Mevrouw Bouman: De knoppen, die we

gekregen hebben in de brief van 30 april, die geven een aantal items aan. Wethouder Van Tatenhove: Dat zijn nieuwe bezuinigingen. Mevrouw Bouman: Dus het is en en. Dat was mijn vraag. Helder. En en.

De heer Hoek, WIJ: We hebben een mail gekregen van een aantal ouders, waarvan hun kinderen op latere leeftijd kanker hebben gekregen met psychiatrische problemen. Dat is vervelend genoeg. De groep heeft de oproep gedaan om in Lansingerland een voorziening te realiseren om deze jongeren de nodige zorg te kunnen bieden. Ze zijn in gesprek gegaan met de gemeente, wethouder Van Tatenhove, met 3B Wonen en met een aanbieder voor een dergelijke voorziening, de Zeeuwse Gronden. De groep ouders kwalificeerde de gesprekken als bijzonder de moeite waard. Ik heb contact gehad met één van de moeders en die zei: het was gewoon prima. Maar nu is het alweer een tijdje stil. Mijn vragen zijn: wat is de huidige stand van zaken m.b.t. deze verkenning? Wat is het standpunt van het college? Wat kan de raad hierin betekenen? Wethouder Van Tatenhove: Ik heb inderdaad gesprekken gehad, zowel met een paar moeders als met 3B Wonen erbij als met Zeeuwse Gronden. Ik heb ook gesprekken gehad met de gemeente Rotterdam, want beschermd wonen kopen wij in regionaal verband in en daar is de gemeente Rotterdam onze centrumgemeente. Beschermd wonen kopen we in middels een aanbesteding. Daar kunnen niet tussentijds nieuwe aanbieders toetreden. Dus wij hebben tegen Zeeuwse Gronden gezegd dat er twee mogelijkheden zijn. Dat is wachten op de nieuwe aanbesteding en dan meedoen. Of tussentijds kijken of zij zouden kunnen starten en dan kan het dus niet met zorg in natura, maar met bijvoorbeeld PGB's of een combinatie van PGB's uit de WMO en WLZ zorg. Daarvoor hebben we ze verwezen naar het zorgkantoor DSW. Volgens mij hebben ze daar ook gesprekken mee gehad. Dat is op dit moment de stand van zaken. We zijn nu bezig met de voorbereiding voor de nieuwe aanbesteding. Ik ga ervan uit en ik hoop het ook, zeker voor deze moeders, dat Zeeuwse Gronden dan mee doet in die aanbesteding. Want ik weet ook van collega's uit de regio, dat Zeeuwse Gronden heel graag in onze regio een voorziening zou willen realiseren. Maar ik trek de conclusie, dat ze de combinatie met WLZ en PGB niet zagen zitten of niet rond kregen of dat te risicovol vonden, want ze moeten natuurlijk ook ergens huisvesting realiseren en dan wil je wel zeker zijn van een bepaalde minimumbasis, want anders kun je dat heel lastig rond krijgen financieel. Maar ik heb inderdaad met de ouders gesproken en met de aanbieder en ze willen aan alle kanten heel graag, dus ik hoop dat ze meedoen in de aanbesteding. De heer Hoek: Het standpunt van het college is dus, dat ze hier mee in willen werken. Is het handig, vraag ik me dan af, omdat de ouders de huidige stand van zaken kwalificeren als heel erg stil, dat u dat ook met hen deelt wat nu de stand van zaken is. Of heeft u dat gedaan, kan ook. Wethouder Van Tatenhove: Ik denk dat de ouders dat weten. Het is inderdaad wel een tijdje geleden, dat ik hen heb gesproken. Als Zeeuwse Gronden mee doet in de aanbesteding, dan doen ze dat dus regionaal. Ik weet dat Zeeuwse Gronden niet alleen bij mij op de koffie is geweest, maar ook bij een aantal collega's in de regio. Dus als Zeeuwse Gronden naar de regio toe komt, is het niet de garantie dat ze dan ook specifiek in Lansingerland landen, maar dat vinden de ouders overigens geen probleem. De regio is dichterbij dan Zeeland.

De heer Erwich, L3B: We hebben een vraag ingediend over de sportbox. Met het geld van het landelijk steunpakket kan de gemeente inzetten op extra voorzieningen, materialen en activiteiten. De sportbox of sportautomaat is binnen het thema sport en beweging één van die voorzieningen. Bovendien is de sportautomaat een leuke manier om kennis te maken met sport die je nog niet hebt beoefend. In de VNG was er een artikel te lezen over de sportbox om te gebruiken in de openbare ruimte. Deze met sportattributen gevulde sportbox die voor iedereen te openen is met een daarvoor ontwikkelde app, is met verschillende trainingsmaterialen te vullen o.a. met bokshandschoenen, badmintonballen, noem maar op. De gemeente kan overigens zelf de inhoud van die sportbox bepalen. Het enige wat je als inwoner nodig hebt, is een sportbox app op je telefoon. Hiermee bevordert je dan ook als gemeente dat meer inwoners aan sport doen en dus gezonder leven. Het apparaat is te openen via die app en na een eenmalige betaling van € 0,50. Ik neem aan dat je dat zelf kunt betalen of bepalen die bedragen. De sportattributen zijn vervolgens ook eventueel gratis te gebruiken. Hiermee wordt sport en bewegen zo laagdrempelig mogelijk gemaakt als publieke basisvoorziening. Een mooi voorbeeld van mee bewegen met de inwoners, die met sociale en mentale gevolgen kampen van en door de coronacrisis. L3B kijkt uit naar de mogelijkheden om deze sportbox te plaatsen en ziet in dit geweldige initiatief een mooie toevoeging voor Lansingerland in een tijd waar meer in de buitenlucht wordt gesport. Onze vraag aan de wethouder: is de wethouder op de hoogte van deze sportbox? Zo ja, is er al een aanvraag ingediend? En kan de wethouder er iets meer over vertellen? Wanneer en waar kunnen we de plaatsing van die box dan verwachten? Zo nee, dan verzoekt L3B de wethouder te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn tot het plaatsen van een sportbox in Lansingerland. Dank u wel. Wethouder Van Tatenhove: Dank u wel, meneer Erwich, voor deze mooie vraag, want ik was er niet van op de hoogte en de medewerkers kennen het initiatief ook nog niet, dus wij komen bij uw optie B. We gaan onderzoeken of het voor ons mogelijk is om hieraan deel te nemen. En zo ja, waar we dan zo'n box neerzetten en hoeveel boxen we dan neerzetten. Dan kom ik er daarna bij u op terug. Mooi initiatief. De heer Erwich: Heel fijn. Dank u wel. De voorzitter: Dat is zowaar nog een toezegging op de late avond. Hij wordt genoteerd.

De heer Kampinga, VVD: De overschrijdingen WMO 2020. In 2020 is € 11,9mln uitgegeven aan alle WMO voorzieningen tezamen in Lansingerland. Bijna € 12mln. Bij het opstellen van de jaarrekening blijken de uitgaven nu toch weer € 811.000 hoger te zijn dan eind 2020 al werd gepresenteerd bij de zogenaamde slotwijziging. Naar mijn mening kunnen we hieruit concluderen, dat de uitgaven op de begroting voor 24% overstijgen. We kunnen concluderen dat het gerechtvaardigd is ons af te vragen of de financiën wel in control zijn. En tot slot, dat het niet anders kan dan dat deze forse overschrijdingen ten koste gaan van andere programma's in het sociaal domein. Om nog maar te zwijgen van programma's daarbuiten. Dan concreet aan de wethouder de vraag of de volgende vragen te beantwoorden. Klopt het dat het tekort van € 1mln in 2020 alleen al bij hulp in de huishouding, € 1mln in een jaar tijd overschrijding bij hulp in de huishouding, dat dat ten koste gaat van ander sociaal beleid? Volgens mij kan dat bijna niet anders, maar u weet dat. Hoe staat het met actuele overschrijdingen van de WMO als geheel in 2021 tot nu toe? En heeft u een prognose voor het tekort op de WMO over het gehele jaar 2021? Tot slot. Hoe denkt u verrassingen in de budgetoverschrijdingen voortaan te voorkomen? Dank u wel. Wethouder Van Tatenhove: Het klopt, meneer Kampinga, dat we bij het berekenen van de jaarcijfers de conclusie trokken dat het gebruik van de WMO nog harder is gegroeid dan dat we bij de slotwijziging hadden voorzien, terwijl de slotwijziging natuurlijk pas in het vierde kwartaal van 2020 was. Dus dat zegt iets over de aanzuigende werking, die het abonnementstarief heeft in onze gemeente in combinatie met de groeiende aantallen mensen die gebruik zullen maken van de WMO. Dat betekent dat we daar echt rekening mee moeten houden. Maar het is niet zo, dat het ten koste gaat van ander sociaal beleid, want we doen nu een voorstel om dat vanuit de reserve aan te vullen. Bovendien is de WMO een open einde regeling, dus mensen die hulp nodig hebben krijgen hulp. Alleen in de begroting, dat ben ik het wel met u eens, in de begroting moeten we uit gaan van realistische getallen en realistische ontwikkelingen. Daar zien we dus dat dit toenemende gebruik in de toekomst een grotere claim doet op onze algemene middelen. Dat betekent inderdaad iets voor o.a. andere beleidsvelden, want als we iedereen die een hulpvraag heeft en daar recht op heeft iets moeten verstrekken, dan betekent dat dat we met hetzelfde budget meer zorg moeten verlenen of meer hulp moeten verlenen en dan moet het ergens anders door gefinancierd worden. Dus het legt voor de toekomst wel een claim op onze begroting. We proberen dus die trends nog scherper in beeld te krijgen op basis van wat we in het afgelopen jaar hebben gezien. Die cijfers van 2021 heb ik op dit moment nog niet. Daar is een nieuwe data-analist mee bezig, want de vorige is helaas naar elders vertrokken. Maar we proberen dat inzicht scherp te krijgen. Ik hoop ook echt van ganser harte dat bij de onderhandelingen van het nieuwe kabinet het abonnementstarief echt wordt heroverwogen en dat er nog een duit in het zakje wordt gedaan, zowel voor de jeugd, dat geeft mij hoop omdat we incidenteel iets hebben gehad, voor de jeugd moet het structureel en ik hoop, dat er bij de WMO dus een herbezinning plaats vindt op het abonnementstarief en dat er met terugwerkende kracht, als het zou kunnen, nog een geste wordt gedaan, omdat gemeenten nu op de WMO echt leeg dreigen te lopen. Nogmaals, we gunnen iedereen de zelfredzaamheid en daar werken we ook graag aan mee, maar het moet natuurlijk wel betaalbaar blijven en dat loopt op dit moment echt volledig uit de pas. De heer Kampinga: Ik schrik altijd als iemand zegt: nee, dat gaat via de reserves, daar heeft niemand last van. Dat zegt u niet, maar zo komt het op mij over. Daar moet je voorzichtig mee zijn. Reserves zijn van ons allemaal, voor algemeen nut. Over het abonnementstarief, we hebben er al eens eerder aandacht voor gevraagd, dat weet u. In elk geval de VVD landelijk en ik durf ook wel te zeggen lokaal, vindt dat het abonnementstarief als zodanig niet zo kwalijk is, alleen, het gaat erom: hoe makkelijk of hoe moeilijk maak je het iemand om daar een beroep op te doen. Kennelijk gaat het nu wel heel erg hard, laat ik het maar zo zeggen.

De voorzitter: Het was bijna kort en het bevatte geen vraag van u aan de wethouder. Zij heeft haar best gedaan vanavond in haar eentje namens het college. Wethouder Van Tatenhove: Toch was het een leuke avond. De voorzitter: Zo is dat. Daar doen we ons best voor, om de avond goed en nuttig door te brengen.

De voorzitter, om 00.15 uur (21 mei 2021): Dank voor alle bijdragen. Dit was hem voor vanavond. Ik sluit de vergadering.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.

AGENDEREN BESPREEKPUNT COMMISSIE

Registratienummer : <i>(In te vullen door de raadsgriffie)</i>	Titel: Jongerenevenement
De commissie samenleving in vergadering bijeen d.d.	
Onderwerp: Evenement met aandacht voor somberheid organiseren voor jongeren in de gemeente.	
Reden om onderwerp op agenda te plaatsen: Groenlinks wil alle jongeren in het zonnetje zetten. De jongeren in Lansingerland hebben hard hun best gedaan om zich zo goed mogelijk aan de maatregelen te houden, dit ten koste van hun eigen sociale leven en psychische gesteldheid. De jongeren geven aan behoorlijk last te hebben van de coronamaatregelen. Het is belangrijk om oog te hebben voor het welzijn van jongeren tijdens de coronacrisis en daarna. Veel jongeren voelen zich deze periode somber, gestrest en vermoeid. Sommigen kampen met eenzaamheid en somberheid, anderen missen structuur of hebben problemen met goed en gezond eten. Jongeren zijn enorm veerkrachtig, maar deze coronaperiode is juist voor hen erg zwaar, omdat ze moeten inleveren op sociale contacten, bijbaantjes en plezier. Het is belangrijk om jongeren door deze moeilijke periode heen te helpen. Gemeenten ontvangen extra budget vanuit het Rijk om activiteiten voor jongeren te organiseren. Zo kunnen gemeenten extra aandacht besteden aan de mentale weerbaarheid van jongeren. Dit zou kunnen door een nieuw initiatief te starten voor jongeren, waarbij een leuk en luchtig evenement gepaard gaat met aandacht aan somberheid en overige bovenstaande klachten. Een blijk van waardering aan de jongeren, en tevens een gebaar dat wij als gemeente voor de jongeren klaarstaan. Samen met jeugd en jongerenwerk, WipWap en de jongeren zelf natuurlijk, kan de gemeente een evenement organiseren, waar jongeren naar uit kunnen kijken in het najaar. Denk aan een sporttoernooi, game-evenement, concert, de gemeente gezellig maken, noem het maar op, de jongeren zullen vast zelf betere voorstellen hebben hierover.	
Te bespreken in commissie: GroenLinks wil de volgende vragen stellen aan de andere fracties en aan de wethouder: 1. Deelt de commissie de zorgen van GroenLinks over de gesteldheid van jongeren? 2. Vindt de commissie dat de gemeente aandacht moet hebben voor het welzijn van jongeren? 3. Vindt de commissie dat de jongeren in het zonnetje gezet mogen worden? 4. Vindt de commissie dat het organiseren van een evenement waarbij aandacht wordt besteed aan het psychisch welzijn, een bijdrage kan leveren aan de welzijn van jongeren ofwel de drempel kan verlagen om in gesprek te gaan met de gemeente/hulpverleners? 5. Vindt de commissie dit een goed initiatief en zijn er suggesties vanuit de fracties? 6. Kan de wethouder meer vertellen over de hulplijn voor depressieve jongeren, melden jongeren zich aan? Hoeveel jongeren zijn inmiddels geholpen? Wat wordt er gedaan om actief deze kwetsbare jongeren op te zoeken?	
Ondertekening en naam, Selgei Gabin Groenlinks	

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van	Gemeente Lansingerland
Onderwerp	Voorstel budgetinzet naar aanleiding van taakstelling beleidsaccenten
Datum	9 juni 2021
Ons kenmerk	U21.03433

Geachte heer, mevrouw,

In de afgelopen maanden zijn we meerdere keren met u in gesprek geweest over de Midterm review over het beleidsplan sociaal domein, waaronder de beleidsaccenten. De Midterm review geeft inzicht in de resultaten van de afgelopen jaren op alle onderdelen van het sociaal domein. Werken aan het sociaal domein is een continu proces van verandering en verbetering, waarbij we op gezette momenten stilstaan en vaststellen wat goed gaat en wat we willen behouden, en wat we willen verbeteren.

De inzichten uit de midterm review laten ons zien dat we stevige fundamenten en kwaliteiten hebben. Een volgende stap in de verandering/verbetering van het sociaal domein zetten wij in de samenlevingsvisie. Hierbij borduren wij voort op de geboekte resultaten, waarmee we ook de verbinding leggen met andere domeinen in de samenleving, zoals onderwijs, veiligheid, sport en cultuur.

De druk op het sociaal domein is echter groot, we hebben te maken een groeiende vraag naar voorzieningen en bij de begroting van 2021 heeft u besloten tot een taakstelling op de beleidsaccenten vanaf 2022. Dat alles leidt ertoe dat we scherpe keuzes moeten maken in de inzet die we de komende jaren doen. We kiezen daarbij voor focus op prioriteiten en niet voor het verdelen van onze inzet over alles wat we nu doen. In deze brief legt het college u voor hoe wij die focus willen aanbrengen op de inzet van het beschikbare budget voor de uitvoering van de beleidsaccenten, binnen de kaders die u als raad gesteld heeft.

De ontwikkeling van het budget voor de uitvoering van de beleidsaccenten

Initieel was er een bedrag van 1,2 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van de accenten. Hieronder viel ook accent 10, gericht op lastenverlaging om zorgmijding tegen te gaan. Voor dit accent was ongeveer € 200.000 beschikbaar. Daarmee hebben we in 2018 de eigen bijdrage voor de Wmo omlaag gebracht. Het betrof een eenmalige uitgave, aangezien het rijk vanaf 2019 het abonnementstarief voor de eigen bijdrage invoerde. Sindsdien betaalt iedereen dezelfde eigen bijdrage voor ondersteuning vanuit de Wmo. Daarnaast is de stelpost beleidsaccenten in de afgelopen jaren omlaag gebracht en hebben er kleine aanpassingen plaatsgevonden, bijvoorbeeld vanwege indexeringen. Dat heeft ertoe geleid dat er in 2021 € 963.000,-

beschikbaar is voor de uitvoering van de accenten.¹ Bij het vaststellen van de begroting 2021 heeft u besloten daar een taakstelling van € 255.000,- op te leggen vanaf 2022. In de kaderbrief 2022 is op deze post daarom een budget van € 708.000,- beschikbaar.

Keuzes maken in het licht van de opgaven voor de toekomst

Het voornemen om meer focus aan te brengen in onze inzet heeft gevolgen voor de inzet van het beschikbare budget voor de beleidsaccenten. Ook daar willen we als college het budget gericht inzetten. Daarom maken we keuzes. We doen dat op basis van de uitkomsten van de Midterm review en in het licht van de grote opgaven waarvoor we ons de komende jaren gesteld zien. Die opgaven maken onderdeel uit van het Toekomstperspectief, waarover we met u in gesprek zijn. Het gaat om de opgaven Jeugd: in de volle breedte, Volwassenen: in de knel door achterstanden en schulden, Ouderen: langer thuis en Veiligheid & leefbaarheid.

Voorstel budgetverdeling met focus op jeugd en op schuldenproblematiek

Bij het maken van keuzes in de verdeling van het beschikbare budget voor de beleidsaccenten hanteren we drie uitgangspunten: 1) we sluiten aan bij die opgaven voor de toekomst, 2) we geven uitvoering aan onze wettelijke opdrachten en 3) we gaan versnippering in inzet tegen.

In de onderstaande tabel leest u de verdeling van het beschikbare budget voor 2022 en een mogelijke inzet voor 2023. Een nadere toelichting op de voorgestelde keuzes per accent leest u in bijlage 1.

U heeft aangegeven dat u graag wilt reflecteren op de voorgestelde verdeling van de middelen. Om duidelijk te maken waar ruimte zit voor eventuele alternatieve keuzes hebben we in de laatste kolom de minimale inzet per accent opgenomen. Dat is de inzet waaronder een verplichting ligt vanwege een wettelijke opdracht (accent 1), een eerder door u genomen besluit over de inzet van middelen (accenten 4, 5 en 7) of een meerjarige verplichting (accent 3).

	Beschikbaar	Voorstel		Minimale inzet
	2021	2022	2023	
1. Elk kind een kans	275	215	215	115
2. Geen kind in de knel	138	140	140	0
3. De leraar trekt aan de bel	110	110	110	110
4. Pubers in de spotlights	117	20	79	20
5. Eenzamen aan boord	66	32	25	25
6. Werken aan werk	50	50	50	50
7. Grip op geld	85	89	89	89
8. Intergenerationeel wonen	30	20	0	0
9. Oog voor vrijwilligers	81	32	0	0
10. Stelpost	11	0	0	0
Totaal	963	708	708	

Om meer samenhang aan te brengen in de activiteiten uit de beleidsaccenten jeugd en om versnippering tegen te gaan, kiezen wij er met deze budgetverdeling voor om het budget en de opgebouwde resultaten

¹ Naar aanleiding van een vraag over het beschikbare budget voor 2021 heeft de wethouder u toegezegd (toezegging T2021-009) uit te zoeken of er een aframing heeft plaatsgevonden op de accenten 1 en 2. Dat is niet het geval. In deze brief zijn de bedragen uit de begroting 2021 opgenomen.

van de vier jeugdaccenten onder te brengen in de toekomstopgave Jeugd. In 2022 is binnen ons voorstel geen geld vanuit de accenten beschikbaar voor pubers. Dit is mogelijk, omdat we in 2022 voor deze doelgroep activiteiten organiseren vanuit de incidentele corona-toelage. Daarnaast zijn onze wettelijke taken op het gebied van schuldhulpverlening uitgebreid. U heeft daarvoor het plan in februari 2021 vastgesteld. In het plan is rekening gehouden met het budget van accent 7: Grip op geld om de met het accent ingezette activiteiten uit te voeren, namelijk de wettelijke taken preventie en vroegsignalering. Voor de accenten 5 (eenzaamheid), 8 (intergenerationeel wonen) en 9 (vrijwilligers en mantelzorg) zorgen we voor behoud van de activiteiten die we opgebouwd hebben met de uitvoering van de accenten en waarover we hebben gerapporteerd in de Midterm review, maar stoppen we met intensivering. In 2022 zetten we op deze accenten beperkt in, zodat we de behaalde resultaten kunnen bestendigen binnen de sociale infrastructuur van Lansingerland. In de aanloop naar de begroting van 2023 onderzoeken we of we het budget dat dan met die accenten gemoeid is kunnen inzetten ten behoeve van pubers.

Verwerking van het voorstel in de begroting 2022

We adviseren u deze raadsbrief te agenderen voor de commissievergadering van 1 juli 2021. Als de bespreking ervan leidt tot een aanpassing van de in de voorgestelde verdeling van de middelen informeren we u daarover per brief.

Informeren subsidiepartijen

Vanaf mei staat het aanvraagproces voor de subsidie 2022 online en kunnen partijen hun aanvraag indienen. De taakstelling op de beleidsaccenten heeft gevolgen voor de aanvraag van een aantal subsidiepartners. Daarom informeren we de partijen per brief over de taakstelling op de accenten en de gevolgen die dat met zich meebrengt. De accounthouders gaan hierover in gesprek met de partijen.

Tot slot

Met deze brief hebben we u geïnformeerd over het correcte beschikbare budget 2021 voor de beleidsaccenten en over ons voorstel voor de budgetverdeling 2022 ten gevolge van de taakstelling. Hiermee beschouwt het college toezeggingen T2021-009 en T2020-055 als afgedaan.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Bijlage 1: Toelichting op de voorgestelde keuzes per beleidsaccent (T21.04817)

Contactgegevens	Sylvia Oosterman
Team	
Domein	Samenleving
Email	info@lansingerland.nl
Telefoon	14 010
Postbus 1	
2650 AA Lansingerland	
www.lansingerland.nl	

Bijlage 1: Toelichting op de voorgestelde keuzes per beleidsaccent

Accent 1 en 2: inzet € 355.000,-

We zetten onze inzet op kinderen in de knel voort en brengen dit onder in het integrale plan voor de jeugd. We voegen de accenten samen vanwege de inhoudelijke samenhang: het betreft kinderen die zich in een opgroeisituatie bevinden waarin ze zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. We behouden de financiële tegemoetkomingen uit het Kindpakket, het Spreekuur Samen Doen, het Scheidingsloket en zetten in op preventieve activiteiten bij opgroeien en opvoeden.

Toelichting minimale inzet: Stichting leergeld en het sportfonds voor Jeugd en cultuur dekken we uit de zogenoemde Kleinsma gelden. Dit budget is door het rijk geormerkt voor financiële compensatie voor kinderen in armoede.

Accent 3: inzet € 110.000,-

We continueren de inzet voor de Jeugdcoach op school. We hebben u geïnformeerd over de inzet van deze middelen in maart 2019. Het budget maakt onderdeel uit van het totaalplan Jeugdcoach op school, dat loopt tot 1 januari 2024. Hiermee hebben we een sterke verbinding gelegd tussen onderwijs en jeugdhulp.

Toelichting minimale inzet: In commissie samenleving van 14 maart 2019 en na een besluit van het college zijn de middelen vanaf 2020 in zijn geheel vastgezet voor de jeugdcoach voor de periode van 1 januari 2020 tot 1 januari 2024

Accent 4: inzet € 20.000,-

U heeft besloten tot een reservering van € 20.000,- uit dit accent voor Blok B. Die reservering blijft staan. In dit accent hebben we grotendeels losse, incidentele activiteiten georganiseerd. Dat heeft nog niet geleid tot een duurzame inzet. We ontwikkelen op dit moment een programma voor de doelgroep vanuit de extra middelen die we van het rijk hebben ontvangen (oa uit coronagelden 2021). Daarmee verduurzamen we de inzet voor pubers.

Toelichting minimale inzet: Eerder heeft u een besluit genomen over een bijdrage vanuit dit accent aan Blok B.

Accent 5: inzet € 32.000

U heeft besloten tot een reservering van € 25.000,- uit dit accent voor Blok B. Die reservering blijft staan. Er zijn in de afgelopen jaren veel activiteiten georganiseerd rondom eenzaamheid. In 2019 hebben we een coördinator eenzaamheid aangesteld via Humanitas Lansingerland. Het doel ervan was om de aandacht voor het thema te verduurzamen en om de vele activiteiten die in dit kader georganiseerd worden op elkaar af te stemmen. Het thema staat nu goed op de kaart bij het maatschappelijk middenveld. Daarom willen we de subsidiering van de coördinator beëindigen per 1 januari 2022. We behouden een klein bedrag voor de organisatie van een aantal activiteiten op de Dag voor de Eenzaamheid. We nemen het budget en de aanvraagmogelijkheid op in de subsidieregeling.

Toelichting minimale inzet: Eerder heeft u een besluit genomen over een bijdrage vanuit dit accent aan Blok B.

Accent 6: inzet € 50.00,-

Vanaf de start van het accent is het budget ingezet voor uitbreiding van personeelscapaciteit bij het team Participatie. Daarmee werden twee acties ingezet:

- Aandacht voor jongeren die kansarm zijn op de arbeidsmarkt. Er zijn contacten gelegd met een aantal Pro/VSO scholen om jongeren te begeleiden van school naar werk.
- Uitvoering geven aan de regionaal afgesproken inzet voor SRol (Social Return on Investment) om bedrijven en maatschappelijke organisaties aan te sporen om zich in te zetten voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Met onze inzet verduurzamen we deze activiteiten binnen het team participatie.

Toelichting minimale inzet: Het budget is opgenomen in personeelsformatie van team Participatie

Accent 7: inzet € 89.000

In februari 2021 heeft u het nieuwe plan schuldhulpverlening vastgesteld. De middelen en de inzet uit dit accent vormen onderdeel van dit plan. Met het budget zetten we de aanpak Vroegsignalering voort. Dit is een wettelijke taak in de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Daarnaast zetten we in op educatie, voorlichting en preventie, wat eveneens valt onder de wettelijke taken van de gemeente.

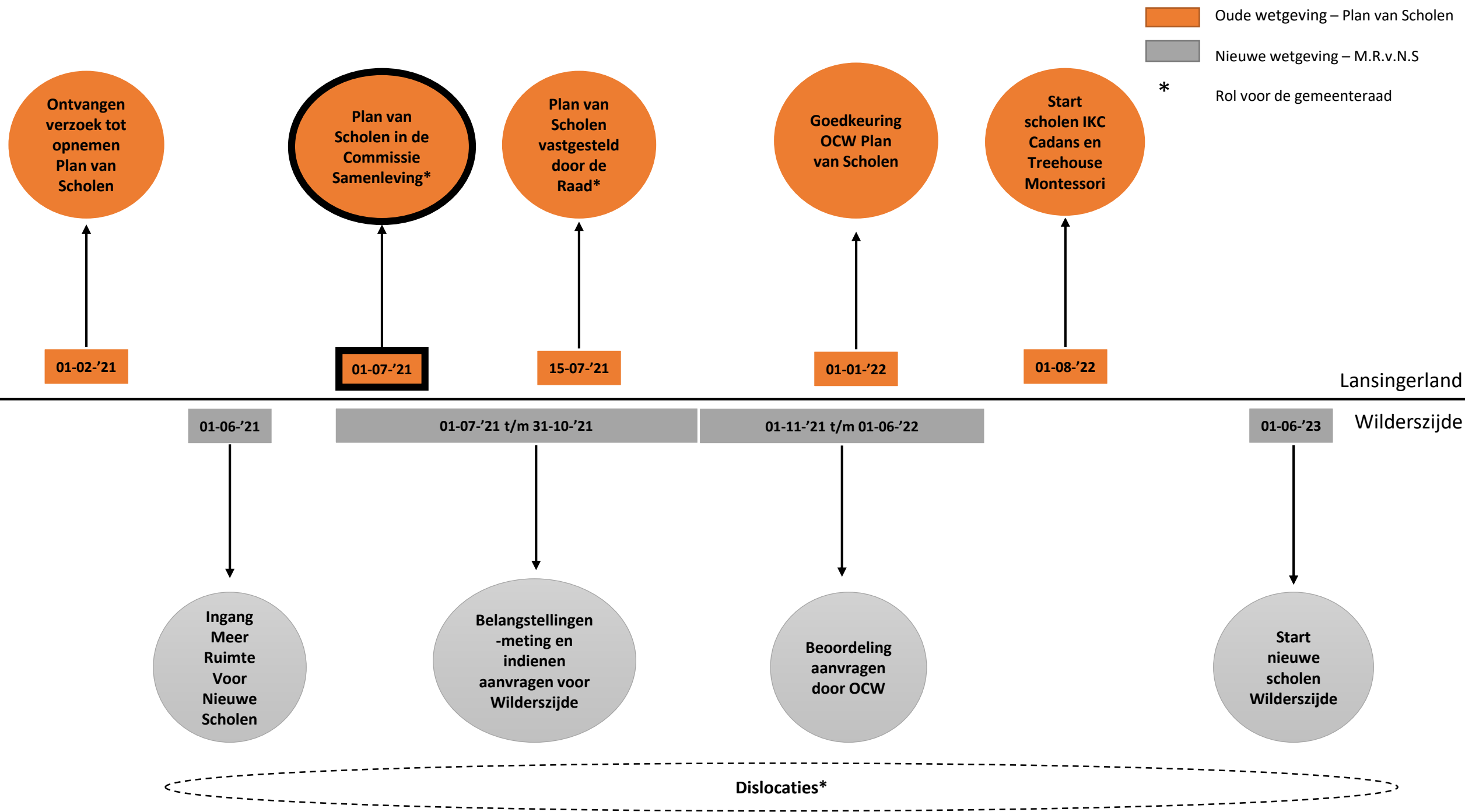
Toelichting minimale inzet: Aanpak vroegsignalering en preventie zijn verplichte onderdelen in de nieuwe wet gemeentelijke schuldhulpverlening. U bent akkoord gegaan met het beleidsplan schuldhulpverlening en de voorgestelde inzet in de raad van februari 2021.

Accent 8: inzet € 20.000,-

In dit accent hebben we het afgelopen jaar, samen met een aantal stakeholders, de Woonwaaier ontwikkeld. Dit is een preventief instrument om het gesprek aan te gaan met vitale ouderen en moet leiden tot bewustwording van de eigen verantwoordelijkheid om de woning seniorproof te maken. We gebruiken het budget o.a. voor verspreiding door vrijwilligers en voor de inzet van vrijwillige experts, die ouderen kunnen adviseren bij de verbouwing van hun eigen woning tot een woning waarin ze langer zelfstandig kunnen blijven. De geplande leefstijlonderzoeken vervallen.

Accent 9: inzet € 32.000,-

In de afgelopen jaren hebben we onze inzet gericht op promotie en intensivering van aandacht voor vrijwilligerswerk, met name onder specifieke doelgroepen en op erkenning van vrijwilligerswerk en van mantelzorg. Met onze inzet behouden we de aandacht voor ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Ook behouden we de extra trainingen voor mantelzorgers. De extra promotieactiviteiten en de inspanningen voor de doelgroep van ons participatiebeleid vervallen.

Onderwerp Vaststellen Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025

Portefeuillehouder Ankie van Tatenhove

Registratienummer BR2100046

Datum Raad 15 juli 2021

Gevraagde beslissing:

1. Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (T21.03888) vast te stellen en daarmee te concluderen dat er ruimte is voor twee basisscholen met denominatie Algemeen Bijzonder Onderwijs.
2. Het Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 ter definitieve beoordeling voor te leggen aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Minister van OCW) over het stichten van twee nieuwe basisscholen met denominatie Algemeen Bijzonder Onderwijs in Lansingerland.

0. Samenvatting

De schoolbesturen Stichting Tree of Infinity (hierna: STI) en Stichting Onderwijs (hierna: SO) hebben beide bij ons een verzoek ingediend om een nieuwe school in het Algemeen Bijzonder Onderwijs (ABO) op te nemen in het Plan van Scholen. We stellen uw raad voor het Plan van Scholen basisonderwijs 2022-2025 vast te stellen en ter goedkeuring voor te leggen aan de Minister van OCW omdat de aanvragen van STI en SO voldoen aan alle voorwaarden. Daarnaast stelt de huidige wetgeving dat de gemeenteraad het Plan van Scholen vóór 1 augustus 2021 vaststelt. Als laatste stap van deze wettelijke procedure wordt het Plan van Scholen ter goedkeuring voorgelegd aan de Minister van OCW.

1. Aanleiding/ context met tijdlijn

De besturen van STI en SO hebben bij uw raad op basis van de “oude” wetgeving het verzoek ingediend om een nieuwe school voor ABO, met als voedingsgebied Lansingerland, op te nemen in het Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (hierna: Plan van Scholen). Vanaf 1 juni 2021 verandert de wetgeving in de regeling ‘Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen’. Deze nieuwe regeling is dus nog niet van toepassing op de verzoeken op het Plan van Scholen in dit voorstel. In bijlage 2 (U21.03053) staat het verschil tussen de aanvraagprocedure via het Plan van Scholen en via de wet MRvNS uitgelegd.

De Wet op het primair onderwijs (Wpo) kent een procedure voor het oprichten en de rijksbekostiging van een nieuwe openbare of bijzondere basisschool. Rijksbekostiging van een nieuwe basisschool met een eigen BRIN-nummer (het registratienummer dat door het Nederlandse Ministerie van OCW aan een school wordt uitgegeven) kan alleen als de school is opgenomen in een door de gemeente vastgesteld Plan van Scholen.

Een Plan van Scholen bestrijkt drie achtereenvolgende schooljaren, volgend op het jaar van vaststelling. Het betreft voor dit Plan van Scholen de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-

2025. Dit plan vermeldt welke scholen in de planperiode wel of niet voor eerste bekostiging in aanmerking komen. Het schooljaar waarvoor de start van de rijksbekostiging van de nieuwe school gewenst is, dient in het plan te worden aangegeven. De deadline voor het vaststellen van het plan is 1 augustus 2021. Daarom vragen wij u het plan in uw raadsvergadering van 15 juli 2021 vast te stellen. Na vaststelling gaat het plan naar de Minister van OCW ter beoordeling. De Minister besluit vóór 1 januari 2022 over het al dan niet toekennen van de rijksbekostiging.

2. Maatschappelijk effect

Ouders en kinderen in Lansingerland hebben meer keuze om een school te kiezen die het beste bij het kind past. De twee nieuwe ABO scholen in Lansingerland zijn een tweetalige Montessorischool van Stichting Tree of Infinity en een Integraal Kind Centrum van Stichting Onderwijs. Deze scholen zorgen voor de verbreding van het aanbod van onderwijsconcepten.

3. Argumenten

1.1. De aanvragen van de besturen van Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs voldoen aan de voorwaarden.

Het is de wettelijke taak van de gemeente, op grond van de Wet op primair onderwijs (Wpo), om de aanvragen van de schoolbesturen te toetsen aan de hand van de volgende voorwaarden:

- a. De basisgeneratie;
- b. Het deelnamepercentage;
- c. Het belangstellingspercentage;
- d. Leerlingen binnen het voedingsgebied die onderwijs van dezelfde richting bezoeken buiten het voedingsgebied;
- e. De stichtingsnorm.

In bijlage 1, Overwegingenkader Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (T21.03888), worden de voorwaarden uitgebreid toegelicht.

Het is de rol van de gemeente om te toetsen of de aanvragen voldoen aan de gestelde voorwaarden. De wet biedt geen mogelijkheden om hiervan af te wijken. De aanvragen van de twee schoolbesturen voldoen aan bovengenoemde voorwaarden. Conform de berekening van Pronexus (onderwijsloket die de leerlingenprognoses opstelt) halen twee scholen op algemeen bijzondere grondslag naar verwachting de stichtingsnorm binnen 5 jaar en houden dit minstens 15 jaar vast.

In de gemeente Lansingerland is geen andere school van dezelfde denominatie aanwezig. Dit betekent dat de verzoekende schoolbesturen de aanvraag dienen te onderbouwen met een prognose op basis van het belangstellingspercentage van een vergelijkbare gemeente. STI en SO hebben gebruik gemaakt van referentiegemeente Gooise Meren (zie bijlage 1, Overwegingenkader Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (T21.03888)).

1.2. Volgens huidige wetgeving stelt uw gemeenteraad het Plan van Scholen vóór 1 augustus 2021 vast.

De besturen van Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs hebben bij uw raad het verzoek ingediend om een nieuwe school voor Algemeen Bijzonder Onderwijs, met als voedingsgebied Lansingerland, op te nemen in het Plan van Scholen voor het bekostigingsjaar 2022.

1.3 Vesting van twee scholen in het ABO is in lijn met gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in de visienota onderwijs "met het oog op de toekomst" (hierna: de visienota, T17.01857).

In de visienota (zie bijlage 3) is onder hoofdstuk 4.4 opgenomen dat we streven naar een breder aanbod van schoolconcepten in het PO in Lansingerland. Er is maar beperkt aanbod in onderwijsconcepten binnen het PO in de gemeente. Dit terwijl hier weldegelijk vraag naar is. Het voorliggende verzoek gaat over twee nieuwe scholen op algemeen bijzondere grondslag die gesticht worden in de gemeente Lansingerland. Het tweetalig Montessori Onderwijs van Stichting Tree of Infinity heeft ten doel het (vorm)geven van algemeen bijzonder onderwijs volgens de Montessori richtlijnen aan kinderen tussen de vier en dertien jaar. Het Integraal Kind Centrum nieuwe stijl van Stichting Onderwijs richt zich op toekomstgericht onderwijs voor kinderen van nul tot dertien jaar waarbij de nadruk ligt op het ontwikkelen van talenten en het geven van projectonderwijs. Beide schoolconcepten zijn nu nog niet aanwezig in Lansingerland en zijn daarmee een verrijking van het onderwijslandschap.

2.1. Het Plan van Scholen ter goedkeuring voorleggen aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen is onderdeel van de wettelijke procedure.

Het verzoek om te worden opgenomen in het Plan van Scholen wordt ingediend bij de gemeenteraad van de gemeente waar het schoolbestuur de school wil stichten. De gemeenteraad stelt het Plan van Scholen vast en stuurt het ter beoordeling naar de minister.

4. Kanttekeningen

1.1. De keuze voor een referentiegemeente heeft invloed op het voldoen aan de voorwaarden.

SO en STI kozen om gebruik te maken van referentiegemeente Gooise Meren. De leerlingenprognose voor Gooise Meren kan verschillen van anderen gemeenten die vergelijkbaar zijn met Lansingerland. De Schoolbesturen dragen echter de referentiegemeente aan en de gemeente toets of de referentiegemeente voldoet aan de wettelijk eisen hiervoor. In het geval van de verzoekende schoolbesturen, voldoet de referentiegemeente Gooise Meren omdat onder andere de leerlingendichtheid, de mate van stedelijkheid, aantal 4 tot en met 11 jarigen en het aantal inwoners dichtbij elkaar liggen (zie bijlage 2, Overwegingen kader Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (T21.03888)). Er zijn geen juridische gronden om hier niet mee akkoord te gaan.

5. Financiële consequenties met dekkingsvoorstel

De scholen vragen rijksbekostiging aan vanaf schooljaar 2022. Een nieuwe school heeft recht op een startbekostiging van het rijk, voor de periode voorafgaand aan de start. Daarnaast begint de reguliere rijksbekostiging (lumpsum) vanaf 1 augustus van het 1^e jaar van de start van de school, in dit geval dus 1 augustus 2022. Dit vraagt geen gemeentelijke bijdrage.

Na vaststelling van het Plan van Scholen door de gemeenteraad en goedkeuring van OCW, is de gemeente vanaf 1 augustus 2022 wettelijk verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting. Concreet betekent dit dat de kosten voor nieuwe schoolgebouwen, uitbreidingen van bestaande gebouwen en het huren van tijdelijke huisvesting voor rekening komen van de gemeente. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor de eerste inrichting (onderwijsleerpakket en meubilair).

Bij het stichten van de genoemde nieuwe scholen zetten wij de bestaande voorraad schoolgebouwen zo optimaal mogelijk in. De ruimtebehoefte in bruto vloeroppervlakte (hierna: m² bvo) van een basisschool is opgebouwd uit een basisruimtebehoefte en een toeslag in verband met de gewichtensom. De basisruimtebehoefte wordt berekend met de formule: $200 + 5,03 * L$ (Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven). Daarnaast wordt de toeslag berekend met de formule: $1,40 * G$ (gewichtensom).

In de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Lansingerland 2020' staan de volgende bedragen opgenomen als vergoeding voor eerste inrichting bij een basisschool:

Startbedrag, incl. 200 m ² bvo	€ 41.155,84
Voor elke volgende m ² bvo	€ 143,98

Het is op dit moment nog niet duidelijk welke exacte kosten hier voor de gemeente mee gemoeid gaan omdat dit afhankelijk is van het aantal leerlingen dat gaat starten op de school en of er voldoende ruimte is in bestaande schoolgebouwen. We zetten erop in dat de scholen kunnen starten in bestaande schoolgebouwen. Eventuele investeringen voor (ver)bouw worden conform huidige afspraken (financiële verordening) aan de raad voorgelegd. Uitgaande van een startaantal ca. 30-50 leerlingen per school betekent dit een totaalbedrag tussen de € 63.000,- en € 77.000,- aan eerste inrichting per school. Voor twee scholen gaat dit om een bedrag tussen de € 126.000,- en € 154.000,- waarvan een aanzienlijk deel kan aangemerkt als incidentele kosten. We werken dit nader uit en nemen de kosten waar mogelijk mee in de begroting 2022, dit 'plan van de scholen' is nog niet verwerkt in de Kaderbrief 2022.

Ook hierbij merken wij op dat dit wettelijke procedures zijn waarbij de gemeente alleen toets op het voldoen aan de voorwaarden. Wij hebben geen beleidsvrijheid om de vestiging van een nieuwe school op financiële gronden af te wijzen.

6. Juridische aspecten

Wet op primair onderwijs (Wpo)

Artikel 74, lid 2 Wpo

De gemeenteraad stelt het Plan van Scholen voor 1 augustus in het jaar van aanvragen vast. Het plan bestrijkt drie schooljaren volgend op het jaar van vaststelling. Het plan vermeldt in elk geval welke scholen bij de aanvang van het eerste schooljaar van de planperiode voor bekostiging in

aanmerking komen en de reden waarom de overige scholen daarvoor niet in aanmerking komen. Het plan vermeldt verder van elke school de plaats van vestiging en de te verwachten omvang.

Artikel 75, Wpo

Om een school te kunnen stichten en opgenomen te worden in het Plan van Scholen, moet een school voldoen aan een aantal voorwaarden. Zie bijlage 1 voor een uitgebreide toelichting op deze voorwaarden.

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft op grond van de onderwijswetgeving een zorgplicht voor de huisvesting van scholen voor het basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht is nader uitgewerkt in de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Lansingerland 2020'. Deze regeling bevat de regels voor de schoolbesturen en het gemeentebestuur op het terrein van de onderwijshuisvesting.

7. Duurzaamheid

Schoolgebouwen zijn duurzaam en dragen bij aan een goed leefmilieu. Om ook gedegen met de financiële middelen voor onderwijshuisvesting om te gaan, zetten wij bij het stichten van de genoemde nieuwe scholen de bestaande voorraad schoolgebouwen zo optimaal mogelijk in.

8. Extern draagvlak / burgerparticipatie

Met zowel STI en SO heeft een uitgebreide kennismaking plaatsgevonden. Daarnaast zijn in de aanloop tot de aanvraag meerdere gesprekken gevoerd met de verzoekende schoolbesturen.

De huidige schoolbesturen in de gemeente Lansingerland zijn op de hoogte gebracht van de ingediende aanvragen voor het stichten van een nieuwe school.

9. Verdere procedure

Wij vragen u op 15 juli het Plan van Scholen vast te stellen. Uiterlijk twee weken na vaststelling van dit plan (29 juli 2021) versturen wij het Plan van Scholen ter beoordeling aan de Minister van OCW. Daarnaast informeren wij voor 29 juli 2021 de verzoekende schoolbesturen over de vaststelling van het Plan van Scholen door uw gemeenteraad. De Minister van OCW beslist vóór 1 januari 2022 over de goedkeuring van het plan. Vanaf 1 augustus 2022 start de bekostiging van scholen die in Plan van Scholen zijn opgenomen.

Bijlagen

1. Overwegingkader Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (T21.03888)
2. Onderscheid processen en wetten bij het stichten van nieuwe basisscholen (U21.03053)
3. Visienota onderwijs "met het oog op de toekomst (T17.01857)

Datum Raad 15 juli 2021

Registratienummer BR2100046

Onderwerp Vaststellen Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025

De raad van de gemeente Lansingerland;
Na het voorstel gelezen te hebben

Op basis van de argumenten

- 1.1. De aanvragen van de besturen van Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs voldoen aan de voorwaarden;
- 1.2. Volgens huidige wetgeving stelt uw gemeenteraad het Plan van Scholen vóór 1 augustus 2021 vast;
- 1.3. Vesting van twee scholen in het ABO is in lijn met gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in de visienota onderwijs “met het oog op de toekomst”;
- 2.1. Het Plan van Scholen ter goedkeuring voorleggen aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen is onderdeel van de wettelijke procedure.

Rekening te houden met

Wet op primair onderwijs (Wpo)

Artikel 74, lid 2 Wpo

De gemeenteraad stelt het Plan van Scholen voor 1 augustus in het jaar van aanvragen vast. Het plan bestrijkt drie schooljaren volgend op het jaar van vaststelling. Het plan vermeldt in elk geval welke scholen bij de aanvang van het eerste schooljaar van de planperiode voor bekostiging in aanmerking komen en de reden waarom de overige scholen daarvoor niet in aanmerking komen. Het plan vermeldt verder van elke school de plaats van vestiging en de te verwachten omvang.

Artikel 75, Wpo

Om een school te kunnen stichten en opgenomen te worden in het Plan van Scholen, moet een school voldoen aan een aantal voorwaarden. Zie bijlage 1 voor een uitgebreide toelichting op deze voorwaarden.

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft op grond van de onderwijswetgeving een zorgplicht voor de huisvesting van scholen voor het basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht is nader uitgewerkt in de ‘Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Lansingerland 2020’. Deze regeling bevat de regels voor de schoolbesturen en het gemeentebestuur op het terrein van de onderwijshuisvesting.

Besluit(en)

1. Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 (T21.03888) vast te stellen en daarmee te concluderen dat er ruimte is voor twee basisscholen met denominatie Algemeen Bijzonder Onderwijs.
2. Het Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 ter definitieve beoordeling voor te leggen aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Minister van OCW) over het stichten van twee nieuwe basisscholen met denominatie Algemeen Bijzonder Onderwijs in Lansingerland.

Dit Raadsbesluit is vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 15 juli 2021,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Overwegingenkader Plan van Scholen Basisonderwijs 2022-2025 Gemeente Lansingerland

Lysanne Teuling
Maatschappelijke Opgaven
Datum: 28-04-2021
Coursnummer: T21.03888

Samenvatting

Twee schoolbesturen, Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs, hebben voor 1 februari 2021 een verzoek ingediend om een nieuwe school voor algemeen bijzonder onderwijs (hierna: ABO) op te nemen in het Plan van Scholen. Het is de wettelijke taak van de gemeente, op grond van de Wet op het primair onderwijs (hierna: Wpo), om de aanvragen van schoolbesturen te toetsen aan de hand van een aantal voorwaarden. De aanvragen van de twee schoolbesturen voldoen aan de wettelijke voorwaarden. Omdat in de gemeente Lansingerland geen andere school van dezelfde denominatie aanwezig is, dient het schoolbestuur de aanvraag te onderbouwen met een prognose op basis van het belangstellingspercentage van een vergelijkbare gemeente. Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs hebben gebruik gemaakt van referentiegemeente Gooise Meren (zie bijlage 1). Conform de berekening van Pronexus (onderwijsloket die de leerlingenprognoses opstelt) halen twee scholen op algemeen bijzondere grondslag naar verwachting de stichtingsnorm binnen 5 jaar en houden dit minstens 15 jaar vast.

Inleiding

Voor 1 februari 2021 heeft de gemeente Lansingerland twee verzoeken binnengekregen om een nieuwe basisschool te stichten. Dit betekent dat de gemeente volgens de Wpo een Plan van nieuw op te richten basisscholen moet vaststellen. Rijksbekostiging van een nieuwe openbare of bijzondere basisschool kan alleen als de school is opgenomen op een door de gemeente van vestiging vastgesteld plan.

De besturen Stichting Tree of Infinity (hierna: STI) en Stichting Onderwijs (hierna: SO) hebben, voor 1 februari 2021, bij de gemeenteraad van Lansingerland het verzoek ingediend om een nieuwe school voor ABO, met als voedingsgebied Lansingerland, op te nemen in het Plan van Scholen. In voorliggend overwegingenkader wordt achtereenvolgens stilgestaan bij:

1. Procedure;
2. Nieuwe aanvragen;
3. Conclusie.

1. Procedure

Een Plan van Scholen bestrijkt drie achtereenvolgende schooljaren, volgend op het jaar van vaststelling. Het betreft voor dit Plan van Scholen de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025. Het plan vermeldt welke scholen in de planperiode voor eerste bekostiging in aanmerking komen. De gemeenteraad stelt het plan vast. Na vaststelling door de gemeenteraad gaat het plan naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (hierna: OCW) voor beoordeling. De minister besluit vóór 1 januari 2022. Bij de voorliggende verzoeken, is er geen juridische grond om de aanvragen af te keuren. Als de gemeenteraad besluit een school toch niet op het plan op te nemen, kunnen schoolbesturen daartegen in beroep bij de minister

2. Nieuwe aanvragen

Startjaar	Locatie/kern	Naam school	Schoolbestuur	Denominatie
2022	Berkel en Rodenrijs	IKC Cadans	Stichting Onderwijs	Algemeen bijzonder
2022	Bergschenhoek	Treehouse Montessori	Stichting Tree of Infinity	Algemeen bijzonder

Het is de wettelijke taak van de gemeente, op grond van de Wpo, om de aanvragen van schoolbesturen te toetsen aan de hand van de volgende voorwaarden:

- a. De basisgeneratie;

- b. Het deelnamepercentage;
- c. Het belangstellingspercentage;
- d. Leerlingen binnen het voedingsgebied die onderwijs van dezelfde richting bezoeken buiten het voedingsgebied;
- e. De stichtingsnorm.

De aanvragen van de besturen van Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs voldoen aan deze voorwaarden. In het hiernavolgende worden de voorwaarden uitgebreid toegelicht en staat opgenomen waarom de twee schoolbesturen hieraan voldoen.

a- Basisgeneratie

De basisgeneratie is het aantal 4- tot en met 11-jarigen en 30% van de 12 jarigen binnen het voedingsgebied van de verlangde school.

b- Deelnamepercentage

Niet alle kinderen uit de basisgeneratie bezoeken het reguliere onderwijs. In Lansingerland hanteren we een deelnamepercentage van 98%.

c- Het belangstellingspercentage

Het belangstellingspercentage is het percentage leerlingen in de gemeente Lansingerland dat een school van een bepaalde richting (denominatie) bezoekt. Treehouse Montessorri en IKC Cadans zijn scholen met de richting 'Algemeen Bijzonder Onderwijs'.

Wanneer er binnen de gemeente van vestiging van de te stichten school geen andere school van dezelfde denominatie aanwezig is, dient het schoolbestuur de aanvraag te onderbouwen met een prognose op basis van het belangstellingspercentage van een vergelijkbare gemeente. STI en SO hebben gebruik gemaakt van de referentiegemeente Gooise Meren. Het belangstellingspercentage Algemeen Bijzonder Onderwijs in de gemeente Gooise Meren is 19,4%. Dit betekent dat 19,4 % van de kinderen in Gooise Meren Algemeen Bijzonder Onderwijs volgt. Naar verwachting geldt dit ook voor Lansingerland.

d- Leerlingen binnen het voedingsgebied die Algemeen Bijzonder Onderwijs volgen buiten het voedingsgebied

Op 1-10-2020 volgden 34 leerlingen uit de gemeente Lansingerland elders Algemeen Bijzonder Onderwijs. Dit aantal is gebaseerd op de tellingen van DUO.

e- Stichtingsnorm

Een schoolbestuur moet aantonen dat voldoende leerlingen de school zullen bezoeken. Dit gebeurt op grond van de leerlingenprognose en de stichtingsnorm. De door het Rijk voor Lansingerland vastgestelde stichtingsnorm is 262 leerlingen. Een school wordt in het Plan van Scholen opgenomen als de prognose uitwijst dat de school:

- aan het einde van het vijfde operationele jaar minimaal 262 leerlingen heeft;
- en dit ook in alle daaropvolgende 15 jaren volhoudt.

Tabel 1. Basisgeneratie en deelnamepercentage Lansingerland en de leerlingenprognose voor Algemeen Bijzonder Onderwijs op basis van de referentiegemeente Gooise Meren.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basisgeneratie	7711	7629	7530	7494	7484	7547	7706	7862
Deelname 98% (voorwaarde b)	7556	7476	7380	7344	7335	7396	7551	7705
Leerlingen- prognose ABO	1423	1420	1409	1413	1425	1439	1461	1476

	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Basisgeneratie	8006	8145	8252	8410	8531	8637	8689	8794
Deelname 98% (voorwaarde b)	7846	7982	8087	8242	8361	8464	8515	8618
Leerlingen- prognose ABO	1484	1492	1508	1521	1524	1522	1522	1522

	2038	2039	2040	2041	2042
Basisgeneratie	8900	8970	9037	9071	9127
Deelname 98% (voorwaarde b)	8722	870	8856	8890	8945
Leerlingen- prognose ABO	1520	1518	1515	1513	1509

Toelichting tabel

In Tabel 1 staan de basisgeneratie en het deelnamepercentage genoemd. STI en SO keken naar referentiegemeente Gooise Meren. In bijlage 1 wordt dit nader toegelicht. Op basis van de referentiegemeente Gooise Meren, is een rij met het verwachte aantal leerlingen in Lansingerland dat Algemeen Bijzonder Onderwijs (ABO) volgt, opgenomen in Tabel 1.

3. Conclusie

De aanvragen van de twee schoolbesturen voldoen aan bovengenoemde voorwaarden. Conform de berekening van Pronexus (onderwijsloket die de leerlingenprognoses opstelt) halen twee scholen op algemeen bijzondere grondslag naar verwachting de stichtingsnorm (twee maal de stichtingsnorm van 262 is 524 leerlingen) binnen 5 jaar en houden dit minstens 15 jaar vast. Omdat in de gemeente Lansingerland geen andere school van dezelfde denominatie aanwezig is, dient het schoolbestuur de aanvraag te onderbouwen met een prognose op basis van het belangstellingspercentage van een vergelijkbare gemeente. Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs hebben gebruik gemaakt van referentiegemeente Gooise Meren (zie bijlage 1).

Bijlage1: Referentiegemeente Gooise Meren

Wanneer er binnen de gemeente van vestiging van de te stichten school geen andere school van dezelfde denominatie aanwezig is, dient het schoolbestuur de aanvraag te onderbouwen met een prognose op basis van het belangstellingspercentage van een vergelijkbare gemeente. Schoolbesturen dragen de referentiegemeente aan en de gemeente toets of de referentiegemeente voldoet. Stichting Tree of Infinity en Stichting Onderwijs hebben gebruik gemaakt van referentiegemeente Gooise Meren. Hieronder staat de vergelijking tussen gemeente Gooise Meren en gemeente Lansingerland.

Vergelijking tussen gemeente Lansingerland en gemeente Gooise Meren

Bij het bepalen van een vergelijkbare gemeente (referentiegemeente) dient er niet alleen naar het bevolkingsaantal te worden gekeken, maar dient er een uitgebreid onderzoek te worden gedaan naar geografische ligging, leerlingdichtheid en de verwachte demografische samenstelling van de bevolking van de wijk. In tabel 2 hieronder staan deze gevraagde gegevens beschreven voor Lansingerland en Gooise Meren. Deze gegevens tonen aan dat de gemeente Gooise Meren vergelijkbaar is met de gemeente Lansingerland.

	Lansingerland	Gooise Meren
Inwoners 1-1-2020	62384	58055
Regio	Zuid-Holland (randstad)	Noord-Holland (randstad)
Oppervlakte land (km²)	53,42	41,59
Woningvoorraad	24244	26679
4 tot en met 11 jarigen	7360	6047
Gemiddeld woningbezettingcijfer aantal inwoners	2,6	2,2
Leerlingdichtheid	138	145
Mate van stedelijkheid	3	2
Opheffingsnorm¹	157	172

Tabel 2. Vergelijking gemeente Lansingerland en gemeente Gooise Meren (bron: CBS)

¹ Het Rijk stelt een ondergrens aan het aantal leerlingen op een school. Dit heet de opheffingsnorm. Scholen met een leerlingenaantal dat drie jaar op rij onder de opheffingsnorm valt, verliezen hun bekostiging.

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Lysanne Teuling
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 10 juni 2021
Ons kenmerk U21.03053

Onderwerp   **Onderscheid processen en wetten bij
het stichten van nieuwe basisscholen**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Op dit moment is Lansingerland één van de weinige groeigemeentes in Nederland. Een groeiende gemeente betekent meer kinderen, en dus ruimte voor meer scholen. Op het gebied van nieuwe scholen stichten vindt landelijk een ontwikkeling plaats naar nieuwe wetgeving. Vanaf 1 juni 2021 gaat namelijk de wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen (hierna: MRvNS) in. In Lansingerland heeft deze overgang voor een unieke situatie gezorgd. Voor 1 februari 2021 zijn twee aanvragen voor het stichten van een nieuwe basisschool in Lansingerland ingediend op basis van de “oude” wetgeving (door middel van een Plan van Scholen). Na 1 juni 2021 verwachten wij ook aanvragen voor het stichten van nieuwe basisscholen in Lansingerland op basis van de “nieuwe” wetgeving (MRvNS). In de voorliggende brief informeren wij uw raad over het verschil tussen de aanvraagprocedure via het Plan van Scholen en de wet MRvNS.

Op 7 mei ontving uw raad ook een brief over het voorstel van drie bestaande schoolbesturen in Lansingerland om een scholencampus van dislocaties (uitbreiding van bestaande school) te organiseren. Dit staat los van de stichtingsprocedure die schoolbesturen doorlopen voor een nieuwe school (eigen BRIN-nummer). De minister van OCW heeft geen rol heeft bij het realiseren van dislocaties omdat dit onder de zorgplicht van de gemeente valt.

Plan van Scholen

De Wet op het primair onderwijs (hierna: Wpo) kent een procedure voor het oprichten en de rijksbekostiging van een nieuwe openbare of bijzondere basisschool. Een school in het primair onderwijs moet opgenomen zijn in het Plan van Scholen om in aanmerking te komen voor bekostiging. Een aanvraag tot het opnemen van een bijzondere basisschool in het Plan van Scholen wordt ingediend bij de gemeenteraad. De aanvraag bevat de richting van de school, de naam en het adres van het bevoegd gezag, een prognose van het te verwachten aantal leerlingen, de beschrijving van het voedingsgebied, de plaats in de gemeente waar het onderwijs moet worden gegeven en de voorgestelde datum van ingang van de bekostiging.

De gemeenteraad neemt een bijzondere basisschool in elk geval op in het Plan van Scholen wanneer de verwachting is dat de bijzondere school op grond van de aangeleverde gegevens, binnen 5 jaar na aanvang van bekostiging de stichtingsnorm in de gemeente haalt en deze een periode van minimaal 15 jaar vasthoudt. Om daadwerkelijk bekostiging te krijgen, moet de Minister van OCW het plan goedkeuren. Volgens de wetgeving tot 1 februari 2021 bepaalt de Minister of er sprake is van een richting op basis waarvan een school bekostigd kan worden. Dit zijn de richtingen: Openbaar, Rooms-katholiek, Protestants-christelijk, Gereformeerd Vrijgemaakt, Reformatorisch, Evangelisch, Evangelische Broedergemeente, Vrije School, Hindoe, Islamitisch, Joods, Algemeen Bijzonder. Dit staat los van de onderwijsconcepten of -methode (bijvoorbeeld Montessorionderwijs of Jenaplanonderwijs).

Rol van de gemeente

De gemeente toets of de ingediende aanvragen voor een nieuwe school voldoen aan de voorwaarden. Deze voorwaarden staan vastgelegd in artikel 75, lid 1 Wpo. Als het verzoek om opgenomen te worden op het Plan van Scholen voldoet aan de voorwaarden, stelt de gemeenteraad het Plan van Scholen vast en stuurt het ter goedkeuring naar de Minister. De Minister beslist voor 1 januari 2022 over de goedkeuring van het Plan. De gemeente heeft op grond van de onderwijswetgeving een zorgplicht voor de huisvesting van scholen. Deze zorgplicht is nader uitgewerkt in de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Lansingerland 2020'. Vanaf 1 augustus 2022 geldt deze verplichting voor de scholen op het Plan van Scholen 2022-2025, mits deze is goedgekeurd door de Minister.

Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen

Op 1 juni 2021 gaat de wet MRvNS in. De nieuwe wet heeft als doel het mogelijk maken dat scholen die aantoonbaar op voldoende belangstelling van ouders en leerlingen kunnen rekenen ook daadwerkelijk voor bekostiging in aanmerking komen. Het begrip 'richting' (godsdienst of levensbeschouwing) als bepalende factor wordt hiermee losgelaten. In plaats daarvan komt een systeem waarin rechtstreeks bij de ouders naar de belangstelling voor een nieuwe school wordt gevraagd. Hiervoor worden ouderverklaringen en/ of een marktonderzoek gebruikt. Initiatiefnemers die op 1 juni 2021 hun interesse kenbaar maken, kunnen bij het succesvol doorlopen van de procedure in augustus 2023 starten.

Rol van de gemeente

Met de ingang van de nieuwe wet wordt de stichtingsprocedure voor het oprichten van een nieuwe school aangepast. In deze nieuwe procedure dienen schoolbesturen geen aanvraag meer in bij de gemeente, maar bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW). OCW beoordeelt vervolgens de aanvraag. Een zienswijzegesprek met de gemeente maakt hier onderdeel van uit. OCW bepaalt uiteindelijk welke schoolbesturen een school mogen stichten. De gemeente voorziet vervolgens in huisvesting voor het onderwijs. Middels het door u vastgestelde Plan van aanpak (T21.0121) en Uitgangspunten selectie onderwijs Wilderszijde (T21.01224) geven wij onze uiteindelijke zienswijze en keuze richting OCW vorm.

Verschil wetgeving vóór (Plan van Scholen) en na (MRvNS) 1 juni 2021

Richting als bekostigingsvoorwaarde

Met de invoering van de wet MRvNS komt het begrip richting als bekostigingsvoorwaarde voor een bijzondere school te vervallen in de schoolstichtingsprocedure. Kort gezegd kan een nieuwe school na invoering van de wet in beginsel gestart worden indien er voldoende ouderbelangstelling is voor deze nieuwe school.

Prognosesysteem

Door de invoering van het wetsvoorstel verandert het prognosesysteem. Zo verdwijnen de methoden van directe en indirecte meting. In plaats daarvan wordt een systeem van schriftelijke ouderverklaringen¹ of marktonderzoek² voorgesteld om de belangstelling voor een nieuwe school te meten.

Aanvraagprocedure

Na ingang van de wet MRvNS dient het bevoegd gezag de aanvraag tot bekostiging van een nieuwe school in bij de minister van OCW. In deze nieuwe procedure dienen schoolbesturen geen aanvraag meer in bij de gemeente, maar direct bij het ministerie van OCW. Middels het door uw raad vastgestelde Plan van aanpak (T21.0121) en Uitgangspunten selectie onderwijs Wilderszijde (T21.01224) geeft de gemeente Lansingerland een zienswijze en keuze richting OCW vorm. OCW beoordeelt vervolgens de aanvraag en bepaalt uiteindelijk welke schoolbesturen/initiatiefnemers een school mogen stichten.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

---

¹ De ouderverklaring wordt afgelegd op een beveiligde site van de Dienst Uitvoering Onderwijs

² Het marktonderzoek bestaat uit een rondvraag aan een representatieve doorsnede van ouders uit de doelgroep in het voedingsgebied

Visienota Onderwijs 2017-2025

“Met het oog op de toekomst”

Auteur: Stephan Leewis, Marianne van der Horst, Sophie Serrarens, Erik Verkade en Marjonne van Workum

Afdeling: Maatschappelijke Ontwikkeling & Economie, Team Economie, Onderwijs & Sport

Versienummer: 2.1

Datum: 17 maart 2017

Corsanummer: T17.01857

Samenvatting

In de afgelopen anderhalf jaar heeft de gemeente Lansingerland samen met ouders, leerlingen en professionals in het onderwijs gewerkt aan een Lansingerlandse visie op het onderwijs. Deze nota is het resultaat van dat participatieproces. Een toelichting op het participatieproces dat we hebben doorlopen staat in bijlage 1.

Wat gaan we doen?

Tijdens dit proces zijn we gezamenlijk gekomen tot de conclusie dat er behoefte is aan een actievere rol van de gemeente ten opzichte van het onderwijs. Op dit moment beperkt de gemeente zich binnen het onderwijs grotendeels tot haar wettelijke taken. Deze nota stelt voor dat de gemeente, naast de uitvoering van die wettelijke taken, een nieuwe rol krijgt. Een rol waarin de gemeente actiever de belangen van haar inwoners vertegenwoordigt binnen het onderwijssysteem. En waar ze zorgt voor een betere aansluiting van de gemeentelijke taken in het sociaal domein en het onderwijs. Dit betekent onder andere dat de gemeente meningen over het onderwijs in Lansingerland actief gaat inventariseren en zinvolle en wenselijke veranderingen gaat agenderen en stimuleren bij het onderwijs.

In deze nieuwe rol maakt de gemeente zich samen met haar partners in het onderwijs hard voor een zestal beleidsdoelen:

1. Voorzien in kwalitatief sterk onderwijs dichtbij huis.
2. Gemeente en onderwijs organiseren ondersteuning op maat.
3. Ondersteuning organiseren we dichtbij school.
4. Basisscholen, BSO, KDV, sport en cultuur vormen een netwerk van voorzieningen in de wijk.
5. VMBO, MBO, bedrijfsleven en gemeente zorgen voor kansrijke carrièremogelijkheden in de regio.
6. Mogelijkheden benutten om andere onderwijsconcepten aan te bieden.

Blijven werken aan wat goed gaat

De basis van onderwijs in Lansingerland is goed. Om de beleidsdoelen uit deze visie te halen is het belangrijk om die goede basis te behouden. We blijven ons inzetten voor kwalitatief goed en nabij onderwijs, een effectief achterstandenbeleid en voldoende goede onderwijshuisvesting.

Op welke ontwikkelingen zetten we in?

Op de goede basis van het Lansingerlandse onderwijs willen we doorbouwen. Dit doen we door in te zetten op een viertal ontwikkelingen.

Een wijknetwerk rond elke basisschool

We hebben een grote hoeveelheid voorzieningen voor kinderen. Denk daarbij aan kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, voor- en vroegschoolse educatie, jeugd- en jongerenwerk en een breed scala aan sport- en cultuurverenigingen. Op dit moment werken al deze verschillende voorzieningen nauwelijks met elkaar en met de basisscholen samen. Juist zo'n samenwerking kan grote voordelen hebben voor de ontwikkeling van het kind. Daarom zetten we in Lansingerland in op het opzetten van wijknetwerken om de verschillende voorzieningen in een wijk te verbinden met de basisschool.

Zorg nabij school

Met de transitie van de jeugdhulp naar de gemeente en de passend onderwijstaak naar het onderwijs is er veel veranderd rond de ondersteuning van jongeren. Door nauwe samenwerking tussen de gemeente en het onderwijs kunnen we jongeren met problemen eerder opsporen en effectievere ondersteuning bieden. We zetten daarom in op het verbeteren van de aansluiting tussen jeugdhulp en school.

Aansluiting op de arbeidsmarkt

Voor de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs zien we twee belangrijke ontwikkelingen:

- De arbeidsmarkt is in rap tempo aan het veranderen. Dat vraagt van het onderwijs constante en snelle aanpassingen. Dit terwijl de budgetten in het onderwijs deze ontwikkelingen niet altijd

kunnen dragen. Om innovatie in het onderwijs zo veel mogelijk te ondersteunen zetten we in Lansingerland een Innovatiebudget Onderwijs op.

- Jongeren met een MBO diploma zoeken vaak werk in de regio of gemeente waar ze wonen. Daarom is het belangrijk dat leerlingen een MBO opleiding volgen die aansluit op de vraag van de lokale arbeidsmarkt.

Een passend aanbod basisonderwijs

In Lansingerland is vraag naar diverse onderwijsconcepten. In samenwerking met het onderwijs in Lansingerland en het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Sport zetten we in op verbreding van het aanbod. Hierbij kijken we in eerste instantie naar de nieuwe basisschool die gebouwd moet worden als er in Wilderszijde een nieuwbouwwijk wordt gebouwd. Daarnaast zetten we in op de introductie van een nieuw onderwijsconcept op 1 van de 22 bestaande basisscholen.

Overige ambities

Naast deze ambities, die duidelijk naar voren komen uit het participatieproces, zetten we ons ook in voor de verduurzaming van het onderwijs en de verbetering van de verkeersveiligheid op de belangrijkste fietsroutes naar school.

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Wat gaan we doen?	6
2.1	Beleidsdoelstellingen.....	6
2.2	Bevindingen.....	7
3	Blijven werken aan wat goed gaat	9
3.1	Goed en nabij onderwijs.....	9
3.2	Achterstandenbeleid	10
3.3	Onderwijshuisvesting.....	10
4	Op welke ontwikkelingen zetten we in?	12
4.1	Een wijknetwerk rond elke PO school	12
4.2	Zorg nabij school.....	14
4.3	Aansluiting op de arbeidsmarkt	16
4.4	Een passend aanbod basisonderwijs	18
5	Overige ambities	20
5.1	Realistisch duurzaam.....	20
5.2	Verkeersveiligheid	21
6	Financiën	22
6.1	Overzicht bestaande budgetten	22
6.2	Aanvullend budget.....	23
7	Evaluatie	24
8	Dankwoord	25

1 Inleiding

Trots presenteer ik aan u de Visienota Onderwijs 'Met het oog op de toekomst'. In deze nota nemen we u mee in de ontwikkeling die onderwijs en gemeente samen de komende jaren gaan inzetten. Die ontwikkeling start met de kwaliteit, de passie en de inzet die nu al aanwezig is op onze scholen. Vanuit die basis werken we, samen met onze partners, om het onderwijs in onze gemeente nog beter af te stemmen op de wensen en de behoeftes van onze inwoners. Om die goed in beeld te krijgen, doorliepen we afgelopen anderhalf jaar een uitgebreid participatietraject. Ik voerde daarbij met veel plezier een groot aantal gesprekken met ouders, leerlingen, schooldirecteuren, schoolbestuurders, mensen uit de kinderdagopvang en andere professionals. Dit was een proces waarin we wederzijds veel van elkaar hebben geleerd en waardoor nieuwe verbindingen en oplossingen zijn ontstaan. Deze nota is het eindresultaat van dat proces. Ik ben er van overtuigd dat we met deze visie ervoor zorgen dat we onze kinderen zo goed mogelijk helpen om hun dromen en ambities te verwezenlijken.

Met een vriendelijke groet,

Jeroen Heuvelink
Wethouder Onderwijs

2 Wat gaan we doen?

De laatste jaren heeft de gemeente zich voor het beleidsveld onderwijs grotendeels toegespitst op het uitvoeren van haar wettelijke taken. Daarbij gaat het voornamelijk om het faciliteren van het onderwijs door het verzorgen van voldoende onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer en het uitvoeren van de Leerplichtwet. In deze visie gaan we in op een breder aantal onderwerpen dan alleen onze wettelijke taken. Tijdens het participatietraject merkten we dat ouders en leerlingen het erg waarderen om met de gemeente te spreken over het onderwijs. Ook onze onderwijspartners vinden dat de gemeente een taak heeft die groter is dan alleen het wettelijke kader. Wij delen deze inzichten van onze inwoners en van de professionals in het onderwijs.

Wij zien een nieuwe rol voor de gemeente in het Lansingerlandse onderwijs. Een rol waarin de gemeente de belangen van al onze inwoners vertegenwoordigt binnen het onderwijssysteem. Niet alleen voor de kinderen en leerlingen die nu op school zitten. Maar ook voor de kinderen in de toekomst. Dit vraagt drie concrete veranderingen in onze huidige werkwijze:

1. De gemeente houdt zicht op algemene trends in het onderwijs. Zoals: aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs of de behoefte aan verschillende soorten onderwijs.
2. De gemeente inventariseert actief de mening van ouders en leerlingen in Lansingerland.
3. De gemeente agendaert, informeert en stimuleert het onderwijs op die onderwerpen waarvan zij van mening is dat verandering in het voordeel van de (toekomstige) inwoners van Lansingerland en andere belanghebbenden is.

2.1 Beleidsdoelstellingen

Vanuit deze nieuwe rol werkt de gemeente Lansingerland samen met haar onderwijspartners richting 2025 aan:

Een gemeente waarin leerlingen en ouders goed basis- en voortgezet onderwijs dichtbij huis tot hun beschikking hebben. Waar het onderwijs in de gemeente aansluit bij de veranderende behoefte en wensen van de samenleving in onderwijsconcepten. Waar gemeente en onderwijs samen zorgen voor een sluitende ondersteuning voor kinderen die een extra zetje in de rug nodig hebben. En waar kinderen, ook diegenen die meer aankunnen, worden uitgedaagd om het maximale uit zichzelf te halen. Achterstanden en leerproblemen pakken we snel en adequaat aan. Jongeren hebben toegang tot de beste onderwijsinstellingen, ook buiten Lansingerland. Verder hebben ze, door een sterke samenwerking tussen VMBO, MBO en het lokale bedrijfsleven, duidelijke carrièremogelijkheden in de regio. Tot slot sluit het onderwijs door (technologische) innovatie aan bij een snel veranderende wereld en bereidt het onze jongeren voor op een toekomst in deze wereld.

Daarbij zetten we in op zes beleidsdoelen:

1. **Voorzien in kwalitatief sterk onderwijs dichtbij huis**
In Lansingerland zorgen we dat er een over de hele gemeente gespreid netwerk van kwalitatief goede scholen is.
2. **Gemeente en onderwijs organiseren ondersteuning op maat**
Kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben, kunnen rekenen op voldoende ondersteuning op en buiten school die past bij hun behoefte. De verschillende soorten van ondersteuning vormen een sluitend netwerk.
3. **Ondersteuning organiseren we dichtbij school**
Kinderen en docenten kunnen de weg naar ondersteuning simpel en tijdig op school vinden.

4. **De basisscholen, BSO, KDV, sport en cultuur vormen een netwerk van voorzieningen in de wijk**
We maken het makkelijker voor kinderen om zich zo breed mogelijk te ontwikkelen. Zodat elk Lansingerlands kind zijn of haar dromen en passies kan najagen.
5. **Gemeente, VMBO, MBO en bedrijfsleven zorgen voor kansrijke carrièremogelijkheden in de regio**
Jongeren in het Lansingerlandse onderwijs worden voorbereid op de arbeidsmarkt van de 21ste eeuw.
6. **Mogelijkheden benutten om andere onderwijsconcepten aan te bieden**
In Lansingerland is een divers aanbod van onderwijsconcepten in het primair onderwijs. Dit aanbod past bij de vraag van ouders en leerlingen.

In hoofdstuk drie gaan wij concreet in op wat dit voor het onderwijs en de gemeente betekent.

2.2 Bevindingen

Tot deze doelstellingen zijn wij gekomen op basis van een vijftal belangrijke bevindingen uit het participatietraject:

1. *Kwalitatief sterk onderwijs dichtbij huis*

Uiteraard wil iedere ouder, leerling, docent en bestuurder dat zijn of haar school goed onderwijs geeft. Ook in Lansingerland vinden we dit dé kernwaarde voor elke school. Toch zijn ook andere zaken belangrijk. Zeker in het primair onderwijs is de nabijheid van een school belangrijk. In de praktijk kiezen veel ouders voor een basisschool binnen een acceptabele afstand van hun huis. Pas als een school binnen die afstand past, worden andere zaken doorslaggevend.

2. *Behoeftte aan ondersteuning op maat op school*

Sommige leerlingen hebben behoefte aan een extra steuntje in de rug. Dit kan omdat ze een achterstand hebben in hun ontwikkeling, maar ook omdat ze juist voorlopen ten opzichte van kinderen van hun eigen leeftijd. Ondersteuning op maat op school is dan belangrijk voor het kind zelf en voor het klimaat in de klas. Daarnaast kan goede en tijdige ondersteuning op school ergere problemen in de ontwikkeling voorkomen, waardoor later minder zwaardere jeugdhulp nodig is. Onderwijs en gemeente hebben recent nieuwe taken en verantwoordelijkheden gekregen in deze ondersteuning.¹ Ondersteuning op maat vraagt een goede afstemming tussen gemeente en onderwijs.

3. *Aansluiting tussen school en andere voorzieningen kan beter*

In de gemeente zijn veel voorzieningen aanwezig voor kinderen. Daarbij denken we aan de ene kant aan buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven en aan de andere kant ook aan bijvoorbeeld sport-, muziek- of toneelverenigingen. In Lansingerland werken onderwijs en deze voorzieningen grotendeels langs elkaar. Daar waar wenselijk zien we mogelijkheden voor betere ondersteuning (door bijvoorbeeld informatie-uitwisseling) en meer kansen voor kinderen (door aanbod van sport & cultuur op school) door meer aansluiting tussen (wijk)voorzieningen en scholen.

4. *Er is ruimte voor uitbreiding van onderwijsconcepten*

Het huidige aanbod in het primair onderwijs is gebaseerd op een historische groei én de criteria uit de onderwijswetgeving. Een breed aantal maatschappelijke organisaties en het Ministerie van OC&W constateren landelijk dat deze wetgeving eigenlijk niet meer past bij de huidige samenleving. Het effect hiervan is dat het onderwijsaanbod in Lansingerland niet helemaal overeenkomt met de vraag van een deel van de ouders en leerlingen naar andere soorten schoolconcepten in het primair onderwijs.

¹ Per 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs in werking getreden en per 1 januari 2015 de Jeugdwet.

5. Er liggen kansen voor betere afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt

De samenleving en de arbeidsmarkt veranderen snel onder invloed van globalisering en innovatie. Het voorbereiden van leerlingen op die arbeidsmarkt vraagt een nauwere aansluiting tussen het bedrijfsleven en het onderwijs. Specifiek in het geval van de toegang tot het MBO zien onderwijs en gemeente hier een uitdaging. MBO-ers blijven in de regel vaak werken in de regio waar ze zijn opgegroeid. De kans is groot dat de VMBO-ers van nu over een aantal jaar op zoek gaan naar werk in onze regio. Voor de beste kansen op een goede carrière is het belangrijk dat deze leerlingen een opleiding krijgen die aansluit bij de vragen van het lokale bedrijfsleven.

3 Blijven werken aan wat goed gaat

De afgelopen vijftien jaar is het aantal leerlingen, en daarmee het onderwijs, in Lansingerland sterk gegroeid. Er zijn veel nieuwe scholen gesticht en bestaande scholen zijn snel gegroeid. Die grote groei heeft de afgelopen jaren veel gevraagd van leraren, directies, schoolbesturen en de gemeente. Het resultaat is dat de kwaliteit van het onderwijs en de onderwijshuisvesting in Lansingerland goed is, de organisatie van onze scholen stevig is en er een breed toegankelijk Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) programma staat. Naast een verbreding van ambities om onze doestellingen te halen, werken we ook aan zaken die we vooral moeten behouden.

3.1 Goed en nabij onderwijs

Doelstelling(en):

- Voorzien in kwalitatief sterk onderwijs dichtbij huis.

In Lansingerland hebben we kwalitatief goede scholen. Dit blijkt in de eerste plaats uit de rapportage van de Inspectie van het Onderwijs.² Maar we zien het ook terug in de reactie van ouders: die zijn in de regel tevreden over het onderwijs in Lansingerland. In de onderwijzenquête geeft meer dan de helft van de ouders en de leerlingen aan geen op- of aanmerkingen te hebben over het onderwijs. Daaruit concluderen wij dat de ouders en leerlingen in het algemeen tevreden zijn over het onderwijs in Lansingerland. Dit beeld wordt bevestigd in de gesprekken met ouders.

Ook de nabijheid van onderwijs is in Lansingerland goed. Onze scholen liggen verspreid over de hele gemeente. Hierdoor hebben we een fijnmazig net van scholen waardoor nagenoeg iedere inwoner van Lansingerland een school bij hem of haar in de buurt heeft. Dit geldt niet alleen voor het basisonderwijs, maar ook voor het voortgezet onderwijs. Het feit dat elke kern over voortgezet onderwijs beschikt, is voor een gemeente als Lansingerland bijzonder te noemen. We vinden het belangrijk om deze nabijheid ook richting de toekomst te bewaren.

Daarnaast biedt onze regio voor onze inwoners een breed scala aan verschillende soorten onderwijs in het voortgezet, het beroeps- en wetenschappelijk onderwijs. Zo hebben scholieren en studenten die wonen in Lansingerland toegang tot een hoogwaardig aanbod in onderwijs waar de gemeente zelf te klein voor is. Daarbij kunnen we denken aan een categoriaal gymnasium, tweetalig onderwijs en een groot aanbod van MBO-, HBO- en WO-opleidingen. Wij achten de toegang tot dit onderwijs van groot belang voor onze inwoners en volgen aandachtig ontwikkelingen zoals de Rotterdamse plaatsingswijzer.

Daarom blijven we ons inzetten voor:

- Het behouden van de huidige fijnmazigheid van het onderwijs, ook bij groei van de gemeente.
- Vasthouden aan de huidige doorverwijsafstand van scholen.
- Toegang voor onze inwoners behouden tot onderwijs in de regio.

² Inspectie van het Onderwijs, 'Toezichtsarrangementen basisonderwijs 2015/2016' en 'Toezichtsarrangementen voortgezet onderwijs 2015/2016', <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijsdata>.

3.2 Achterstandenbeleid

Doelstelling(en):

- Gemeente en onderwijs organiseren ondersteuning op maat.

In Lansingerland vinden we het belangrijk dat alle kinderen met een verhoogd risico op onderwijs-achterstanden de mogelijkheden krijgen om hier iets aan te doen. Daarom hebben we in Lansingerland een goede spreiding van VVE-voorzieningen over de gemeente. We hebben in iedere kern minimaal één locatie voor peuteropvang en één voor kinderdagopvang. De gemeente houdt toezicht op de kwaliteit van deze voorzieningen. Daarnaast zorgen onze partners en de gemeente samen voor een goede overdracht van informatie van de VVE naar de basisschool.³ Daarnaast zet de gemeente zich op dit moment in voor een betere aansluiting van de programma's en de werkwijzen van de voorschoolse voorzieningen en de basisscholen.

Het realiseren van taalonderwijs aan kinderen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen valt eveneens onder het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Ook voor deze kinderen geldt dat zij de mogelijkheid moeten krijgen om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen. Het beheersen van de Nederlandse taal is hierbij essentieel. Onderwijs en gemeente vinden het belangrijk dat kinderen in de basisschoolleeftijd hier niet te ver van huis voor moeten reizen. Daarom kunnen deze kinderen het taalonderwijs in Lansingerland volgen. Voor taalonderwijs aan de oudere leerlingen richten wij ons op de regio Rotterdam.

Daarom blijven we ons inzetten op:

- Behouden van over de gemeente gespreid aanbod van kwalitatief goede VVE.
- Goede aansluiting VVE en basisonderwijs.
- Taalonderwijs voor alle kinderen die de taal onvoldoende beheersen.

3.3 Onderwijshuisvesting

Doelstelling(en):

- Voorzien in kwalitatief sterk onderwijs dichtbij huis.

Onderwijs gaat in de eerste plaats over docenten en leerlingen. Een belangrijke randvoorwaarde voor goed onderwijs is adequate huisvesting. Op het vlak van onderwijshuisvesting is veel gebeurd in Lansingerland. De afgelopen vijftien jaar zijn veel nieuwe scholen gesticht en gebouwd. De gemeente heeft fors geïnvesteerd in de realisatie van nieuwe schoolgebouwen. Lansingerland is de gemeente met veruit de grootste groei van het aantal leerlingen en vloeroppervlak van schoolgebouwen in heel Nederland. Ter illustratie: het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs is in deze periode toegenomen van 1.200 naar meer dan 4.100. We hebben op dit moment voldoende ruimte voor al onze leerlingen in zowel het primair als voortgezet onderwijs. Ook zijn onze schoolgebouwen van een kwalitatief goed niveau.

In het primair onderwijs hebben we dit bereikt met een Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO). In dit IHP PO hebben we een planning gemaakt van de aanpak van de huisvestingsvraagstukken in de gemeente. Op één onderdeel na hebben we alle opgaves van dit plan opgelost.⁴ Tegelijkertijd vinden we het belangrijk om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting op peil te houden. Daarnaast hebben ontwikkelingen op de woningmarkt en groei van het inwoneraantal van Lansingerland effect op de

³ Ouders moeten vooraf toestemming geven voordat VVE-gegevens naar de basisschool worden verzonden.

⁴ Aan de nieuwbouw van het schoolgebouw van basisscholen Prins Willen Alexander en De Kwakel wordt op dit moment gewerkt.

behoefte aan onderwijshuisvesting. Met deze vraagstukken in het achterhoofd actualiseren wij het IHP PO.

Voor voortgezet onderwijs bekijken we onderwijs-huisvesting in een regionale context. Dit voor zowel aanbod als capaciteit. De afstand die een VO-leerling kan reizen tussen huis en school is veel groter dan die van een leerling in het PO. Hierbij beschouwen we Noord-Rotterdam - Lansingerland - Pijnacker-Nootdorp - Zoetermeer als het bedieningsgebied van de Lansingerlandse VO-leerling. Op dit moment is het aantal VO-leerlingen en de capaciteit van de VO-scholen in Lansingerland in evenwicht.⁵ Daarnaast biedt de regio een breed scala aan opties als het gaat om soorten VO en onderwijsconcepten.

Er is op dit moment nog geen structurele regionale afstemming met de gemeenten Rotterdam, Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer. Om voldoende aanbod en capaciteit te blijven garanderen is afstemming wenselijk. Wij gaan deze afstemming tot stand brengen.

Daarom zetten we ons in op:

- Behouden van de huidige kwaliteit van onderwijshuisvesting PO met een actueel IHP PO.
- Regionaal afstemmen van de huisvestingsvraagstukken in het VO.

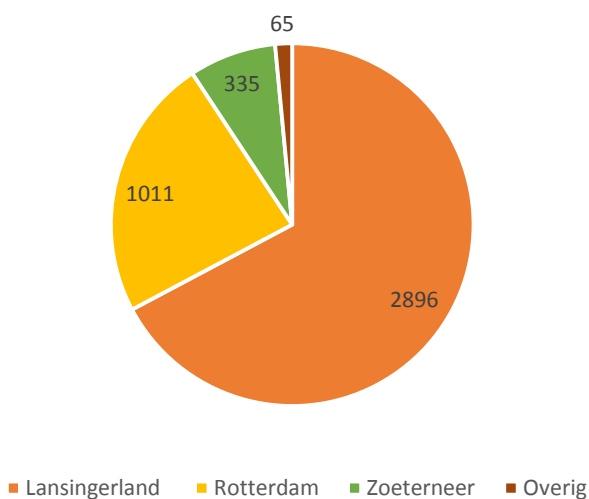
Investerings in de onderwijshuisvesting die bijdragen aan een kwalitatieve impuls in het onderwijs

De gemeente heeft op dit moment voldoende m² aan onderwijshuisvesting.

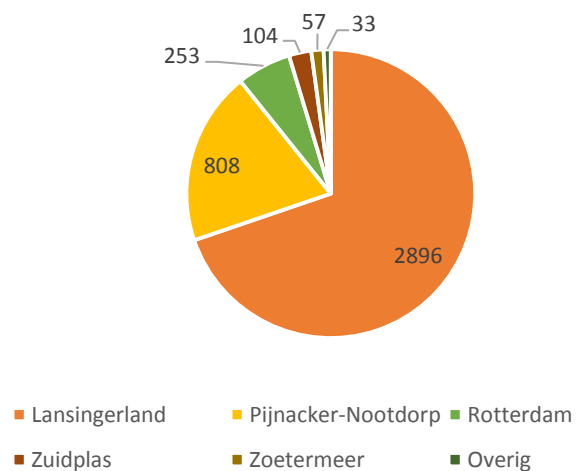
Bij gelijkblijvende inwoneraantallen zien wij als gemeente geen noodzaak verder te investeren in de capaciteit van de onderwijshuisvesting.

Tegelijkertijd wil de gemeente aansluiting bij de arbeidsmarkt en innovatie van het onderwijs stimuleren. Deze innovatie kan andere of nieuwe eisen stellen aan een schoolgebouw. Dit kan verbouwing van, of aanbouw bij, een bestaand schoolgebouw betekenen. Om onder andere dit soort ontwikkelingen te stimuleren stelt de gemeente via een subsidieregeling een innovatiebudget beschikbaar aan het onderwijs (zie paragraaf 4.3 voor meer informatie).

VO Leerlingen uit LL

Leerlingen per woonplaats naar VO scholen in LL

⁵ Er is een totale instroom van 1.255 VO leerlingen van buiten Lansingerland naar VO scholen binnen de gemeente en een uitstroom van 1.411 VO leerlingen naar een school buiten de gemeente.

4 Op welke ontwikkelingen zetten we in?

De basis van het onderwijs in Lansingerland is goed. Tegelijkertijd voldoen we in Lansingerland nog niet aan alle doelstellingen die we in hoofdstuk 1 hebben benoemd. Om dat wel te doen gaan onderwijs en gemeente een aantal inspanningen leveren. In dit hoofdstuk beschrijven we per doelstelling welke inspanningen nodig zijn. Aan deze inspanningen hebben we een aantal concrete acties gekoppeld die gemeente en onderwijs samen gaan inzetten. Daarbij hebben we drie hoofdacties benoemd:

1. Regierol realisatie Wijknetwerken
2. Aansluiten onderwijs en jeugdhulp
3. Samenwerkingsverband onderwijs-bedrijfsleven-gemeente.

Deze hoofdacties zijn de drie belangrijkste speerpunten uit deze visie. Wij verwachten dat deze acties een belangrijke kwalitatieve bijdrage leveren aan het onderwijs in Lansingerland.

4.1 Een wijknetwerk rond elke PO school

Doelstelling(en):

- Gemeente en onderwijs organiseren ondersteuning op maat.
- Ondersteuning organiseren we dichtbij school.
- De basisscholen, BSO, KDV, CJG, jeugd- en jongerenwerk, sport en cultuur vormen een netwerk van voorzieningen in de wijk.

De gemeente Lansingerland kent een groot aantal voorzieningen voor kinderen zoals kinderopvang, buitenschoolse opvang en vroeg- en voorschoolse educatie. Toch zien we dat deze voorzieningen en de basisscholen in Lansingerland elkaar niet of onvoldoende kennen en nog niet of onvoldoende met elkaar samenwerken. Op basis van onze gesprekken met professionals in het onderwijs concluderen wij dat hier winst te halen valt. Dit beeld wordt ook ondersteund op landelijk niveau door de werkgroep Kindcentra 2020 waarin PO besturen, ouderorganisaties en het Ministerie van OCW vertegenwoordigd zijn.⁶

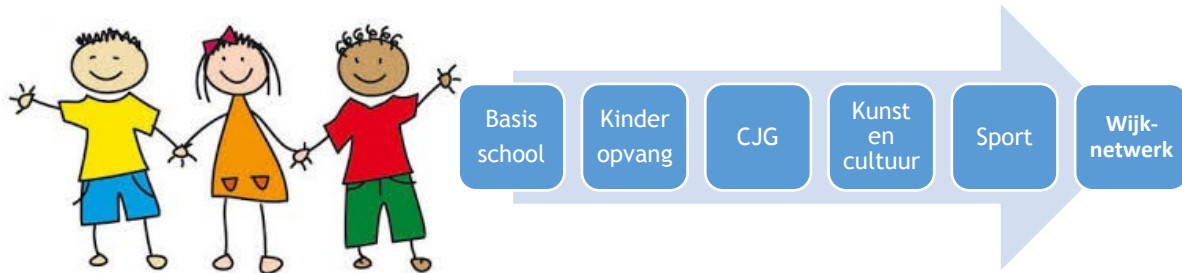
Een goede aansluiting op elkaar zorgt ervoor dat kinderen zich makkelijker en beter kunnen ontwikkelen. Aan de ene kant doordat organisaties beter van elkaar weten hoe ze de kinderen benaderen en dit op elkaar kunnen afstemmen. Een kind ervaart hierdoor bij de overgang van bijvoorbeeld de kinderopvang naar school minder hiaten. Aan de andere kant helpt het de verschillende organisaties om kinderen die dat nodig hebben op een goede en gelijke manier te ondersteunen. Daarnaast kunnen we kinderen helpen in het ontdekken van hun talenten door het aanhaken van sport- en cultuurorganisaties.

In Lansingerland willen we deze aansluiting bereiken door het organiseren van een netwerk rond de basisscholen in een wijk. Binnen dit netwerk wisselen we informatie uit over het pedagogische en educatieve beleid van de verschillende organisaties en zorgen we dat deze, waar mogelijk, op elkaar aansluiten. Ook worden afspraken gemaakt over de uitwisseling van informatie over de kinderen. Dit laatste gebeurt met instemming van ouders en met in achtneming van de privacy. In Lansingerland noemen we dit netwerk het Wijknetwerk. Onderwijs, kind(er)opvang en de gemeente hebben afgesproken dat we een wijknetwerk als volgt zien:

‘Een netwerk van voorzieningen waar in ieder geval primair onderwijs, kind(er)opvang en voegschoolse educatie onderdeel van uitmaken. Jeugdhulp en welzijn haken daar waar nodig aan. Daarnaast kunnen ook sport- en kunst- en cultuurverenigingen, de bibliotheek en jeugd- en jongerenwerk onderdeel uitmaken van dit netwerk’.

⁶ Regiegroep Kindcentra 2020, ‘Kindcentra 2020, een realistisch perspectief’, Hoofddorp, 2015.

Uit onze gezamenlijke definitie blijkt dat het wijknetwerk verschillende verschijningsvormen kan hebben. Daarnaast blijkt uit de definitie dat we een duidelijke verbinding leggen tussen het onderwijs en de rest van de samenleving. De link tussen de school en het verenigingsleven en de link naar jeugd- en jongerenwerk zijn hier goede voorbeelden van. Door deze instellingen te verbinden krijgt een kind hier makkelijker en sneller toegang toe. Hierdoor kunnen ze zich makkelijker in de volle breedte ontwikkelen. De manier waarop dit gebeurt, zal daarbij verschillen per wijk. Dit heeft voornamelijk te maken met de wensen en behoeften van de ouders en kinderen van de school en de voorzieningen en mogelijkheden in de wijk. Zo kunnen we ons voorstellen dat in wijken met meer bewoners uit de lagere sociaal-economische groepen meer ingezet wordt op de verbinding met sport, kunst en cultuur om kinderen hier meer toegang toe te geven. Terwijl in wijken met relatief veel tweeverdieners ingezet wordt op de intensievere samenwerking met de buitenschoolse opvang.

Een wijknetwerk ontwikkelt zich op een geleidelijke wijze. Hierbij zijn de visie en de wijze van samenwerking bepalende factoren. Er is niet één vast concept. In de praktijk ontstaan werkwijzen die aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van de desbetreffende kinderen, ouders en samenwerkingspartners.

Hoofdactie: regierol realisatie Wijknetwerk

Gemeente en onderwijspartners in Lansingerland omarmen het idee van Wijknetwerken. Gezamenlijk realiseren wij dit soort netwerken in onze drie kernen Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek en Bleiswijk. De gemeente werkt hierbij samen met onze onderwijspartners en vervult de regierol. Deze rol bestaat uit het bij elkaar brengen van de diverse partijen en het leggen van verbindingen binnen het maatschappelijke veld.

Investering:

- *Procesbegeleiding:* De gemeente organiseert overleg tussen scholen, kinderopvang en CJG en bewaakt de agenda en afspraken. 0,6 fte voor één jaar om dit project op gang te krijgen.

Kosten: € 60.000,- incidenteel.

- *Combinatiefunctionarissen:* De combinatiefunctionaris is een persoon die aangesteld is om de combinatie te leggen tussen verschillende sectoren. In de praktijk blijken deze functionarissen succesvol in het leggen van de verbinding tussen het onderwijs, sport en cultuur. De combinatiefunctionarissen zijn dan ook een effectief instrument bij het opzetten van de wijknetwerken. Wij zoeken naar een uitbreiding van het huidige aantal van 6,06 fte combinatiefunctionarissen om te ondersteunen bij het opzetten van de wijknetwerken.

Kosten: € 90.000,-

4.2 Zorg nabij school

Doelstelling(en):

- Gemeente en onderwijs organiseren ondersteuning op maat.
- Ondersteuning organiseren we dichtbij school.

Met het overgrote gedeelte van de Lansingerlands jongeren gaat het goed. Ze gaan naar school, ontwikkelen zich en zoeken hun plek in de samenleving. Een klein gedeelte van onze jongeren loopt echter tegen uitdagingen aan in hun leven waar ze zelf niet uitkomen. Zo komt circa 10% van onze jongeren in contact met een vorm van jeugdhulp van de gemeente. De redenen en de soort ondersteuning die deze jongeren krijgen, is uiteenlopend.

Jongeren brengen een groot gedeelte van hun tijd door op school. School is vaak de eerste plek waar wordt opgemerkt dat een jongere worstelt met problemen. Soms zijn dit problemen op school maar soms ook problemen buiten school. De school is er verantwoordelijk voor dat ook deze jongere goed onderwijs krijgt. De gemeente is vaak verantwoordelijk als er ook maatschappelijke ondersteuning in de vorm van jeugdhulp nodig is.

We zorgen dat gemeentelijke jeugdhulp en onderwijs zo nauw mogelijk samenwerken als het gaat om expertise, uitwisseling van kennis en de afstemming met passend onderwijs. Daardoor kunnen we zorgen dat we zo goed mogelijke ondersteuning organiseren voor de jongeren die dat nodig hebben. Daarnaast kan goede samenwerking met het onderwijs ervoor zorgen dat potentiële problemen eerder worden opgemerkt waardoor de benodigde ondersteuning eerder wordt ingezet. Hierdoor kunnen in sommige gevallen ernstigere problemen worden voorkomen. Ook kan de desbetreffende jongere hierdoor beter functioneren in de klas en is zwaardere jeugdhulp in een later stadium wellicht niet nodig.

Beleidsplan Sociaal Domein

Op dit onderwerp sluit de Visienota Onderwijs aan op accent 3 van het Beleidsplan Sociaal Domein. Door een gezamenlijke inzet vanuit deze twee beleidsvelden streven we naar een vroegere signalering van problemen bij leerlingen en een betere (preventieve) ondersteuning van die leerlingen die dat nodig hebben.

Scholen in Lansingerland hebben steeds meer te maken met gezins- en jongerenproblematiek die het gedrag en het functioneren van leerlingen op school beïnvloedt. Voorbeeld hiervan is de invloed van (vecht)scheidingen op kinderen. De scholen geven aan in dit soort situaties vaak een gebrek aan kennis en informatie te ervaren. Daardoor vinden ze het vaak lastig om te bepalen wat hun rol in de ondersteuning aan het kind is. Daarnaast geven schoolbesturen aan onvoldoende middelen te hebben om de taken op het gebied van passend onderwijs goed vorm te geven. Er is een tekort aan expertise en structuur voor het ondersteunen van leerlingen binnen scholen.

Een terugkomende vraag is: of er in Lansingerland ruimte is voor eigen speciaal onderwijs (hierna so). SO is voor kinderen met een beperking die dermate zwaar is dat ze niet naar een reguliere school kunnen. Er zijn vier soorten (clusters) so met elk een specialisatie op een specifieke soort beperking (visueel, auditief, verstandelijk en/of lichamelijk en gedrags- en/of psychologische stoornissen). Met een groeiende bevolking met een groot aantal kinderen is er ook een groeiende behoefte aan so. Op dit moment gaan kinderen die so nodig hebben naar Rotterdam, Zoetermeer, Den Haag of Delft. De keuze voor een school is daarbij afhankelijk van het soort clusteronderwijs dat het kind nodig heeft.

Er zijn in Lansingerland 54 kinderen in de basisschoolleeftijd en 96 in de voortgezet onderwijsleeftijd die gebruik maken van SO. Aangezien deze kinderen verdeeld zijn over verschillende clusters is er geen basis voor speciaal onderwijs in Lansingerland.

Tot nu toe is de rol van de gemeente ten opzichte van het onderwijs beperkt gebleven tot cofinanciering van schoolmaatschappelijk werk (hierna: SMW). We zijn voornemens deze cofinanciering te behouden én in te zetten op de volgende vier ontwikkelingen:

Hoofdactie: Aansluiting tussen jeugdhulp en school verbeteren

We zorgen ervoor dat de organisatie van de jeugdhulp voor scholen begrijpelijk is. Daarnaast ondersteunt de gemeente scholen om beter en eerder problemen te herkennen en deze makkelijker te kunnen aanmelden bij de juiste zorg. Ook onderzoeken we hoe jeugdhulp en onderwijs in Lansingerland beter op elkaar kunnen aansluiten. In dit onderzoek wordt onder andere bekeken of en zo ja welke rol scholen kunnen krijgen in de doorverwijzing en de directe ondersteuning aan het kind. Deze actie maakt deel uit van de uitvoering van accent 3 'De leraar trekt aan de bel' van het Beleidsplan Sociaal Domein.

Investering:

Deze actie wordt gefinancierd vanuit Programma 3 Jeugd.

Actie: Intensiveren kennisuitwisseling

Om te zorgen voor effectieve en efficiënte ondersteuning van een kind, is het belangrijk dat de betrokken zorgpartners van elkaar weten wat er rond het kind gebeurt. Vaak is de school ook een belangrijke schakel in deze ondersteuning. Het is belangrijk dat school en jeugdhulp op de hoogte zijn van elkaars werkzaamheden en bevindingen. Daarom intensiveren we de kennisuitwisseling en het overleg op dit onderwerp tussen scholen, CJG, gemeente en andere jeugdhulpinstanties. Het element 'privacy' is een factor bij de uitwisseling van informatie. Het is belangrijk om hier zorgvuldig mee om te gaan, zonder dat het een verlamdende werking heeft.

Investering:

Deze actie vindt plaats binnen de bestaande middelen Onderwijs.

Actie: Beter afstemmen van jeugdhulp en passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs in werking getreden. Het doel van passend onderwijs is dat kinderen die behoefte hebben aan extra ondersteuning zo veel als mogelijk op reguliere scholen terecht kunnen. Dit in plaats van dat deze kinderen naar het speciaal onderwijs moeten. Tegelijkertijd is de gemeente sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Deze twee taken hebben duidelijke raakvlakken. Om hier een goede invulling aan te geven is afstemming nodig tussen de jeugdzorg / jeugdhulp en het onderwijs. Voor deze afstemming zijn de gemeente en de samenwerkingsverbanden voor het passend onderwijs met elkaar in gesprek geweest in het kader van de 'Transformatie onderwijs-zorgarrangementen'. Hierbij zijn nieuwe afspraken gemaakt en hebben wij afgesproken hoe we dit gaan monitoren. De komende twee jaar gaan wij aan de slag om uitvoering te geven aan deze afspraken.

Investering:

Deze actie vindt plaats binnen de bestaande middelen Onderwijs en Jeugd.

Actie: Pilot Prismaklas

In Lansingerland voert Spectrum op dit moment een pilot uit met een bovenschoolse Prismaklas. Deze klas is voor kinderen die in de reguliere plusklas op hun eigen basisschool nog niet voldoende worden uitgedaagd. Deze kinderen komen vanuit hun basisscholen één dagdeel in de week samen om ze zo gezamenlijk een extra uitdaging te bieden. Bij een succesvolle pilot staat Spectrum open voor een verdere uitbreiding van deze Prismaklas over basisscholen van andere schoolbesturen.

Investering:

Deze actie vindt plaats binnen de bestaande middelen Onderwijs.

4.3 Aansluiting op de arbeidsmarkt

Doelstelling(en):

- Gemeente, VO, MBO en bedrijfsleven zorgen voor kansrijke carrièremogelijkheden in de regio.

De afgelopen twintig jaar is onze economie van aard veranderd. We spreken nu van een innovatie-economie. In deze economie gaat het meer dan ooit om het genereren van nieuwe ideeën door samenwerking, creativiteit, technologische toepassingen en ondernemerschap. Dat geldt niet alleen op het niveau van de individuele werknemer, maar ook op het niveau van ondernemingen als geheel. Succesvolle bedrijven in deze nieuwe economie worden getypeerd door snelheid, flexibiliteit, innovatie en intensieve samenwerking zowel intern als extern.

Om klaar te zijn voor deze ontwikkelingen is het belangrijk dat leerlingen onderwijs krijgen dat zich richt op de aansluiting met de technologische en maatschappelijke ontwikkelingen in onze samenleving. Voor scholen is dit een constante uitdaging. Ze ervaren daarin een grote beperking in financiën. Investerings in bijvoorbeeld nieuwe apparatuur zijn hoog en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op waardoor aangeschafte apparatuur snel 'veroudert'. Ook is vooraf soms onduidelijk welke ontwikkeling doorzet in de maatschappij. De keuze om daarop te investeren is daarmee onzeker.

Als voorbeeld van de snel veranderende ontwikkelingen kan gedacht worden aan de overgang van PC naar laptop en van laptop naar tablet en de opkomst van de 3D printer. Deze technieken brengen mooie mogelijkheden voor het onderwijs met zich mee, maar ook hoge aanschafkosten. Daarnaast vragen dit soort innovaties om nieuwe werkwijzen en leerstof. Dat vraagt een inspanning van docenten waar vaak geen tijd voor is binnen de huidige werkbelasting.

Naast technologisering en informatisering speelt globalisering een grote rol. Door nieuwe toepassingen van ICT wordt het steeds eenvoudiger over grenzen heen te communiceren en samen te werken. We bewegen ons naar een mondiale economie waarin we afhankelijk zijn van ontwikkelingen ver buiten onze landsgrenzen. Voor onze HBO en WO studenten betekent dit enorme kansen. Hun werkomgeving en horizon ligt op het niveau van Nederland, Europa en zelfs wereldwijd. Voor deze kinderen is het vooral belangrijk dat ze binnen onze gemeente een goede start maken door kwalitatief goed en innovatief onderwijs.

Naast deze groep leerlingen zien we ook leerlingen voor wie juist de regio heel belangrijk is. Uit onderzoek blijkt dat mensen met een MBO-diploma gemiddeld een kortere woon-werkafstand hebben.⁷ Ook zijn MBO-ers gemiddeld minder bereid om te verhuizen voor werk.⁸ Het is belangrijk dat jongeren die een MBO opleiding volgen, een opleiding krijgen waarmee ze in de toekomst binnen onze regio aan de slag kunnen. Dit geldt voor de kansen en mogelijkheden van onze jongeren. Maar ook voor het lokale bedrijfsleven, als het gaat om het vinden van goede en gekwalificeerde werknemers. Daarnaast is het belangrijk dat op de lange termijn zoveel mogelijk mensen in onze gemeente werk hebben. Het organiseren van een goede aansluiting VMBO-MBO-bedrijfsleven zien wij gedeeltelijk als een belang van de gemeente.

⁷ D. van Rhoon, A. Vos, e.a., 'De invloed van opleidingsniveau op woon-werkafstand' Centraal Bureau voor de Statistiek, 2011.

⁸ P. Ester, G. Evers, e.a., 'Werk en verhuisbereidheid in Nederland', Regionale arbeidsmarktmobiliteit in Nederland en Europa, Tilburg, 2008.

Hoofdactie: Samenwerkingsverband VMBO-MBO-bedrijfsleven

In Lansingerland zorgen we voor duidelijke opleidingstrajecten vanuit het VMBO naar het MBO en het lokale bedrijfsleven. Daarom organiseren we een permanent samenwerkingsverband tussen deze groepen. Het doel daarvan is dat onze leerlingen in onze gemeente een traject van VMBO en MBO kunnen volgen waarmee ze in de regio werk kunnen vinden. We denken aan een organisatie waarbinnen verschillende aanbieders van MBO onderwijs samen met het lokale bedrijfsleven, opleidingen verzorgen die passen bij de economische ontwikkeling van onze regio. In Lansingerland willen we deze ontwikkeling starten in het VMBO. Gemeente, VMBO's, MBO's en het lokale bedrijfsleven gaan samenwerken om deze trajecten vorm te geven en te organiseren. Daarbij fungeert de gemeente als aanjager en procesbegeleider. Daarnaast ondersteunt zij het proces met bijvoorbeeld een economische analyse van de regio.

Investing:

Procesbegeleiding: Gemeente organiseert overleg tussen VMBO scholen, MBO instellingen en het lokale bedrijfsleven, bewaakt gemaakte afspraken en faciliteert daar waar mogelijk ontwikkelingen. 0,4 fte voor één jaar om dit project op gang te krijgen.

Kosten:

€ 40.000,- incidenteel

Actie: Innovatiebudget Onderwijs

In Lansingerland stimuleren we dat onze scholen zo goed als mogelijk kunnen inspelen op (technologische) innovaties in de samenleving. Om de grootste financiële beperkingen hierop te verminderen stelt de gemeente via een subsidieregeling een innovatiebudget van € 50.000,- per jaar ter beschikking aan het onderwijs in Lansingerland. Scholen kunnen een aanvraag doen om een innovatie te (co-)financieren die gebruik maakt van nieuwe technieken of nieuwe onderwijskundige inzichten en die een bijdrage levert aan de onderwijsvisie van de school.

Investing:

Innovatiebudget

Kosten:

€ 50.000,- structureel

4.4 Een passend aanbod basisonderwijs

- **Mogelijkheden benutten om andere onderwijsconcepten aan te bieden.**

De gemeente Lansingerland vindt het belangrijk dat ouders en kinderen de vrijheid hebben om een school te kiezen die het beste bij het kind past. Op een school die beter aansluit op het karakter en de ontwikkelingsbehoefte van een kind zal het eerder gelukkig zijn en betere resultaten halen.

Eén van de grote verschillen in benadering van het kind zit in het schoolconcept. Dit is het beleid van een school over de vorm en de inhoud van het onderwijs. Inhoudelijk wordt dit voor het grootste gedeelte bepaald door de landelijke eisen en voorschriften. Scholen kunnen hierbinnen wel kiezen voor andere accenten. Zoals meer aandacht voor kunst en cultuur of voor sport, het kiezen voor 50 weken onderwijs⁹, of tweetalig onderwijs. Scholen hebben veel vrijheid over de vorm waarin het onderwijs wordt aangeboden. Scholen die hier op een traditionele wijze vorm aan geven, noemen wij regulier onderwijs. Daarnaast zijn er andere onderwijsconcepten. Bekende voorbeelden hiervan zijn: Montessori, Vrije school, Dalton en Jenaplan.

In toenemende mate vinden ouders en leerlingen het onderwijsconcept van een school belangrijk. Ook in Lansingerland geeft ruim 60% van de ouders en leerlingen aan onderwijsconcepten belangrijk te vinden. Tegelijkertijd heeft onze gemeente een beperkte diversiteit in het aanbod van onderwijsconcepten. De gemeente kent drie Daltonbasisscholen en één Jenaplan school. De overige achttien basisscholen zijn reguliere scholen. In het voortgezet onderwijs is één van de zes scholen een Daltonschool. In de gemeente zijn enkele andere bekende onderwijsconcepten, zoals Montessori onderwijs, Vrije School, Steve Jobsscholen of 50 weken onderwijs niet aanwezig.

Uit de enquête blijkt dat hier een behoefte ligt in de gemeente. Vooral bij ouders met kinderen in het primair onderwijs. We stelden de vraag of ouders bij de schoolkeuze van hun kind een schoolconcept hebben gemist. 15% van de ouders met een kind dat in Lansingerland naar de basisschool gaat heeft een concept gemist. Daarnaast geeft 47% van de ouders, die voor een basisschool buiten de gemeente hebben gekozen, aan een schoolconcept te hebben gemist. Belangrijk is om daarbij op te merken dat die 15% en 47% van de ouders niet allemaal hetzelfde concept hebben gemist.

De vraag naar onderwijsconcepten past in een landelijke trend waarbij het aantal van de scholen met een ander schoolconcept toeneemt. Ook in de voorgestelde wetswijziging “Meer ruimte voor nieuwe scholen” zien we dat het kabinet inspeelt op deze maatschappelijk behoefte. Dit wetsvoorstel geeft meer ruimte om scholen te starten juist op basis van een schoolconcept en niet enkel op basis van een religieuze richting (denominatie).

Naast het belang van het onderwijsconcept zien we in onze enquête het belang van nabijheid van het onderwijs, vooral voor het basisonderwijs. Ouders kijken bij het kiezen van een basisschool in veel gevallen eerst welke scholen dichtbij zijn en daarna pas naar wat voor soort scholen dit zijn. De enige wijze om keuzevrijheid te garanderen voor kinderen in het primair onderwijs is te zorgen dat er lokaal een zo breed mogelijk aanbod aanwezig is.

⁹ Bij dit type onderwijs zijn er geen vaste vakanties. Ouders en kinderen kunnen samen kiezen wanneer er gebruik wordt gemaakt van de vakantie tijd. Dit is mogelijk omdat de school gebruik maakt van een lessysteem (zoals binnen het Montessori onderwijs) waarbij er samen met de leerling leerdoelen worden bepaald in plaats van een klassikaal bespreken van stof met de hele groep.

Actie: Nieuw onderwijsconcept in Wilderszijde

De gemeente Lansingerland zet, in samenwerking met haar onderwijspartners en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, actief in op de verbreding van het aanbod van onderwijsconcepten in de gemeente. Daarbij kijken wij in eerste instantie naar een nieuw te bouwen basisschool in de wijk Wilderszijde. Met de verwachte bouw van deze “wijk van de toekomst” volgt de behoefte aan een nieuw te stichten basisschool. Zowel gemeente als onze onderwijspartners willen deze ontwikkeling aangrijpen om in Lansingerland een nieuw onderwijsconcept te introduceren. Dit kan in de wijk Wilderszijde of ergens anders in de gemeente met het verplaatsen van een bestaande basisschool naar Wilderszijde. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de potentiële aantrekkende werking van een nieuw concept en de effecten die dit kan hebben voor bestaande scholen in de gemeente.

Investing:

Deze actie vindt plaats binnen de bestaande middelen Onderwijs.

Actie: Verbreding aanbod huidige scholen

Uit de enquête blijkt een duidelijke behoefte aan andere onderwijsconcepten binnen het huidige aanbod van scholen. Daarom gaan basisscholen en gemeente samenwerken om binnen het aanbod van basisscholen te komen tot een breder aanbod van onderwijsconcepten. De schoolbesturen hebben de ambitie dat binnen vier jaar ten minste één van de huidige 22 reguliere basisscholen gebruik maakt van een onderwijsconcept dat op dit moment nog niet aanwezig is binnen de gemeente.

Investing:

Deze actie vindt plaats binnen de bestaande middelen Onderwijs.

5 Overige ambities

Naast de ambities die direct voortkomen uit het participatieproces, heeft de gemeente nog twee ambities binnen het beleidsveld duurzaamheid en verkeersveiligheid. In dit hoofdstuk gaan wij in op deze ambities.

5.1 Realistisch duurzaam

De gemeente Lansingerland werkt op een realistische manier aan een duurzame gemeente. Het onderwijs speelt hier een belangrijke rol in. Niet in de laatste plaats omdat het hierbij gaat om een groot aantal intensief gebruikte gebouwen die (verder) kunnen worden verduurzaamd. Binnen het onderwijs onderscheiden we twee verschillende ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan de verduurzaming van de gemeente:

a) Het gebouw

Een duurzaam schoolgebouw is een gebouw waar op een prettige en gezonde manier lesgegeven kan worden, dat een goede uitstraling heeft en dat een zo laag mogelijke belasting heeft op natuur en milieu (zowel in bouw als in exploitatie).

b) Educatie van leerlingen

Het is een veelgebruikt cliché: “kinderen zijn de toekomst”. De milieubelasting van onze maatschappij wordt voor een groot gedeelte beïnvloed door hoe wij ons in ons dagelijks leven gedragen. Om de overstap naar een werkelijk duurzame wereld te maken is het belangrijk dat kinderen ook op school al praktisch bezig zijn met duurzaamheid.

De gemeente vindt het belangrijk dat er op beide terreinen inzet is.

Actie: Scholen (ver)bouwen wij duurzaam

Bij verdere groei van de gemeente is het aannemelijk dat er nieuwe onderwijshuisvesting wordt gebouwd. Daarnaast wordt renovatie van de bestaande schoolgebouwen in de toekomst een thema. Bij bouw en verbouw streven wij naar zo duurzaam mogelijke schoolgebouwen. Per casus zullen wij passende maatregelen voorstellen.

Investing:

Deze is per casus variabel.

Actie: Pilot Eco-Schools in Lansingerland

De gemeente stimuleert dat scholen in hun onderwijs en bedrijfsvoering duurzaamheid een belangrijke rol geven. Daarom draagt de gemeente bij aan een Eco-School-traject voor elke school in Lansingerland. Dit is het door de Verenigde Naties erkend en gecertificeerde keurmerk voor duurzame scholen. Binnen dit traject gaan leerlingen, ouders en medewerkers van de school aan de slag om de school duurzamer te maken. De gemeente is bereid om per school 50% van kosten voor een Eco-Schoolstraject bij te dragen. Wij starten een pilot met Eco-Schools in Lansingerland. Voor 8 scholen in het PO en 2 in het VO.

Investing:

De gemeentelijke bijdrage aan het Eco-Schools traject is:

8 x €	1.250,-
2 x €	2.500,-
	<u>€ 15.000,-</u>

5.2 Verkeersveiligheid

Het is van groot belang dat de verkeerssituatie rond scholen en op de schoolroutes veilig is. Tijdens het participatietraject hebben ouders en onderwijspartners aangegeven dat dit een belangrijk thema blijft in de gemeente.

Gedeeltelijk zit dit in de inrichting van een tweetal verkeerssituaties. Door beperkt zicht of loop van de weg kan een situatie onveilig zijn. Daarnaast gaat het ook vaak om verkeersgedrag van ouders die kinderen komen halen en brengen en om fietsgedrag van leerlingen.

Actie: Aanpak aandachtsituaties

Tijdens het participatietraject zijn de rotondes van de Boterdorpseweg en de fietsroute langs en over de Oudelandselaan herhaaldelijk besproken als gevaarlijke verkeerssituaties. Deze plekken zijn door de gemeente aangemerkt als aandachtsituaties waar wij op korte termijn met kleine ingrepen werken aan het verbeteren van de verkeersveiligheid.

Investing:

Deze wordt bekostigd vanuit het budget van verkeersveiligheid.

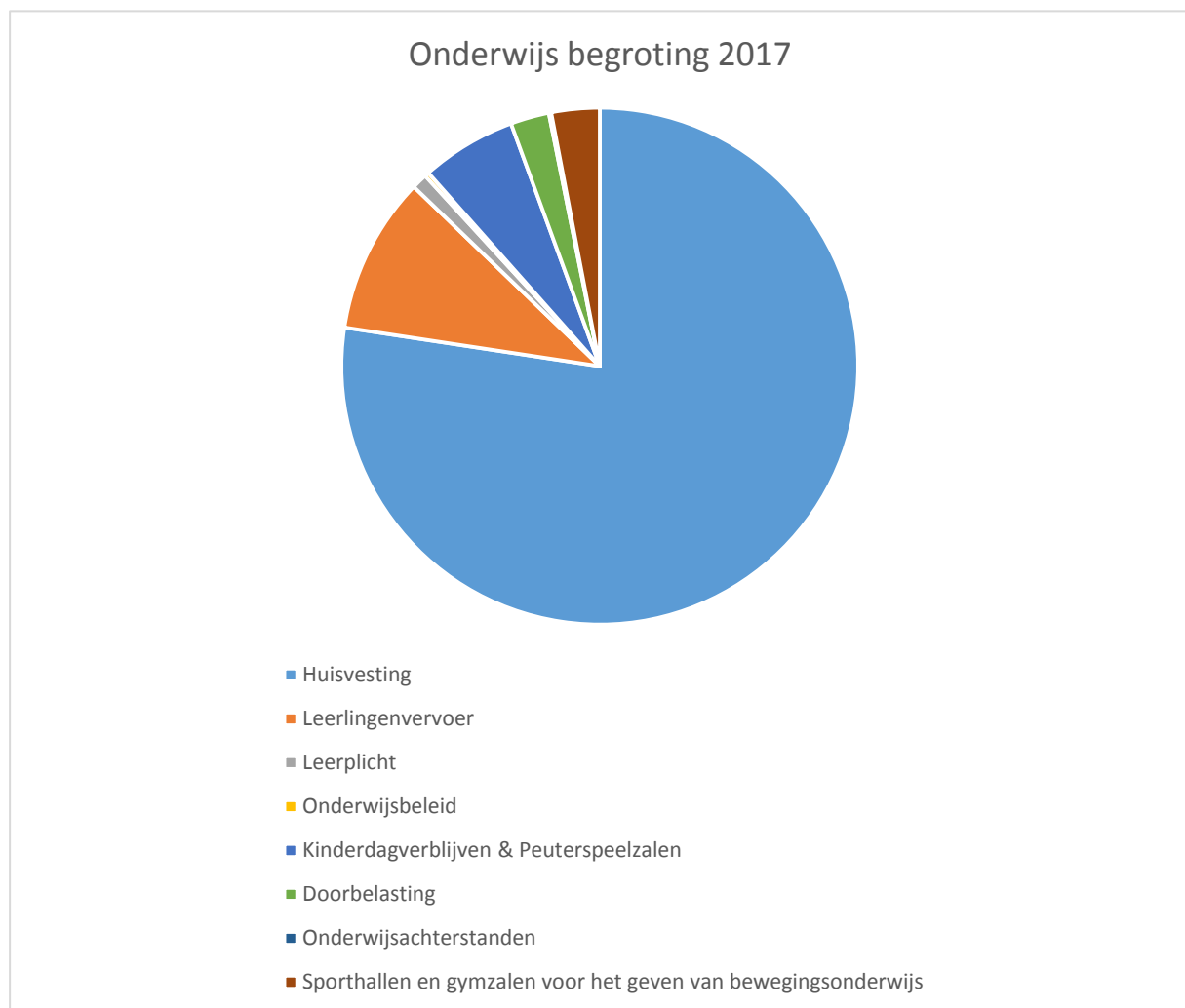
6 Financiën

Een groot aantal acties van deze visie kan binnen de bestaande middelen plaatsvinden. In het eerste deel van dit hoofdstuk staat een overzicht van het huidige budget onderwijs. Daarnaast is voor een beperkt aantal acties aanvullend budget nodig. Paragraaf 6.2 is een overzicht van deze benodigde budgetten.

6.1 Overzicht bestaande budgetten

Begroting 2017

Huisvesting	€ 6.017.695,00
Leerlingenvervoer	€ 763.264,00
Leerplicht	€ 75.865,00
Onderwijsbeleid	€ 20.624,00
Kinderdagverblijven & Peuterspeelzalen	€ 463.769,00
Doorbelasting	€ 188.088,00
Onderwijsachterstanden	€ 11.394,00
Sporthallen en gymzalen voor het geven van bewegingsonderwijs	€ 234.585,00
Totaal	€ 7.775.284,00

6.2 Aanvullend budget

Regierol realisatie Wijknetwerk

Combinatiefunctionarissen

Op het aspect “Wijknetwerk” zien wij een taak weggelegd voor de combinatiefunctionarissen. De bijdrage van de gemeente aan deze (extra) combinatiefunctionarissen ramen we op circa € 90.000,- per jaar. Daarbij is rekening gehouden met een bijdrage van het Rijk ter hoogte van 40%.

Totale kosten: € 90.000,- structureel

Procesbegeleiding

Tijdelijke uitbreiding van de capaciteit voor procesbegeleiding bij het opzetten van Wijknetwerken. Uitwerken van een procesplan, uitvoeren van een kansenanalyse per wijk, inventarisatie van de wijkpartners en het opzetten van overleg.

Totale kosten: € 60.000,- incidenteel

Samenwerkingsverband VMBO-MBO-bedrijfsleven

Procesbegeleiding

Tijdelijke uitbreiding van de capaciteit voor procesbegeleiding bij het opzetten van het samenwerkingsverband. Economische analyse, inventarisatie van partners binnen het MBO en bedrijfsleven, opzetten van overleg en samenwerkingsstelsel.

Totale kosten: € 40.000,- incidenteel

Innovatiebudget

Subsidieregeling

We zetten een subsidieregeling op met als doel het verlagen van de financiële drempel tot (technologische) innovatie.

Totale kosten: € 50.000,- structureel

Pilot Eco-Schools in Lansingerland

Gemeentelijke bijdrage

De gemeente start een pilot met Eco-Schools en draagt daarbij 50% per school bij aan een Eco-Schools traject voor 8 scholen in PO en 2 scholen in het VO.

Gemeentelijke bijdrage PO	€ 1.250,- x 8	=	€ 10.000,-
Gemeentelijke bijdrage VO	€ 2.500,- x 2	=	€ 5.000,-
Totale kosten			€ 15.000,- incidenteel

Totale meerkosten visie:

€ 140.000,- structureel

€ 115.000,- incidenteel

7 Evaluatie

De voorstellen zoals gedaan in deze visienota vragen van zowel de gemeente als het onderwijs een verandering van rol. Zo gaan we in gezamenlijkheid werken aan de verbetering van de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp én de aansluiting tussen vmbo en mbo. Ook zetten we ons samen in om wijknetwerken te realiseren. Bij deze complexe trajecten is het belangrijk om regelmatig met elkaar stil te staan bij de vraag “doen we de goede dingen? En doen we ze goed?”. Tegelijkertijd waken we er voor te snel te evalueren waardoor er nog niet of nauwelijks iets over het proces gezegd kan worden. Daarom kent dit visietraject twee tussentijdse evaluaties en een eindevaluatie.

Tussentijdse evaluaties

In 2020 en in 2022 houden we tussentijdse evaluaties. Tijdens deze evaluaties controleren we op basis van het stoplichtmodel wat de vorderingen zijn op de verschillende acties uit deze visie. Op basis van deze resultaten wordt een nieuw plan van aanpak opgesteld voor de aankomende twee jaar. Ook voeren we gespreken met onze partners in het onderwijs om te achterhalen of de veranderingen zoals beschreven in deze visienota het gewenste resultaat hebben. Op basis van deze tussentijdse evaluaties stellen we eventuele veranderingen van de visienota voor. De uitkomsten van deze evaluaties worden gedeeld met de Commissie Samenleving.

Eindevaluatie

In 2025 evalueren we samen met onze partners in het onderwijs het volledige traject van de visienota. We staan stil bij alle uitgevoerde acties en gaan na of alle beoogde doelen van deze acties zijn behaald. Belangrijkste doel van de evaluatie is te bepalen waar we staan ten opzichte van de zes beleidsdoelstellingen uit hoofdstuk 2. Daarnaast komen uit de evaluatie aanbevelingen voor nieuw onderwijsbeleid.

8 *Dankwoord*

Een groot aantal mensen hebben het afgelopen anderhalf jaar meegewerkt met aan deze nota. Deze mensen willen we niet ongenoemd laten. Ten eerste wil ik alle ouders en leerlingen bedanken die de onderwijs enquête hebben ingevuld. Daarbij wil ik de ouders die aanwezig waren bij de rondetafelgesprekken en de leerlingen die meededen aan het leerlingen debat extra bedanken.

Een speciaal dankwoord is op zijn plek aan de schoolbesturen waarmee we zo vaak hebben overlegd. In het bijzonder denk ik aan: Kees van der Kraan en Dave Wijsman (Laurentius Stichting), Adriaan van Zanten en Herman Wiegeraad (Spectrum-SPCO), Carl Fikenscher (Scholengroep Holland), Peter van Deursen (RVKO), Clazien Sonneveld (GPO-WN), Huub van Blijswijk en Rob Fens (BOOR) en Nico van der Eijkel en Henk Post (CVO). Ook de directeuren van de VO scholen in Lansingerland hebben veel en goed met ons meegedacht. Dank daarvoor aan Nick van Bennenkom (Wolfert Pro), Peter Wind (Wolfert Lyceum), Jan de Jong (Melanchthon Bergschenhoek en De Blesewic), Cees de Jonge (Melanchthon Business School en Berkroden) en Conny Boegheim (Melanchthon Berkroden).

Als laatste wil ik mijn dank uitspreken voor mensen van de overige organisaties die met ons mee hebben gedacht. Speciale dank daarbij voor Angela van Zaalen (SOB Oostland), Chris van Tongeren (Kern Kinderopvang), Kim van de Schoor (Stichting Kinderspeelzaal) en Marian Feenstra (BSO Zus en Zo).

Jeroen Heuvelink
Wethouder Onderwijs

Bijlage 1: Proces

In dit hoofdstuk lichten wij het participatieproces toe dat is doorlopen bij het vormgeven van deze visie. Bij dit proces zijn de volgende groepen betrokken:

1. Ouders: Ouders van kinderen die naar het primair of voortgezet onderwijs gaan en die wonen in Lansingerland.
2. Leerlingen: Leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan en wonen in Lansingerland.
3. Primair Onderwijs (PO): Schooldirecteuren, kwaliteitsfunctionarissen en vertegenwoordigers van alle in Lansingerland aanwezige schoolbesturen in het primair onderwijs.
4. Voortgezet Onderwijs (VO): Alle directeuren en besturen van middelbare scholen in Lansingerland.
5. BSO & KDV: De bestuurders van drie organisaties met veel Buitenschoolse Opvang en kinderdagopvang in Lansingerland.
6. Overige: Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Samenwerkingsverband Onderwijs en Bedrijven Oostland (SOB), Stuurgroep Vroeg en Voorschoolse Educatie Lansingerland.

Hieronder zijn de verschillende onderdelen van het traject beschreven in chronologische volgorde. Per onderdeel staat ook aangegeven welke groep of groepen bij dit onderdeel zijn betrokken.

a. Enquête ouders en leerlingen

We zijn het traject gestart met twee enquêtes. Eén voor ouders en één voor leerlingen. Hiermee hebben we in korte tijd de mening onder een groot aantal ouders en leerlingen kunnen peilen. Dit onderzoek hebben we toegespitst op drie hoofdvragen:

1. Op basis van welke overwegingen hebben ouders en leerlingen destijds een schoolkeuze gemaakt?
2. Wat vinden ouders en leerling belangrijk aan een school nu ze eenmaal op een school zitten?
3. Wat zijn de sterke punten en aandachtspunten van scholen in Lansingerland?

Dit onderzoek heeft zich alleen gericht op aspecten waar de gemeente invloed op uit kan oefenen.

b. Leerlingendebat & rondetafelgesprekken ouders

Op basis van de uitslagen van de enquête zijn we in gesprek gegaan met ouders en leerlingen. Doelstelling van deze gesprekken was om te onderzoeken hoe opvallende resultaten uit de enquête te interpreteren. Voor de leerlingen is een leerlingendebat georganiseerd in de raadszaal. Hierbij zijn de leerlingen met elkaar en wethouder Jeroen Heuvelink, op basis van stellingen, in debat gegaan. Deze stellingen kwamen voort uit de uitkomst van de leerlingenenquête.

Met de ouders zijn twee rondetafelgesprekken gevoerd. Tijdens deze gesprekken zijn wethouder Jeroen Heuvelink en de ambtelijke projectleider in gesprek gegaan met ouders. Tijdens deze gesprekken is de uitslag van de ouderenenquête besproken. De centrale vragen daarbij waren:

- Herkent u zich in de uitslag?
- Wat betekent in uw beleving de uitslag?

c. Gesprekken onderwijs

De gemeente voert ieder kwartaal overleg met de besturen in het PO en de directies in het VO. We noemen deze bijeenkomsten Lokaal Educatieve Agenda / Op Overeenstemming Gericht Overleg (LEA/OOGO). Deze gesprekken hebben het afgelopen jaar regelmatig in het teken gestaan van de Visienota onderwijs. Hierbij hebben we de partners uitgebreid bijgepraat over de status van het project, voorlopige uitkomsten en concepten en het nog te doorlopen traject. Hierdoor hebben we onze partners geïnformeerd en zijn ze intensief betrokken bij dit proces.

d. Onderwijsconferentie

We hebben een Onderwijsconferentie georganiseerd samen met onze partners uit het onderwijs: het primair onderwijs, het voorgezet onderwijs, de kinderopvang, het CJG en het SOB Oostland. Doelstelling van de conferentie was het komen tot een gedeelde probleemanalyse en een gedeelde ambitie. Dit proces bestond uit drie delen:

1. Agendabepalend overleg;
2. Vervolggesprekken;
3. De Onderwijsconferentie.

Tijdens het agendabepalend overleg is verkend op welke thema's wij met elkaar tot gezamenlijke inzichten konden komen. Vervolgens zijn met de betrokkenen per thema vervolggesprekken gevoerd om de verschillende visies en standpunten van deze thema's te verkennen. Op basis van deze vervolggesprekken heeft de gemeente per thema een gezamenlijke visie geformuleerd. De uitkomsten hiervan hebben wij met elkaar besproken tijdens de Onderwijsconferentie. De gemeente heeft vervolgens bevindingen, doelstellingen/ambities en concrete acties geformuleerd.

e. Terugkoppeling

We hebben de bevindingen, doelstellingen/ambities en acties teruggekoppeld aan de deelnemers van het participatietraject. We hebben individuele gesprekken gevoerd met alle schoolbesturen PO en VO. Met ouders is een aparte avond belegd om de ambities en acties uit de visie door te spreken. Met PO, VO en BSO & KDV is de concept nota uitgebreid doorgesproken. Daarbij was steeds de toets of men zich herkende in de ambities en acties en of er ook wederzijds commitment was.

Bijlage 2: Begrippenlijst

BOOR	Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam; het schoolbestuur van de Wolfert scholen in Lansingerland
BSO	Buitenschoolse Opvang
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CVO	De vereniging voor Christelijk Voorgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving; het schoolbestuur van de Melanchthon scholen in Lansingerland
GPOWN	Gereformeerd Primair Onderwijs West-Nederland; Schoolbestuur van de Koningin Beatrix school in Berkel & Rodenrijs
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IHP	Integraal Huisvestingsplan; beschrijving en planning voor een aantal jaar van de onderwijshuisvestingsopgave.
IKC	Integraal Kind Centrum
ISK	Internationale Schakelklas
KDV	Kinderdag Verblijf
Laurentius Stichting	Schoolbestuur van de Katholieke basisscholen in Berkel & Rodenrijs en Bergschenhoek.
LEA-PO / LEA-VO	De Lokale Educatie Agenda; overleg over onderwijsinhoudelijke aangelegenheden tussen: schoolbesturen PO en de gemeente óf schooldirecties VO en de gemeente
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
OC&W	Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg; wettelijk bepaald overleg tussen schoolbesturen en de gemeente over onderwijshuisvesting.
Praktijk Onderwijs	Voortgezet onderwijs voor kinderen met een IQ score tussen de 50 en de 85.
PO	Primair Onderwijs
RVKO	Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs; schoolbestuur van de katholieke basisscholen in Bleiswijk
Scholengroep Holland	Schoolbestuur van de openbare basisscholen in Lansingerland
Schoolbestuur	Het bestuur van een onderwijsstichting, onder zo'n stichting bevinden zich vaak verschillende scholen.
Schooldirectie	Het dagelijks bestuur van een school
SOB-Oostland	Stichting Onderwijs & Bedrijfsleven; stichting ter bevordering van het contact en samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven.
Spectrum-SPCO	Schoolbestuur van de Protestantschristelijke basisscholen in Lansingerland
VO	Voortgezet Onderwijs
VVE	Vroeg- en Voorschoolse Educatie
WO	Wettenschappelijk Onderwijs of Universitair Onderwijs

Formulier beantwoording technische vragen gemeenteraad en commissies

Soort vraag: Cie Samenleving

Steller van de vraag en partij: Dave Bergwerff, CDA

Datum: 24 juni 2021

Vraag: 1. Zijn er scholen die al onder deze stichtingen vallen?

Antwoord: Nee. Het zijn nieuwe stichtingen die nog geen bestaande scholen hebben in en buiten Lansingerland.

Vraag: 2. Heeft de gemeente onderzoek gedaan naar de achtergrond, ervaring en betrouwbaarheid van de bestuurders in beide stichtingen?

Antwoord: De gemeente heeft een kennismakingsgesprek gehad met beide bestuurders. Het is echter niet aan de gemeente om een oordeel te vormen over de achtergrond, ervaring en betrouwbaarheid van de bestuurders in de stichtingen omdat dit de rol is van de onderwijsinspectie.

Formulier beantwoording technische vragen gemeenteraad en commissies

Soort vraag: Cie Samenleving

Steller van de vraag en partij: Wouter Hoppenbrouwer, Leefbaar 3B

Datum: 24 juni 2021

Vraag: 1. Begrijp ik het nu goed dat het de bedoeling is dat er 2 basisscholen komen o.b.v neutraal bijzonder onderwijs (samen 2x 262 LL) en één 3 denominatie- basisschool van ong 500 ll?

Antwoord: Nee. Er zijn twee schoolbesturen die een aanvraag hebben ingediend voor het stichten van een school met de denominatie algemeen bijzonder onderwijs. Het gaat dus om twee scholen. Op basis van de prognose, is de verwachting dat de scholen de stichtingsnorm van 262 leerlingen binnen 5 jaar halen. Over 5 jaar staan er dus naar verwachting twee algemeen bijzondere scholen met beide minstens 262 leerlingen in Lansingerland.

Startjaar	Locatie/kern	Naam school	Schoolbestuur	Denominatie
2022	Berkel en Rodenrijs	IKC Cadans	Stichting Onderwijs	Algemeen bijzonder
2022	Bergschenhoek	Treehouse Montessori	Stichting Tree of Infinity	Algemeen bijzonder

Vraag: 2. Is er meer info over IKC (Stichting Onderwijs). Wat is de inhoud dat het een onderwijsconcept genoemd mag worden?

Antwoord: Een onderwijsconcept is de manier waarop scholen het onderwijs inrichten. IKC Cadans maakt gebruik van toekomstgericht onderwijs. Zij beschrijven dit als het stimuleren van de innerlijke motivatie door gericht aandacht te geven aan de drie basisbehoeften van de mens; autonomie (zelfstandig iets willen), relaties (erbij horen) en competentie (vertrouwen in eigen kennen en kunnen).